

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departaments
Amatu iela 4, Rīga, LV-1050
tālr.67012947, pad@riga.lv
www.rdpad.lv

METRUM

SIA „METRUM”
Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011
tālr.80008100, metrum@metrum.lv
www.metrum.lv

LOKĀLPLĀNOJUMS zemesgabaliem Trijādības ielā 1 un Trijādības ielā 3, Rīgā

(zemesgabali ar kadastra Nr. 01000490007 un Nr. 01000490009)

Izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Ierosinātājs:
SIA “Klīversala”

Lokālplānojuma izstrādes vadītāja:
Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja Ilze Purmale

Izstrādātājs: SIA „METRUM”, reg. Nr.40003388748, Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011

Projekta vadītāja: Māra Kalvāne

2017

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	3
1. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS MĒRKIS UN UZDEVUMI	4
2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI	6
2.1. Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošana saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumu	6
2.2. Daugavas kreisā krasta silueta koncepcija	8
2.3. Spēkā esošais teritorijas Detālplānojums	11
3. SPĒKĀ ESOŠO NORMATĪVO AKTU IETEKME UZ TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJĀM	14
4. LOKĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS APRAKSTS UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI	16
4.1. Lokālplānojuma teritorijas novietojums, esošā izmantošana un dabas apstākļi	16
4.2. Teritorijas attīstības vēsturiskais konteksts un kultūras mantojums	19
4.3. Esošā sociālā infrastruktūra	28
4.4. Transporta infrastruktūra	29
4.5. Inženiertehniskā infrastruktūra un aizsargjoslas	34
4.5.1. Inženiertehniskie tīkli un objekti	34
4.5.2. Aizsargjoslas un citi aprobežojumi	34
4.5.3. Ģeodēziskā tīkla punkti	34
4.6. Teritorijas izmantošanas un attīstības riski	35
4.7. Ainavu telpas novērtējums	40
4.8. Klīversalas ziemeļu daļas vēsturiskās apbūves izvērtējums	44
5. LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN PAMATOJUMS	59
5.1. Priekšlikumi funkcionālā zonējuma grozījumiem	59
5.2. Pamatojums funkcionālā zonējuma grozījumiem un turpmākā plānošana	59
5.3. Teritorijas perspektīvās apbūves attīstības koncepcija, funkcionālā izmantošana un publiskā ārtelpa	62
5.4. Transporta infrastruktūras attīstība	68
5.5. Inženiertehniskās infrastruktūras attīstība	70
5.6. Sociālās infrastruktūras attīstība	71
6. Lokālplānojuma uzdevumu un risinājumu atbilstība Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam	73

IEVADS

Lokālpilānojuma izstrāde uzsākta saskaņā ar Rīgas domes 29.11.2016. pieņemto lēmumu Nr.4558 „Par zemesgabalu Trijādības ielā 1 (kadastra apzīmējums 01000490007) un Trijādības ielā 3 (kadastra apzīmējums 01000490009) lokālpilānojuma kā Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr.84, 19.§). Lokālpilānojuma teritorijā ietilpst zemes gabali Rīgā, Trijādības ielā 1 ar platību 38436 m² un Trijādības ielā 3 - 733 m² platībā. Lokālpilānojuma izpētes teritorija ir noteikta plašāka – kopumā ~ 73291 m², kas ietver Klīversalas daļas teritoriju starp Trijādības ielu un Āgenskalna līci, un Kuģu ielas daļu. Lokālpilānojuma izstrādes ierosinātājs ir SIA „Klīversala”.

1.attēls. Lokālpilānojuma teritorijas novietojums Rīgas pilsētā un Āgenskalnā

Lokālpilānojums ir izstrādāts saskaņā ar likumu „Teritorijas attīstības plānošanas likums” (2011), Ministru kabineta (turpmāk tekstā – MK) 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”, turpmāk tekstā – MK noteikumi Nr.628, MK 30.04.2013. noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, turpmāk tekstā – MK 30.04.2013. noteikumi Nr.240, u.c. spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, Rīgas domes apstiprināto darba uzdevumu (apstiprināts ar Rīgas domes 29.11.2016. lēmumu Nr.4558), kā arī Rīgas pilsētas teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam un Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumu (ar grozījumiem), turpmāk arī – RVC AZ teritorijas plānojums.

Lokālpilānojums sastāv no trijām savstarpēji saistītām daļām: (1) Paskaidrojuma raksta, (2) Grafiskās daļas un (3) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Informācija/dokumentācija par lokālpilānojuma izstrādes gaitu (t.sk. publiskās apspriešanas pasākumiem, saņemtajiem priekšlikumiem un institūciju nosacījumiem/atzinumiem) iekļauta lokālpilānojuma sējumā „Pārskats par lokālpilānojuma izstrādi”, savukārt tā izstrādes gaitā veiktās izpētes un cita ar izstrādi saistītā informācija apkopota sējumā „Pielikumi”. Plānošanas dokumenta grafiskās daļas plāni izstrādāti uz Latvijas Geotelpiskās informācijas aģentūras sagatavotās topogrāfiskās kartes pamatnes ar mēroga noteiktību 1:2000, kas aktualizēta 2016.gadā, kā arī nemot vērā arī SIA “METRUM” 2014.gadā sagatavoto topogrāfiskā plāna pamatni ar mēroga precīzitāti 1:500. Lokālpilānojuma paskaidrojuma rakstā ir izmantoti 2014., 2016. un 2017.gadā uzņemti SIA „METRUM” fotoattēli.

Lokālpilānojuma izstrādei ir saņemti institūciju nosacījumi, izstrādes procesa gaitā tiks saņemti institūciju atzinumi, kā arī nodrošināta sabiedrības līdzdalība, organizējot lokālpilānojuma publisko apspriešanu.

Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, plānošanas dokumentiem, kuru īstenošana var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi, t.sk. lokālpilānojumiem, veic stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Vides pārraudzības valsts birojs, izvērtējot iesniegumu atbilstoši MK 23.03.2004. noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām 01.03.2017. pieņēma lēmumu Nr.7 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu”.

1. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS MĒRKIS UN UZDEVUMI

Lokāplānojuma izstrādes mērkis ir grozīt un detalizēt RVC AZ teritorijas plānojumu, lai izvērtētu UNESCO RVC aizsardzības zonā esošās Klīversalas daļas zemesgabala perspektīvās telpiskās attīstības iespējas un radītu priekšnoteikumus optimālai teritorijas attīstībai atbilstoši Rīgas stratēģiskajām interesēm un RVC saglabāšanas un aizsardzības statusam. Kā arī lai realizētu lokāplānojuma ierosinātāja iecerēto apbūves veidu, kas atbilst Klīversalas daļas sākotnējam vēsturiskajam apbūves raksturam, vienlaikus nodrošinot publisko pieejamību Āgenskalna līča krastmalai un veicinot tās izmantošanu rekreācijai, līdzsvarojot nekustamo īpašumu īpašnieka un sabiedrības intereses.

Lokāplānojuma izstrādes uzdevumi:

1. Pamatot Teritorijas plānojuma grozījumu izmaiņu nepieciešamību, ņemot vērā Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģiju, Teritorijas plānojuma pamatnostādnes un principus, un izvērtējot Klīversalas attīstības tendences.
2. Izvērtēt spēkā esošā detālplānojuma nekustamajiem īpašumiem Trijādības ielā 5, Rīgā (zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 0100 049 021; 0100 049 0007; 0100 049 0009), turpmāk - Detālplānojums, risinājumus un izpētes materiālus, iekļaujot lokāplānojumā saglabājamos risinājumus un teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumu, kā arī izstrādājot nepieciešamās izmaiņas atbilstošā detalizācijas pakāpē:
  - 2.1. Attiecībā uz apzinātajām teritorijas kultūras mantojuma vērtībām un to izmantošanu teritorijas perspektīvā plānojuma un apbūves kompozīcijas veidošanā;
  - 2.2. Teritorijas biotopu izpēti, ņemot vērā apbūves perspektīvās attīstības ietekmi;
  - 2.3. Sniegt ar apbūves rādītājiem pamatoitu visas Detālplānojuma teritorijas apbūves apjomu un plānoto funkciju izmaiņu aprēķinus atbilstoši Rīgas domes 07.02.2006. saistošajiem noteikumiem Nr.38 "Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk - Saistošie noteikumi Nr. 38) un Detālplānojumam, lai nodrošinātu teritorijas iespējamās apbūves kopējo apjomu saglabāšanu, tos nepalielinot;
  - 2.4. Attiecībā uz potenciāli applūstošo teritoriju un krasta erozijas apdraudēto posmu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī apbūves aizsardzību no applūšanas;
  - 2.5. Izvērtēt principiālos apstādījumu teritorijas un krastmalas profilu risinājumus atbilstoši Saistošo noteikumu Nr.38 540. un 209. punkta, 210. punkta un citām atbilstošajām 2.25. apakšnodaļas prasībām.;
  - 2.6. Izvērtēt transporta un satiksmes risinājumu atbilstību plānotās attīstības nodrošinājumam ar transportu;
  - 2.7. Izvērtēt inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājuma risinājumu nemainīgumu lokāplānojuma teritorijā, nepieciešamo izmaiņu gadījumā, pieprasot nosacījumus attiecīgajām institūcijām;
  - 2.8. Izvērtēt Detālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumu piemērošanu un noteikt Detālplānojuma turpmākās izmantošanas statusu lokāplānojuma teritorijā.
3. Izpētes teritorijā:
  - 3.1. Izvērtēt Klīversalas apbūves un publiskās ārtelpas vēsturisko attīstību, sniedzot pamatojumu apbūves veidošanas nosacījumu un publiskās ārtelpas konfigurācijas un statusa izmaiņām lokāplānojuma risinājumos;
  - 3.2. Ievērtēt teritorijā notiekošos aktuālos attīstības procesus, apbūves ieceres, akceptētos būvprojektus u.fxml. un to potenciālo ietekmi uz lokāplānojuma teritoriju un, ja nepieciešams, novērtēt ietekmi uz apkārtējo pilsētas ielu tīklu un tā caurlaides spējām un funkcionēšanu.
4. Plānotā funkcionālā zonējuma ietvaros atbilstoši Teritorijas plānojuma pamatnostādnēm un principiem detalizēti noteikt teritorijas izmantošanas veidus, plānotās apbūves izvietojuma zonas, atļauto apbūves augstumu un tās veidošanas nosacījumus.
5. Izstrādāt konceptuālu saistītās ūdens teritorijas risinājumu, ņemot vērā iespējamo lokāplānojuma izstrādi Āgenskalna līča akvatorijas un krastmalu teritorijai.

6. Noteikt nepieciešamo sociālās infrastruktūras izvietojumu un izveides nosacījumus atbilstoši teritorijas funkcionāli telpiskajai attīstībai un prognozējamajam iedzīvotāju un strādājošo skaitam.
7. Transporta un satiksmes plānošanā:
  - 7.1. Noteikt konkrētu autonovietņu nodrošinājuma līmeni atbilstoši Saistošo noteikumu Nr.38 83.1. apakšpunktā paredzētajam, ņemot vērā esošo un perspektīvo nodrošinājumu un sabiedriskā transporta pakalpojumiem. Definēt prasības autonovietņu izvietojumam un izveidei;
  - 7.2. Izstrādāt perspektīvās transporta infrastruktūras risinājumus un sabiedriskā transporta nodrošinājuma priekšlikumus, ja nepieciešams;
  - 7.3. Izstrādāt risinājumus gājēju un velosatiksmes piekļuvei Āgenskalna līča publiskajai krastmalai.
8. Risinājumam kopumā veikt tā vizuālās ietekmes analīzi un novērtējumu uz Āgenskalna līči tuvāko apkārtni – teritorijas starp Trijādības ielu un Āgenskalna līci ainavu un siluetu, analizējot skatos no Balasta dambja (Āzenes tilta), pa Straraja Rusas ielu un plānoto Valguma ielu. Ja tiek grozīta Teritorijas plānojumā atļautā ēku stāvu skaitu konfigurācija, palielinot zemāko noteikto stāvu skaitu, novērtējumu veic saskaņā ar Saistoši noteikumu Nr.38 2.94. apakšpunktā minētajām vadlīnijām ietekmes uz mantojumu novērtēšanai, saskaņojot novērtējuma metodiku ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu.
9. Pirms redakcijas izstrādes uzsākšanas saņemt no LR Vides pārraudzības valsts biroja atbilstošo lēmumu par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanas nepieciešamību teritorijas labiekārtojumam.
10. Lokālplānojuma izstrādes sākumposmā izstrādātājs sniedz informatīvu ziņojumu par lokālplānojuma ieceri Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomei.
11. Lokālplānojuma redakcijas izstrādes gaitā pirms tās virzīšanas izskatīšanai Rīgas domē redakcijas projektu lokālplānojuma izstrādātājs iesniedz izvērtēšanai Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldē, kas sagatavo atzinuma pieprasījumu par projektu Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanai un attīstības padomei.

Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu un MK 14.10.2014. noteikumiem Nr.628, apstiprinot lokālplānojuma risinājumus, t.i., izdodot pašvaldības saistošos noteikumus, lokālplānojuma teritorijā spēku zaudēs Rīgas teritorijas plānojumā noteiktais un šobrīd spēkā esošais funkcionālais zonējums (jeb teritorijas plānojumā noteiktā teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana), bet teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi darbosies kā izņēmumi un papildinājumi pie Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

Izstrādātais lokālplānojums ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, un pēc tā apstiprināšanas un spēkā stāšanās tas kļūs par pamatu turpmākai teritorijas attīstībai un labiekārtošanai.

2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI

2.1. Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošana saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumu

Saskaņā ar 07.02.2006. Rīgas domes Saistošajiem noteikumiem Nr.38 (lēmums Nr.832) „Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (ar 2013.gada grozījumiem), lokāplānojuma teritorijā noteikta „Centru apbūves teritorija”, „Apstādījumu teritorija”, „Tehniskās apbūves teritorija”, kā arī „lelu teritorija”. Atļauto izmatošanas veidu savstarpējās robežas un ielu sarkanās līnijas ir precizētas 2015.gadā izstrādātajā un spēkā esošajā Detālplānojumā.

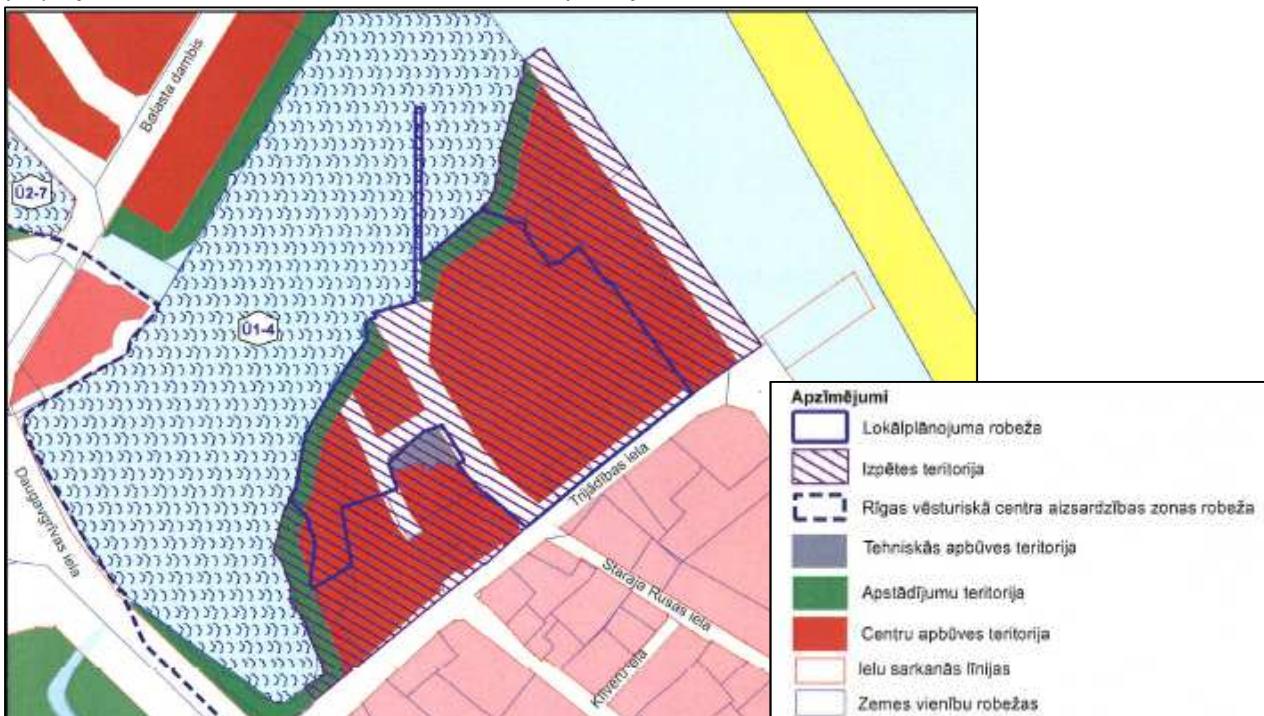
Teritorijai, kas noteikta kā „**Centru apbūves teritorija**” (C), zemesgabala primārā izmantošana ir intensīva jauka apbūve ar daudzveidīgām komerciāla rakstura funkcijām un māju būvniecība, bet nav atļauta teritorijas izmantošana ražošanas funkcijām.

Teritorijas daļa, kas piekļaujas Āgenskalna līča krastmalai, noteikta kā „**Apstādījumu teritorija**” (A), kas ir dažādu funkciju, it īpaši ekoloģisko, rekreācijas, pilsētas tēla veidošanas funkciju nodrošināšanai saglabātās vai speciāli izveidotas, ar augiem apaugušas vai apaudzētas teritorijas. Apstādījumu teritorijā atļauts ierīkot parkus un skvēru un, krastmalu apstādījumus.

Teritorija starp Valguma ielas un Staraja Rusas ielas sarkanajām līnijām paredzēta kā „**Tehniskās apbūves teritorija**” (TA), kur atļautā izmantošana ir transporta infrastruktūras objekti, piemēram - mehānisko transporta līdzekļu remontdarbnīca (tajā skaitā automazgātava), publiski pieejama transportlīdzekļu novietne un RVC aizsardzības zonas teritorijā – arī degvielas uzpildes stacija.

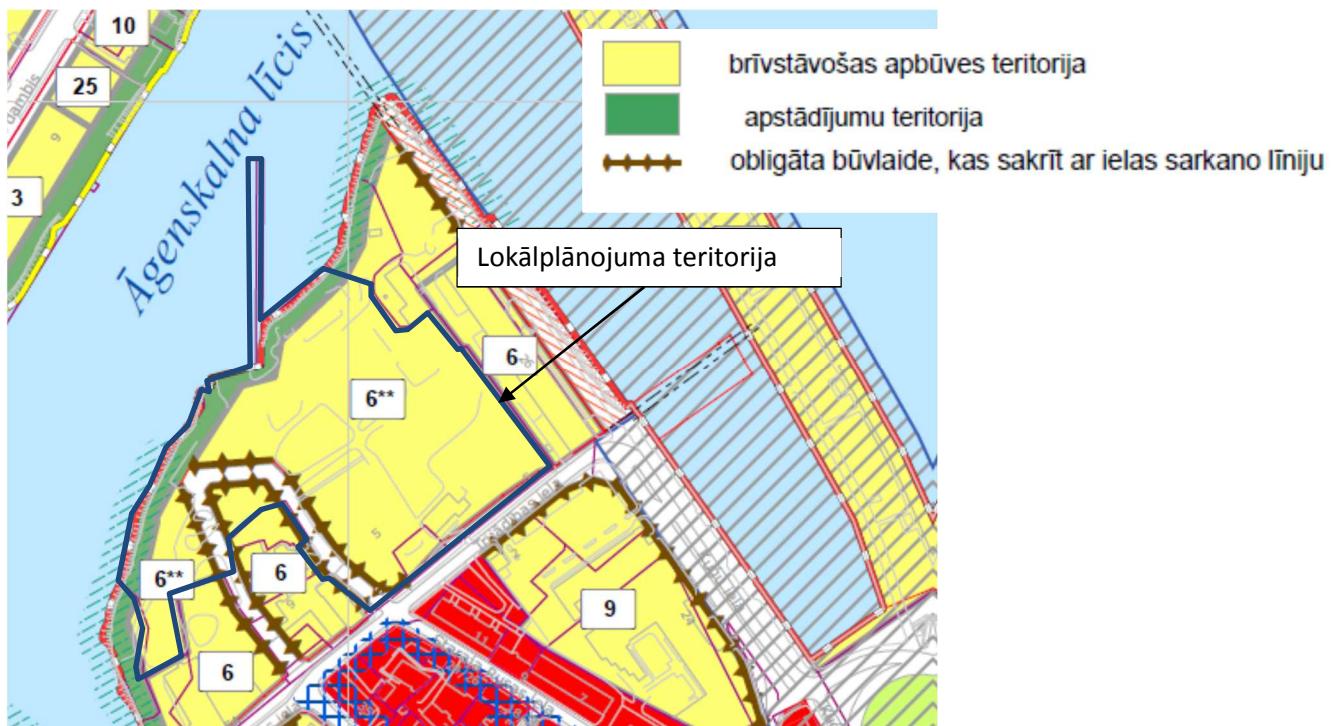
„**lelu teritorija**” (I) ir teritorija, kur primārā izmantošana ir gājēju un velosipēdu, privātā, sabiedriskā (publiskā) un kravu transporta, pilsētas elektrotransporta satiksmes būvju, autostāvvietu, kā arī transporta un inženierinhēniskās apgādes tīklu un būvju būvniecība.

Laivu un jahtu ostu teritorija Ū1-4 Āgenskalna līča akvatorijā ir ūdens teritorija Āgenskalna līča akvatorija gada vidējā ūdens līmeņa stāvoklī. Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi paredz Ū1-4 teritorijai izstrādāt vienotu lokāplānojumu, vienlaicīgi nosakot pieļaujamās terminētās izmantošanas līdz lokāplānojuma izstrādāšanai.

2.attēls. Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas kartes fragmenti un Lokāplānojuma teritorija.

Saistošo noteikumu Nr.38 5.1. nodaļā "Centru apbūves teritorija" ir noteikts, ka zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte līdz 6 stāvu apbūvē ir 220 % un zemesgabala minimālā brīvā teritorija līdz 6 stāvu apbūvē ir 15 . Zemesgabala minimālā apbūves intensitāte ir 200 %.

3.attēls. **Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Apbūves veidošanas (t.sk. stāvu skaita) plāna fragmenti, pirms veiktajiem precizējumiem Detālplānojumā, 2015.gadā.**

Saistošo noteikumu Nr. 38 612.3. punkts nosaka, ka plānojuma grafiskās daļas plānā „RVC un tā aizsardzības zonas apbūves veidošanas pamatnosacījumi” norādītajās zonās ar apzīmējumu (6**) ar detālplānojumu, ko izstrādā uz atklāta pilsētbūvnieciskā risinājuma arhitektūras ideju konkursa rezultātu pamata, kvalitatīvas mūsdienu arhitektūras un ainavas veidošanas nolūkā pieļaujams noteikt detalizētas prasības iespējamo pilsētbūvniecisko akcentu veidošanai ar maksimālo stāvu skaitu, kas pārsniedz 6, ievērojot vairākus pamatnosacījumus:

612.3.1. veidojot sekundāras nozīmes pilsētbūvnieciskos akcentus – ēkas vai ēku daļas, kuru stāvu skaits pārsniedz 6, pārējai kvartāla apbūvei tādā pašā būvju stāvu platības apjomā vienlaikus nosaka apbūves augstuma pazeminājumu, ar noteikumu, ka kopējie apbūves tehniskie rādītāji šādas apbūves zemesgabaliem nepārsniedz 6 stāvu apbūvei noteiktos;

612.3.2. ja teritorijas pilsētbūvnieciskās kvalitātes un kopējās silueta kompozīcijas veidošanas nolūkā tiek pamatota nepieciešamība veidot īpašu pilsētbūvniecisko akcentu, detālplānojumā pieļaujams paredzēt viena slaida akcenta veidošanu, nosakot, ka:

612.3.2.1. tā maksimālais stāvu skaits nepārsniedz sešpadsmit stāvus;

Saistošo noteikumu Nr.38 612.5. punkts nosaka, ka detālplānojums nav jāizstrādā, ja plānotā apbūve iepriekš minētajā 612.3 apakšpunktā minētajās teritorijās neparedz ēku būvniecību, kas pārsniedz maksimālo atļauto ēku stāvu skaitu 6.

Lokālplānojuma izpētes teritorijā ir noteikta obligātā būvlaide gar Valguma ielu un Staraja Rusas ielu, kurā ēkas ielas fasādei obligāti ir jāsakrīt ar būvlaidi.

4.attēls. Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas transporta attīstības plāna fragments, pirms ielu sarkano līniju grozījumiem Detālp lānojumā 2015.gadā.

2.2. Daugavas kreisā krasta silueta koncepcija

2008.gadā tika izstrādāts Daugavas kreisā krasta silueta koncepcijas projekts. Daugavas kreisā krasta silueta koncepcijas projekts izstrādāts teritorijai, kas ietilpst UNESCO Pasaules mantojuma saraksta objekta – Rīgas vēsturiskā centra – aizsardzības zonā. Koncepcija precīzē Rīgas teritorijas plānojumā noteikto stāvu skaitu un nosaka vietas, kurās veidojami akcenti.

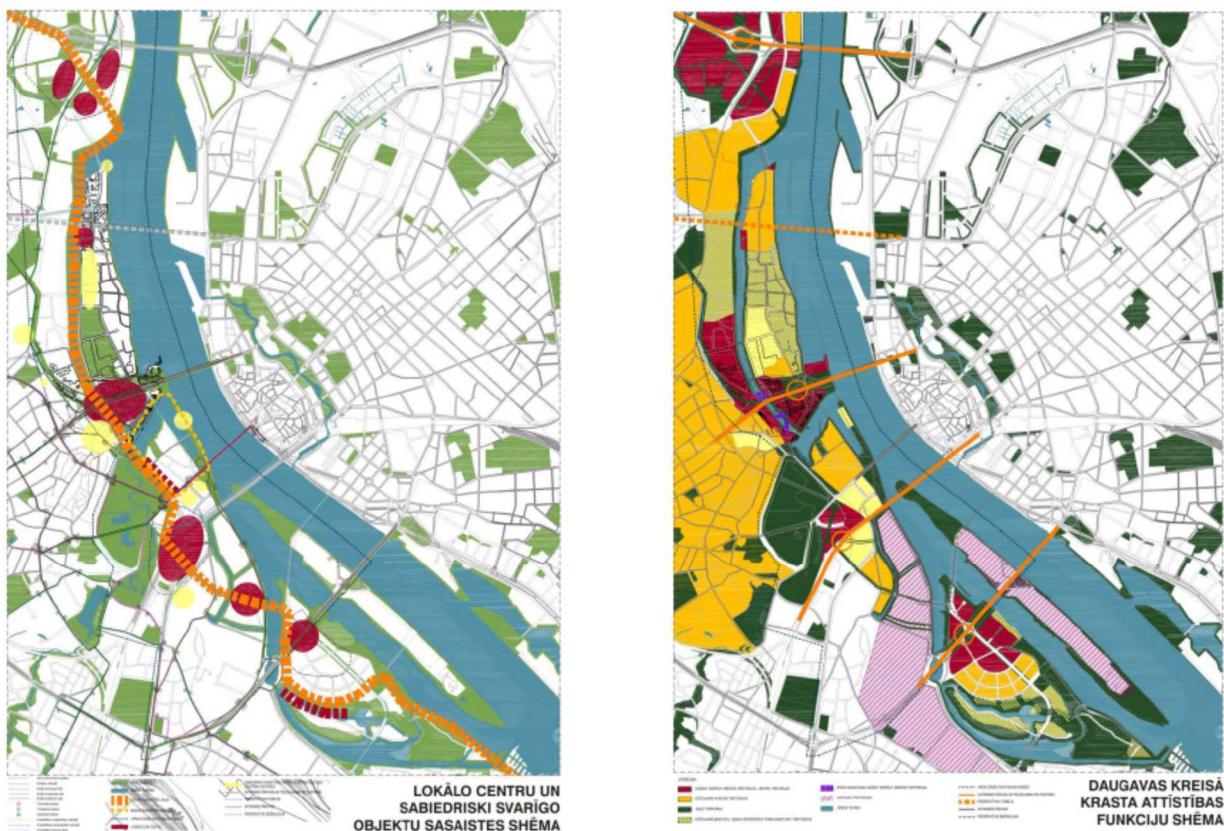
Lokālp lānojuma teritorijas tuvumā kā arhitektonisks akcents dominē esošā Swedbank ēka "Saules akmens" un Nacionālās bibliotēkas ēka. Koncepcija paredzēja izbūvēt plānoto Akustiskās koncertzāles apjomu, kā arī maksimāli Āgenskalna līcim pietuvinātu Klīversalas apbūves akcenta izbūvi, nepārsniedzot 20 stāvu augstumu, kas nav realizēti. Daugavas kreisā krasta koncepcijas augstuma akcents tika plānots Ķipsalas dienvidu galā kvartālā starp Zunda kanālu, Krišjāņa Valdemāra ielu, Balasta dambi. Ķipsalas dienvidu gala teritorijai, kas ietilpst Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonā ir Ministru kabineta noteikts augstuma ierobežojums- 121 metrs. Klīversala, Mūkusalas un Zaķu salas ziemeļu gala apbūve iezīmē atelpu pirms nākamā augstbūvju viļņa pie Salu tilta šķērsojuma. Visai Daugavas kreisā krasta teritorijai tika izveidota jauna rekomendējamo stāvu karte, kas ietilpst Rīgas Vēsturiskā centra aizsardzības zonā. Lokālp lānojuma teritorijā maksimālo atļauto ēku stāvu skaitu 6 atļauts pārsniegt pilsētbūvniecisko akcentu veidošanai.

Paaugstinātas apbūves pilsētbūvnieciskie uzdevumi ir iezīmēt ekonomiski nozīmīgo pilsētas centrālo daļu un Daugavas gultni, kā arī orientēt pilsētniekus un Rīgas viesus pārvietoties pilsētas teritorijā. Sekundāras nozīmes akcenti iezīmēs tuvākā nākotnē realizācijai paredzētos nozīmīgākos sabiedriskos objektus (Akustiskā koncertzāle un jaunais administratīvais centrs Torņakalnā), kā arī funkcionāli nozīmīgākos mājokļu, darījumu un pakalpojumu attīstības projektus degradētajās teritorijās.

Rīgas teritorijas plānojums arī perspektīvā paredz balstīt Rīgas plānojuma apbūves struktūras attīstību uz tās vēsturiskās pamatnes bāzes, tajā pat laikā sniedzot pilsētai jaunas attīstības iespējas. Kā kontrastējošs, moderns akcents Daugavas kreisajā krastā iepretim Vecrīgai tiek plānots tā saucamais jaunais Rīgas centrs – Pārdaugavas centrs. Tā ir teritorija, kuru funkciju daudzveidības ziņā ir plānots veidot līdzīgu vēsturiskajam centram, taču lielāku lomu paredzēts noteikt darījumu funkcijām, kuras tiek papildinātas ar atbilstošām mājokļu, rekreācijas un reprezentatīvajām funkcijām.

5. attēls. **Daugavas kreisā krasta silueta konцепcijas projekts (2008)** Autori: projektēšanas birojs "SZK un Partneri" sadarbībā ar projektēšanas biroju "ARHIS" un Rīgas Pilsētas galvenā arhitekta biroju

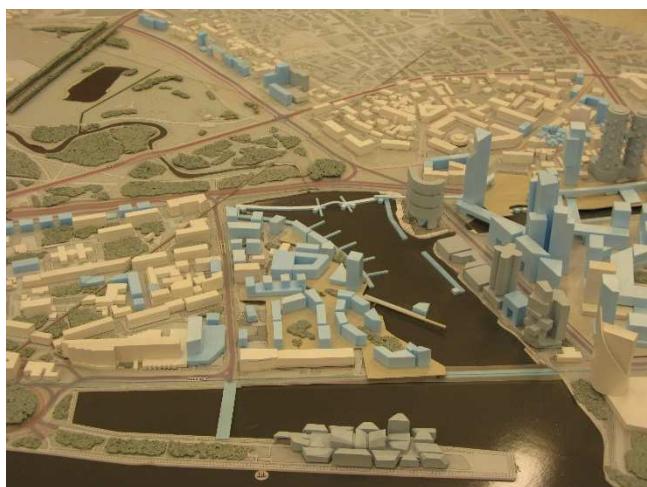

6., 7.attēls. **Daugavas kreisā krasta silueta konцепcijas projekts (2008)**

Avots: <http://p.szk.lv/projekti/daugavas-kreisa-krasta-silueta-koncepцийas-projekts>

8.attēls. Daugavas kreisā krasta silueta koncepcijas projekts (2008) un plānotā apbūve no Doma laukuma Vecrīgā
Autori: projektēšanas birojs "SZK un Partneri" sadarbībā ar projektēšanas biroju "ARHIS" un Rīgas Pilsētas galvenā arhitekta biroju

9.-11.attēls. Daugavas kreisā krasta silueta koncepcijas projekts (2008), no pilsētas projektu izstādes tirdzniecības centrā "Olimpija", 2010.gada februārī. Foto: M.Kalvāne, 2010.

2.3. Spēkā esošais teritorijas Detālplānojums

Lokālplānojuma teritorijā ir izstrādāts, apstiprināts un spēkā esošs detālplānojums nekustamajiem īpašumiem Trijādības ielā 5 (pēc adresu maiņas 2015.gadā – Trijādības ielā 1 un 3), kuru nepieciešams izvērtēt izstrādājot lokālplānojuma risinājumus (turpmāk – Detālplānojums).

Detālplānojums tika izstrādāts laika posmā no 09.04.2014. līdz 10.12.2015. un ir apstiprināts ar Rīgas pilsētas būvvaldes 10.12.2015. lēmumu Nr. BV-15-400-Is „Lēmums par detālplānojuma Trijādības ielā 5, Rīgā (zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 0100 049 0021, 0100 049 0007 un 0100 049 0009) apstiprināšanu”. Detālplānojuma izstrādātājs – SIA „METRUM”. Detālplānojuma izstrādes mērķis bija izstrādāt priekšnoteikumus iespējamai teritorijas attīstībai, jaunai apbūvei un transporta infrastruktūras izveidei, paredzot piemērotāko izmantošanas veidu, saskaņā ar plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu „Centru apbūves teritorijā”, „Tehniskās apbūves teritorijā” un „Apstādījumu teritorijā”.

Konceptuāli Detālplānojumā ir detalizēts Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojums un tā izmantošanas un apbūves noteikumi, kur jau ir iestrādātā attīstības vīzija par jaunas apbūves teritorijas attīstību Detālplānojuma teritorijā, kas vienlaicīgi papildinās un attīstīs jau esošo vēsturisko Klīversalas apbūvi.

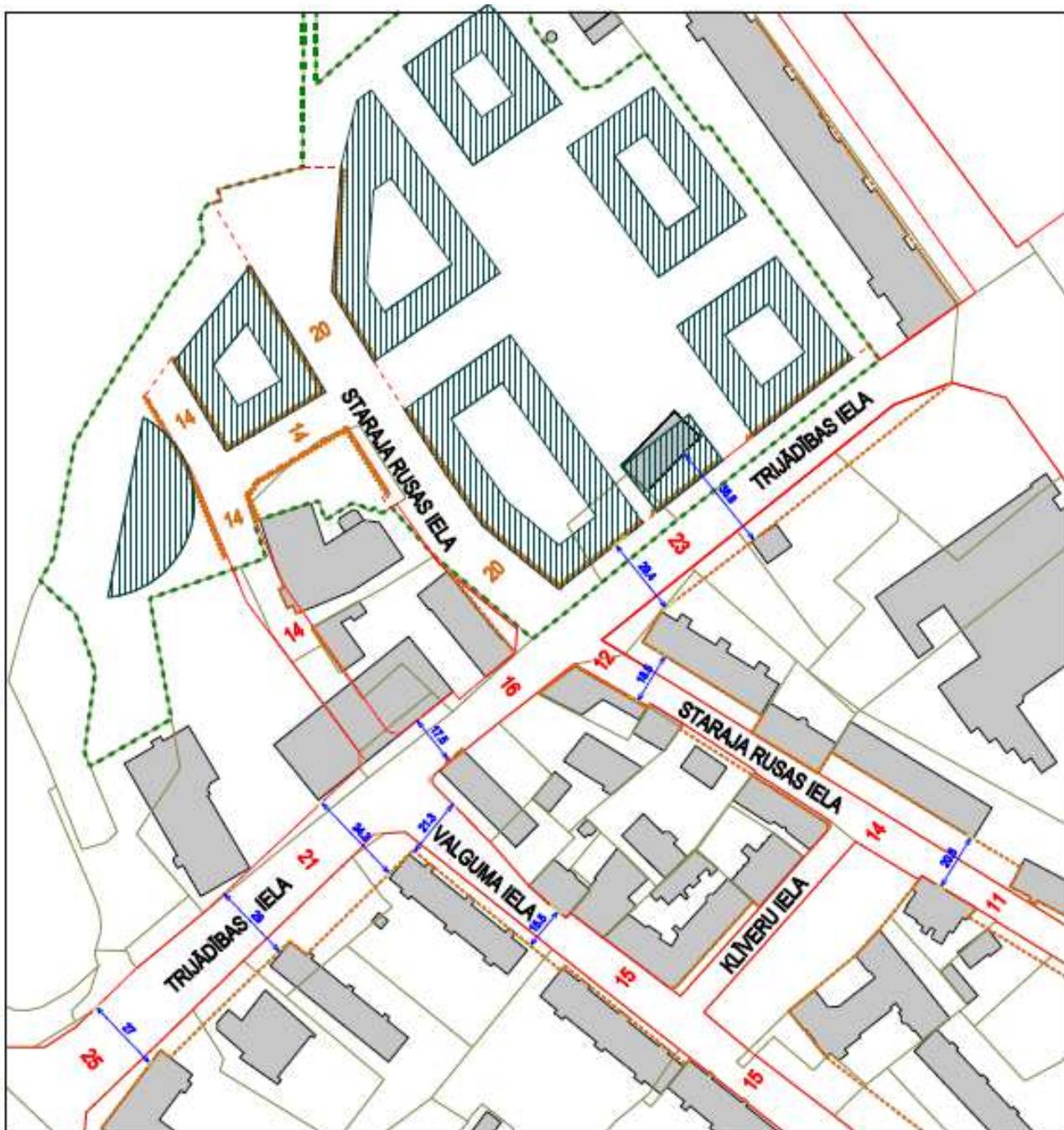
Detālplānojumā tika precizētas un grozītas Trijādības ielas, Valguma ielas un Staraja Rusas ielas sarkanās līnijas. Grozījumu nepieciešamību noteica galvenokārt plānotais inženiertehniskās apgādes tīklu esošais izvietojums un to pārbūves nepieciešamība, kā arī iecere saglabāt esošās koku rindas atsevišķos ielu posmos.

Galvenā publiskā saite starp Āgenskalna līča krastmalu un esošo Klīversalas apbūvi Detālplānojumā ir akcentēta ar plānoto Staraja Rusas ielas turpinājumu un plānoto publisko laukumu detālplānojuma teritorijā. Detālplānojuma risinājumi paredz arī Valguma ielas pagarinājuma atjaunošanu līdz Āgenskalna līča krastmalai, tuvākajā nākotnē tā nevar tikt pilnvērtīgi izmantota kā publiska saite, jo ārpus Detālplānojuma teritorijas, pie Trijādības ielas, plānotās Valguma ielas trasi aizšķērso esošā ēka.

Detālplānojuma ietvaros tika veikta esošo būvlaižu analīze. Analīzē tika ietverta esošā apbūves daļa, kuras izvietojums ir vizuāli saistīts ar Detālplānojuma teritoriju, ar mērķi izvērtēt esošo ēku un būvju telpisko izvietojumu un esošās būvlaides Trijādības ielā, Valguma ielā un Staraja Rusas ielā. Saskaņā ar 07.02.2006. Rīgas domes Saistošajiem noteikumiem Nr.38 (lēmums Nr.832) „Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (ar 2013.gada grozījumiem) Detālplānojuma teritorijā jāievēro noteiktās obligātās būvlaides, kas sakrīt ar ielas sarkano līniju - gar Staraja Rusas ielu un Valguma ielu. Lai pamatotu plānoto būvlaižu un ielu sarkano līniju izvietojumu un platumu, detālplānojuma ietvaros tika veikta esošo būvlaižu analīze.

12., 13.attēls. Skats uz plānoto apbūvi un Staraja Rusas ielu (pie ierosinātās lokālplānojuma teritorijas un no krustojuma ar Trijādības ielu). Autors: arh. V.Didrihsons, 2014.gads.

Nemot vērā Detālplānojumā paredzētos ielu sarkano līniju grozījumus un Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības, Detālplānojuma risinājumi nosaka obligāto būvlaidi (kas sakrīt ar ielas sarkano līniju) gan Trijādības ielā, gan Staraja Rusas ielā, gan arī Valguma ielā un plānotajā šķērsielā.

Detālplānojuma ietvaros tika izstrādāta teritorijas attīstības arhitektoniski telpiskā vīzija, arhitekta Venta Didrihsona vadībā. Kopumā teritorijā paredzēts attīstīt jauktā tipa apbūvi, kura apvieno darījumu, tirdzniecības un dzīvojamās teritorijas, un aktīvās publiskās zonas.

15.attēls. Spēkā esošā Detālplānojuma Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas plāns. SIA "METRUM", 2015.gads.

3. SPĒKĀ ESOŠO NORMATĪVO AKTU IETEKME UZ TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJĀM

Teritoriju plānošanu un attīstību Latvijā kopumā regulē un ietekmē vairāk kā 100 valsts izdoti normatīvie akti (likumi un Ministru kabineta noteikumi), bet konkrētās teritorijas attīstību būtiski ietekmē daži no tiem.

(1) Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums

Saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likumu Izpētes teritorija atrodas Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonā. Likuma mērķis ir nodrošināt Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas saglabāšanu, aizsardzību un kvalitatīvu attīstību. Rīgas vēsturiskais centrs ir valsts nozīmes kultūras pieminekļa daļa un tas ir iekļauts Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Pasaules mantojuma sarakstā. Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas saglabāšanu un aizsardzību reglamentē šis likums, likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību", 1972.gada Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību un citi normatīvie akti.

Atbilstoši likuma 5.pantam Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā aizliegta jebkāda darbība, kas var izraisīt tajā esošo saglabājamo un aizsargājamo kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšanu vai bojāšanu, un Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā saglabājamas un aizsargājamas šādas tajā esošās autentiskās kultūrvēsturiskās vērtības, to starp arī publiskā ārtelpa, zaļumu un zaļo zonu sistēma, vēsturiskās ūdensteces un ūdenstilpes. Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā saglabājamo kultūrvēsturisko vērtību pārveidošana pielaujama, ja nepieciešamā pārveidojuma veikšana ir vienīgais veids, kā nodrošināt pilsētas attīstību, un ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas kultūrvēsturiskā vērtība.

Saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma 7.pantu ir izdoti Ministru kabineta 8.03.2004. noteikumi Nr.127 "Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi" (turpmāk tekstā – MK noteikumi Nr.127). Noteikumi nosaka Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas saglabāšanas, aizsardzības, izmantošanas, kultūrvēsturiskās vides pārveidošanas, kā arī attīstības projektu īstenošanas kārtību un attiecīgās kultūrvēsturiskās vides vērtībai atbilstošas prasības.

Atbilstoši MK noteikumu Nr.127 3.2.punktam par būtiskiem kultūrvēsturiskās vides pārveidojumiem Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonā tiek uzskatīta jauna apbūve, kas saistīta ar pilsētas teritorijas plānojumā norādītās dabas un apstādījumu teritorijas un vēsturisko ūdenstilpu samazināšanu.

Lai noteiktu attiecīgās kultūrvēsturiskās vides vērtībai atbilstošas prasības, MK noteikumu Nr.127 7.punktā Rīgas vēsturiskais centrs un tā aizsardzības zona sadalīta daļās, kurās noteikti attiecīgi apbūves ierobežojumi. Izpētes teritorija ietilpst "9.daļā – Daugavas salas", un uz to ir attiecīnāmi sekojoši nosacījumi:

7.9.1. jaunu ēku būvniecība pieļaujama tikai tad, ja tiek veidota publiska ārtelpas sistēma un nodrošināta iespēja no publiskiem skatu punktiem redzēt Vecrīgas panorāmu;

7.9.2. apbūves akcenti ir pieļaujami atsevišķās no centra tālākās vietās atbilstoši detālplānojumam, bet ne augstāki par 121 m".

Āgenskalna līča piekraste ietilpst arī "11.daļā", kur saistoši ir sekojoši nosacījumi:

7.11.1. saglabājamas neapbūvētas kā publiskā ārtelpa, izņemot gadījumu, ja pieņemts Ministru kabineta lēmums par nacionāli nozīmīgas kultūras celtnes būvniecību;

7.11.2. veidojot kopējo telpu gar krastmalu, pieļaujamas hidrobūves, kas nepieciešamas akvatorijas ekspluatācijai, un demontējamas ēkas (kuģu, laivu piestātnes, kafejnīcas), kas veicina ūdenstilpes izmantošanu".

(2) Teritorijas attīstības plānošanas likums

Likumā ir noteikts, ka lokālplānojums ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenti, kuru izstrādā republikas pilsētas daļai, novada pilsētai vai tās daļai, ciemam vai tā daļai vai lauku teritorijas daļai kāda plānošanas uzdevuma risināšanai vai teritorijas plānojuma detalizēšanai vai grozīšanai.

Likuma „Teritorijas attīstības plānošanas likums” 24.panta (2) daļa nosaka, ka pēc vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijas spēkā stāšanās lokāplānojumā var grozīt vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, ciktāl lokāplānojums nav pretrunā ar vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju.

Ministru Kabineta noteikumu Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 41.punktā ir noteikts, ka „Detālplānojumu neizstrādā, ja teritorijai ir izstrādāts lokāplānojums, kurā pietiekami detalizētā pakāpē noteikti teritorijas izmantošanas veidi, to aprobežojumi, kā arī sniegti transporta infrastruktūras kompleksi risinājumi”.

(3) Aizsargjoslu likums

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma II nodalas 7. pantu:

(1) Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka ūdenstilpēm, ūdenstecēm un mākslīgiem ūdensobjektiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūstošajās teritorijās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu. Ostu teritorijās virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka, lai ilgtspējīgas attīstības interesēs līdzsvarotu vides aizsardzības prasības un ostu ekonomisko attīstību, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām un novērstu erozijas procesu attīstību.

Pilsētās un ciemos minimālie virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu platumi tiek noteikti teritoriju plānojumos, bet ne mazāk kā 10 metrus plata josla.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma II nodalas 37. panta 4.daļu applūstošajās teritorijās aizliegts veikt teritorijas uzbēršanu, būvēt ēkas un būves, arī aizsargdambujus. Likumā noteikti arī izņēmumi, kas pieļauj piemēram - īslaicīgas lietošanas būvju un mazēku būvniecību, esošo būvju renovāciju, kultūras pieminekļu restaurāciju, peldvietu, eliņu, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātnu būvniecību u.c. darbības kas noteiktas likumā.

10 metrus platā joslā papildus iepriekš likumā minētajam aizliegts būvēt un izvietot jebkādas ēkas un būves, tai skaitā nožogojumus (izņemot esošo būvju renovāciju; kultūras pieminekļu restaurāciju; transporta un elektronisko sakaru tīklu būvniecību, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, ūdens ņemšanas ietaišu un maģistrālo cauruļvadu būvniecību, enerģijas pārvades un sadales būvju būvniecību; peldvietu, eliņu, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātnu būvniecību; u.c. darbības kas noteiktas likumā, kā arī šī likuma panta daļas 4. un 4.1 punktā minētajos gadījumos paredzēto teritorijas uzbēršanu).

(4) Zvejniecības likums

Saskaņā ar Zvejniecības likuma II nodalas 9. pantu ar zvejas tiesību izmantošanu vai kuģošanu un citām ar to saistītām darbībām gar ūdeņu krastiem ir nosakāma tauvas josla. Dabiskās tauvas joslas platums ir 10 metru. Piekrastes zemes īpašniekiem ir tiesības lietot tauvas joslu, ciktāl šīs tiesības neierobežo šis likums, citi likumi un normatīvie akti.

Tauvas joslas bezmaksas lietošana bez iepriekšējas saskaņošanas ar zemes īpašnieku ir paredzēta:

- 1) kājāmgājējiem;
- 2) zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai un izpētei;
- 3) robežapsardzībai;
- 4) vides aizsardzības, ugunsdrošības un glābšanas pasākumu veikšanai.

Pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku tauvas joslā ir atļauta:

- 1) laivu un kuģu piestāšana (izņemot zvejas uzraudzības dienesta laivas un kuģus, ja tie izmantoti, pildot dienesta pienākumus), to izkraušana un pagaidu uzglabāšana;
- 2) laivu un kuģu pārziemošana, būve un remonts.

4. LOKĀPLĀNOJUMA TERITORIJAS PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS APRAKSTS UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI

4.1. Lokālpilānojuma teritorijas novietojums, esošā izmantošana un dabas apstākļi

(1) Teritorijas novietojums

Lokālpilānojuma teritorija atrodas Rīgas pilsētas centrālajā daļā – Rīgas vēsturiskajā centrā, Āgenskalna apkaimes austrumu daļā, starp Trijādības ielu un Daugavas Āgenskalna līci.

Tā ietver zemes gabalus Rīgā, Trijādības ielā 1 (kadastra Nr. 01000490007) ar platību 38436 m² un Trijādības ielā 3 (kadastra Nr. 01000490009) 733 m² platībā.

(2) Teritorijas esošā izmantošana

Teritorija ilgstoši ir bijusi ražošanas apbūves teritorija, kurā šobrīd ir saglabājusies tikai viena ēka un atsevišķi inženierapgādes tīklu objekti. Lielākā daļa no teritorijā esošajiem inženierapgādes tīkliem nedarbojas, izņemot virszemes gāzes vadu, kas šķērso teritorijas vidusdaļu un atsevišķus kanalizācijas cauruļvadus. Pārējā ražošanas ēku un būvju apbūve ir nojaukta.

Pašreizējā situācijā zemesgabalā Trijādības ielā 1 atrodas vēsturiskā ražošanas ēka, bet pārējā zemesgabala daļa ir neapbūvēta, savukārt Āgenskalna līča krastmala ir daļēji izbūvēta. Āgenskalna līča krastmalā un lokālpilānojuma teritorijā ir atsevišķi augoši koki un koku grupas.

Āgenskalna līča krastā ir izbūvēts krastmalas posms un mols – vēsturiska kuģu piestātne. Taču lielākā daļa no Āgenskalna līča krastmalas ir bez labiekārtojuma. Vēsturiskais laukakmeņu krastmalas slīpais stiprinājums sākas uz austrumiem no kuģu piestātnes, un galvenokārt atrodas ārpus lokālpilānojuma teritorijas, aptverot Klīversalas galu – krastmalas posmu starp Āgenskalna līci un Daugavu.

Tā kā blakus Lokālpilānojuma teritorijai esošajā zemes gabalā Kuģu ielā 28 ir uzsākta jauna ēkas būvniecība (03.03.2015. būvatļauja Nr.BV-15-256-1bv/k), arī daļa no Lokālpilānojuma teritorijas tiek izmantota būvniecības procesa nodrošināšanai kā būvlaukums un galvenā piekluve būvlaukumam ir organizēta no Staraja Rusas ielas puses. Lai nodrošināt nepieciešamās autostāvvietas dzīvojamās ēkas Kuģu ielā 26 iedzīvotājiem, ir izbūvēts jauns autostāvlaukums zemes gabalā Trijādības ielā 1 ar iebrauktuvi no Trijādības ielas un servitūta ceļa, atbilstoši būvprojektam “Īslaicīgas lietošanas būve – stāvvietu Trijādības ielā 1, Rīgā” (10.08.2015. būvatļauja Nr. BV-15-921-abv/T, būvprojekta izstrādātājs SIA “SNL Group”).

16.-17. attēls. Skats uz Lokālpilānojuma teritoriju no Staraja Rusas ielas gala un no Trijādības ielas
Foto: SIA “METRUM” 2017.gads

(3) Dabas vērtības

Uzsākot teritorijas plānošanas procesu 2003.gadā tika apsekota visa Klīversalas ziemeļu daļa, no Trijādības ielas līdz Āgenskalna liča krastmalai, t.sk. šobrīd izstrādes stadijā esošā Lokālplānojuma teritorija, un veikta teritorijas dendroloģiskā inventarizācija, ko veica SIA „Tagete”, Lindas Strodes vadībā (Dabaszinātņu maģistrs bioloģijā, Latvijas dendrologu biedrības biedrs). Teritorijā kopumā tika apsekoti un inventarizēti 1038 koki, no kuriem kā veselīgi, dekoratīvi un ainaviski vērtīgi 2003.gadā tika atzīti gandrīz 200 koki, no kuriem tikai ~30 atrodas Lokālplānojuma teritorijā. Starp inventarizācijā atzītajiem ainaviski vērtīgajiem kokiem dominē parastās kļavas, parastās liepas un pensilvānijas oši. Atzinumā atzīmēts, ka labā stāvoklī ir gar Trijādības ielu stādītie koki, bet gar ūdensmalu augošie koki jāretina, likvidējot nevērtīgos, bojātos un stipri nomāktos kokus. Objektā tika konstatēta gobu un vīksnu inficēšanās ar t.s. Holandes slimību, kas prasa stādījumu retināšanu likvidējot stipri bojātos kokus.

Atkārtota teritorijas **dendroloģiskā inventarizācija** Lokālplānojuma teritorijā tika veikta 2014.gadā, ko veica SIA “Koku konsultants”, ar mērķi pārvērtēt un atlasīt vērtīgos un izcilos kokus. Kopā tika atlasīti un inventarizēti 43 vērtīgi un izcili koki, sertificēta arborista un koku tehnika Edgara Neilanda vadībā. Papildus izstrādāti arī ieteikumi koku saglabāšanai un aizsardzībai labiekārtošanas darbu laikā.

Starp apsekotajiem kokiem 2014.gadā tika konstatēti:

- 1 ainavisks koks Nr. 16615;
- 1 koks, kas ir dendroloģisks retums Nr.16575;
- 1 valsts nozīmes dižkoks Nr. 16581, kam saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 8 punktu noteikta aizsardzības zona 10m attālumā no vainaga projekcijas;
- 1 vietējas nozīmes dižkoks Nr. 16580, kam saskaņā ar Rīgas domes saistošiem noteikumiem Nr. 94 „Rīgas pilsētas aizsargājamo koku aizsardzības un uzturēšanas noteikumi” 3.1 punktu noteikta aizsardzības zona 10m rādiusā, mērot no koka stumbra.
- 9 bīstami koki Nr. 16580, 16581, 16587, 16588, 16589, 16590, 16591, 16594, 16600.

Ar pilnu teritorijas vērtīgo un izcilo koku dendroloģisko 2014.gadā veikto inventarizāciju var iepazīties Detālplānojuma projekta pielikumu sadaļā.

Saskaņā ar Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisijas 23.11.2015. sēdes protokola Nr.47, 1.3.1.Ş “Par koku ciršanu Rīgā, Trijādības ielā 5 (49.grupa, 7.grunts)”(pēc adrešu maiņas – Trijādības ielā 1) lēmumu tika atļauts nocirst 2 bīstamus saldos ķiršus ar diametru 44 un 42 cm – kas bija sasnieguši vietējas nozīmes aizsargājama koka apmērus. Pamatojoties uz īpašnieku iesniegumu un veikto apskati dabā Apstādījumu inspekcija 23.10.2015. izsniedza ciršanas atļauju nokaltušas liepas nociršanai (diametrs 42 cm).

Veicot Detālplānojuma izstrādi 2014.gada vasarā tika apsekots zemesgabals dabā un sniepts **atzinums par zemesgabalā sastopamajiem biotopiem**, ko veica SIA „VZS Birojs” vides un dabas aizsardzības vecākā speciāliste Egita Grolle. Tika apsekota detālplānojuma/lokālplānojuma teritorija un iegūts pārskats par augu sugu un biotopu daudzveidību. Teritorijā netika konstatēti īpaši aizsargājami biotopi vai augu sugars. Ar pilnu Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu var iepazīties Detālplānojuma projekta pielikumu sadaļā.

Nemot vērā iepriekšējā plānošanas periodā veiktās detalizētās dabas vērtību izpētes, to secinājumus un Lokālplānojuma izstrādei saņemtos institūciju nosacījumus, atkārtota dabas vērtību izpēte 2017.gadā netika veikta.

(4) Teritorijas ģeoloģiskais raksturojums

No ģeomorfoloģiskā viedokļa detālplānojuma teritorija atrodas Rīgas jūras līča Piejūras zemienes Rīgavas līdzenumā (Baltijas ledus ezera līdzenumā). Vairākās vietās Latvijā tuvu tagadējam jūras krastam izveidojušās ideāli līdzenas virsas, ko veido putekļaini mālaini nogulumi. Piejūras zemienē senākie kāpu veidojumi ietver Baltijas ledus ezera līdzenumus. Teritorija atrodas arī Daugavas ieļelas deltas rajonā, starp Daugavu, Mārupīti un Daugavas ieļelas pamatkrastu, izvietota teritorijā starp Daugavu un Torņakalna kāpām, un līdz Daugavas upes tecējuma noregulēšanai šī teritorija bieži applūda. Cilvēku nevadīta upe iepretim Rīgai savā plašā un lēnā plūdumā pēc savas gribas mainīja gultni, te radīdama, te atkal aizskalodama daudzas salīņas un sēkļus. Teritorijas atrašanās Daugavas deltas rajonā nosaka celtniecībai nosacīti nelabvēlīgos, sarežģitos ģeoloģiskos un hidroloģiskos apstākļus.

Lokālplānojuma teritorija šobrīd ir relatīvi līdzena, vienmērīgs kritums vērojams teritorijas austrumu - rietumu virzienā un pie Āgenskalna līča. Zemākās augstuma atzīmes ir konstatētas teritorijas rietumdaļā – no 1,7 līdz 2,0 m v.j.l., bet augstākās teritorijas vidusdaļā – no 2,5 līdz 3,2 m v.j.l.. Dabīgais reljefs stipri izmainīts teritorijas apbūves laikā – piepacelts ar tehnogēno (uzbērto) slāni līdz abs. augstuma atzīmēm. Hidroloģiskos apstākļus Klīversalas teritorijā nosaka tās izvietojums atklāto ūdensbaseinu – Āgenskalna līča un Daugavas ielokā. Gruntsūdens līmena svārstības ir cieši saistītas ar ūdens līmeņiem Daugavā un līdz ar to Āgenskalna līcī. Gruntsūdens līmenis Klīversalas teritorijā dažādos gados un dažādos gada periodos urbūmos piemērīts absolūtu atzīmju 0.00 – 0.55 m v.j.l. robežās.

Klīversalas teritorijas ģeotehnisko apstāķu izvērtējums – slēdziens tika veikts 2008.gadā. Izpēti veica un slēdzienu sagatavoja AS "Geoserviss" speciālisti, inženiera – ģeologa H.Dāvida vadībā. Vadoties no Latvijas būvnormatīva 005-15 „Inženierizpētes noteikumi būvniecībā”, spēkā esošo Būvniecības likumu un citiem normatīvajiem aktiem, lokālplānojuma teritorijā pirms būvniecības procesa un būvprojektēšanas jāveic inženierizpētes darbi, t.sk. ģeotehniskā izpēte.

Pirms ēkas Kuģu ielā 28 būvniecības, 2015.gadā tika veikta detalizēta teritorijas ģeotehniskā izpēte, ko veica AS "BMGS" Ģeotehniskās nodaļas speciālisti, G.Purenkova vadībā. Ģeotehniskās izpētes rezultātā, kas ietvēra 5 ģeotehnisko urbumu (20-25 m dziļu) un 5 statiskās zondēšanas punktu veikšanu, tika iegūta jauna informācija par ģeotehniskajiem apstāķiem pētāmajā teritorijā, dziļumā ar absolūtajām atzīmēm no -23,3m līdz -33,5m.

Teritorijas virskārtu veido 2,3-4,0 m biezus uzbērto grunšu slānis, kas var kalpot kā pamatne pievedceļiem, gājēju ietvēm un autostāvvietām, kā arī dažādu nelielu palīgēku vajadzībām. Ģeotehniskā griezuma vidusdaļā, intervālā no -2,4 m līdz -9,4 m... -11,2 m, konstatēta vidēji rupja smilts, ar nelielu organikas piejaukumu un retām dūņu starpkārtām, ko nav ieteicams izmantot pāļu balstišanai projektējamo ēku vajadzībām. Sākot no atzīmēm -27,8...-27,9 m, konstatēts smilšakmens, kā arī smilšakmens un cieta māla slāņmija, kas atzīti par pietiekošiem projektējamās ēkas pāļu pamatu balstišanai.

Gruntsūdens līmenis darbu izpildes laikā fiksēts ar absolūtajām augstuma atzīmēm +0,3 m....+0,8 m jeb 1,9 m līdz 3,2 m no zemes virsmas.

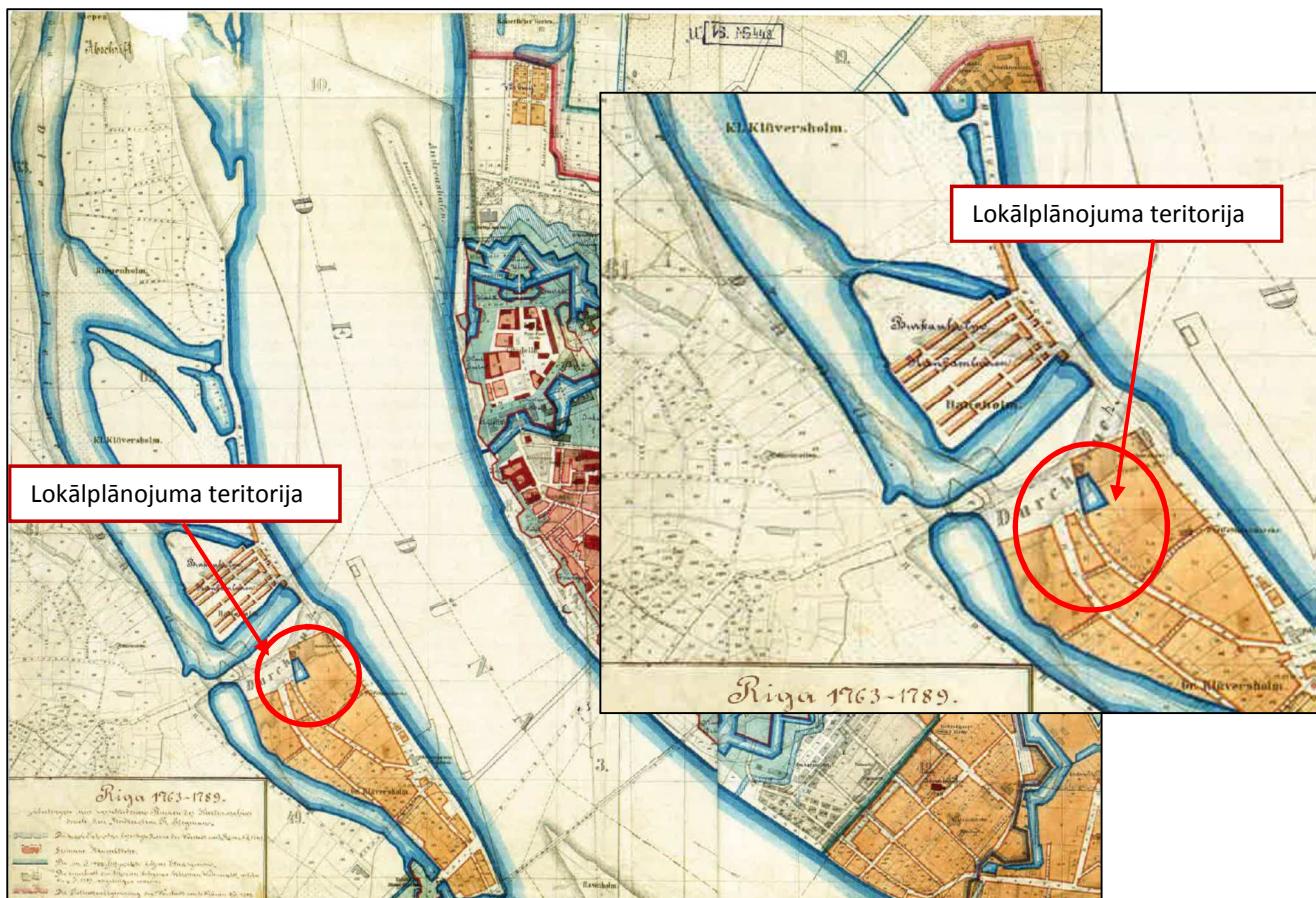
4.2. Teritorijas attīstības vēsturiskais konteksts un kultūras mantojums

(1) Priekšpilsētas attīstība 17.-18.gadsimtā

Lai gan Rīgas pilsēta tika dibināta jau 13.gadsimta sākumā, ilgu laiku tās teritorija saglabājās salīdzinoši neliela. Daugavas kreisais krasts iepretim Rīgai apbūvējās lēnām. Lokālpilānojumā iekļautā teritorija atrodas Pārdaugavā un tās senākā apzinātā pagātnē ir saistīta ar galveno ceļu attīstību Pārdaugavā no Zemgales uz Rīgu, gan ar Klīversalas rajona attīstību kopumā. Klīversala pirmo reizi vēstures avotos minēta jau 1248. gadā - kā domkapitula muiža. Taču "Klīversalas" nosaukums radies no kokmateriālu tirgotāja D.Klīvera, kas 17. gadsimtā nomāja salu.

Daugavas kreisais krasts iepretim Rīgai ilgi palika militarizēts, jo 1641.gadā Pārdaugavā, pie toreizējās Mārupītes ietekas Daugavā tika uzcelts cietoksnis - Kobronskanste. Tomēr ne militarizācija, nedz arī Kobronskanste pastāvēšana tur kavēja mierīgu iedzīvotāju apmešanos uz patstāvīgu dzīvi. Teritorijas attīstības kavēklis bija Pārdaugavas īpatnējie dabas apstākļi, kas stipri atšķirās no Daugavas labā krasta. Daugava untumaini pārpludināja visu Pārdaugavas līdzenumu, dažbrīd pat sasniedzot Torņakalnu veidojošās kāpas. 17.gs.sākumā Daugavas kreisajā pusē atrodošās saliņas bija diezgan tuksnešainas un tās izlietoja galvenokārt koku materiālu noliktavu ierīkošanai. Mazliet bija apbūvētas tikai lielākās salas.

17.gadsimta otrajā pusē Pārdaugavas attīstībā pēkšņu lomu nospēlēja Klīversala, kas izšķīlās Daugavā pēc 1670.gada ledus iziešanas un radīja bīstamu situāciju, jo Daugavas galvenā straume bija manāmi nošķiebusies pa kreisi, bet gar pašu pilsētu tik Joti sašaurinājusies, ka laivas vairs netika cauri. Nu pilsētas rāte kērās pie Daugavas labošanas, lai tā vismaz pilsētas robežās uvestos tā, kā tas pilsētniekam pa prātam. Klīversalas turpmākie uzsērējumi radīja jaunas un jaunas mazas saliņas – Mazo Klīversalu un Kārķu salu. 18.gadsimtā tās pamazām saplūda ar Klīversalu un izveidoja Lielo Klīversalu. Salas saimnieciskā nozīmība pieauga – caur to pat izveidoja Rīgas – Jelgavas ceļu. Jau 17.gadsimtā Klīversala bija visblīvāk apdzīvotā Rīgas sala.

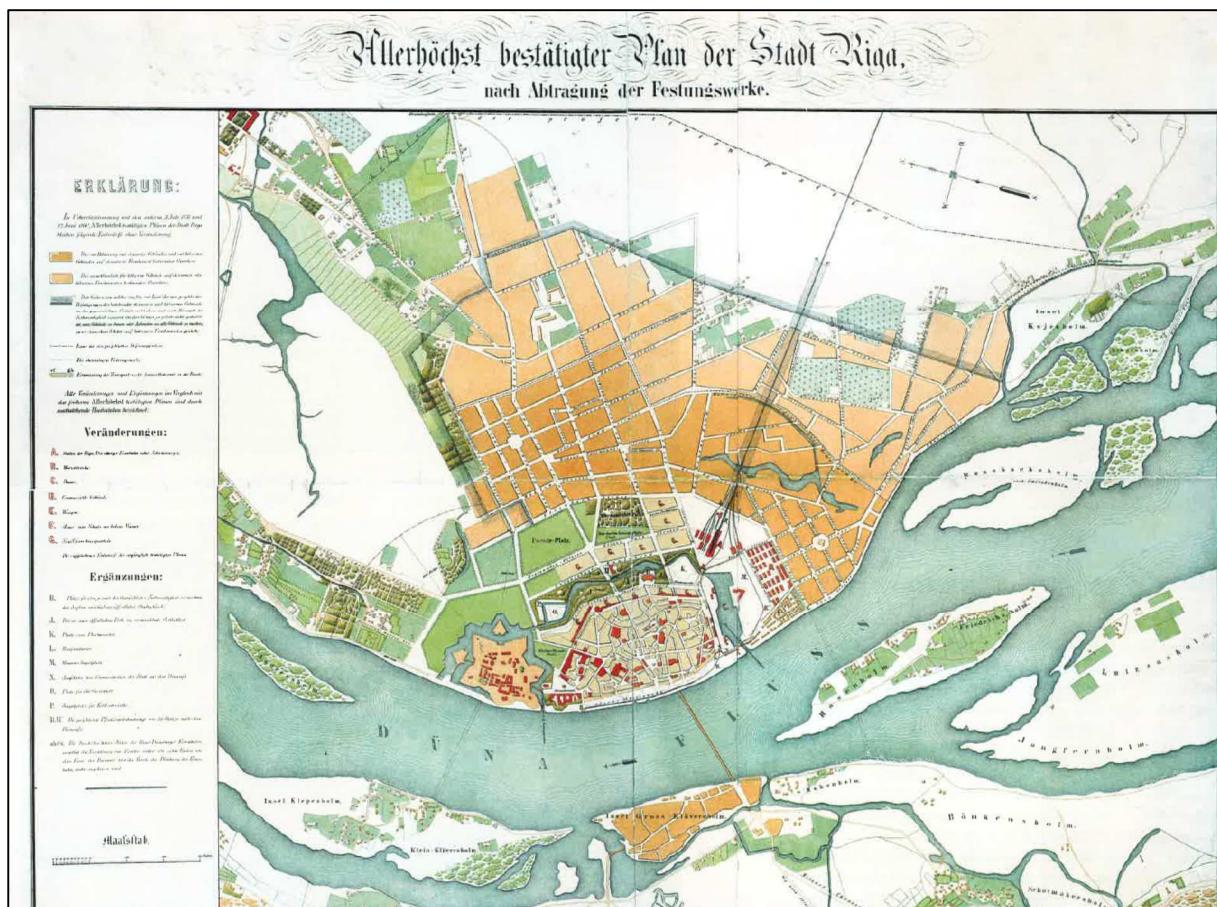

18.attēls. Rīgas savietoto plānu fragmenti: 1763.-1789.gada situācija uz 19.gs. beigu plāna pamatnes Avots: „Rīga ārpus nocietinājumiem” (I.Bākule, A.Siksna), 2009.gads, izdevniecība „Neputns”

Izšķirošs bija 1764. gada Rīgas kungu līgums ar artilērijas kapteini Gustavu Emanuelu fon Veismani (Gustav Emanuel von Weissmann) par Daugavas straumes regulēšanu un krastu nostiprināšanu trīs gadu laikā. Plāni bija plaši, proti, Klīversalā tika uzcelti divi dambji – Augstais jeb Āgenskalna dambis un Balasta dambis (nosaukums nācis vēlāk), bet 1786. gada pavasara pali izlauza Balasta dambja posmu, kas savienoja Klīversalu ar Ķīpsalu, un šo vietu nodēvēja par Pārrāvumu, kā arī pārpludinājis salu un izpostīja Mazajā Klīversalā esošās kaņepju noliktavas. 17., 18.attēlā ir uzskatāmi attēlota pirms 1786.gada pavasara paliem izbūvētā dambju sistēma, kas savienoja Klīversalu ar Ķīpsalu, kā arī tai laikā esošie blīvas apbūves kvartāli Klīversalā un vēsturiskā ielu struktūra.

Tikai 1786.gadā uz valdības pavēlē Pārdaugavas blīvāk apdzīvotos rajonus oficiāli pievieno pilsētai ar „trešās” jeb „Jelgavas” priekšpilsētas nosaukumu. Tās sastāvā toreiz ietilpa Ķipsala, Klīversala, Mūkusala, Zaķu sala un vēl dažas citas salas, tāpat arī Āgenskalns, Ilģuciems un Zasulauks. Pārējām priekšpilsētām līdzīga tanīs laikos bija vienīgi Klīversala.

19.gs. attekas, kas norobežoja Klīversalu no sauszemes pamazām aizsērēja un tika aizbērtas. Klīversala kā sala vairs nepastāvēja, un līdz šodienai saglabājies tikai salas kā vietas nosaukums. No 1852.gada Āgenskalna līcī bija upju kuģišu, kas kursēja no vienas Daugavas krasta uz otru, piestātne.

19.attēls. **Rīgas 1862.gada plāns** Avots: „Rīga ārpus nocietinājumiem” (I.Bākule, A.Siksna), 2009.gads, izdevniecība **Neputns**”

(2) Vēsturiskā apbūve Ļokālplānojuma teritorijā.

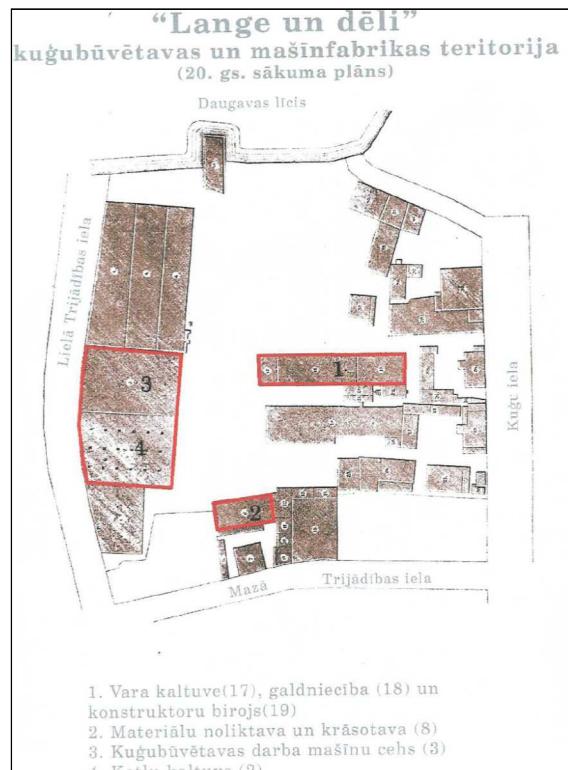
1869.gadā dibinātā Langes & Skuje kuģu un mašīnbūves rūpnīca (Maschinenfabrik und Schiffswerf Lange & Skuye) izvietojusies Pārdaugavā, Klīversalā, pie Āgenskalna līča. 1886.gada Skuje izstājās no uzņēmuma un līdzās nodibināja savu atsevišķu rūpnīcu, bet esošais uzņēmums tika pārdēvēts par Langes & dēla kuģu

būvētavu un mašīnfabriku. 1892.gadā kuģu būvētavu ievērojami paplašināja, uzstādīja jaudīgu tvaika mašīnu un ieviesa dažādus tehniskus jauninājumus. Šeit varēja būvēt ne tikai upju tvaikoņus, bet arī nelielus jūras kuģus.

20.gs. sākumā Langes kuģu būvētava saņēma lielus valdības pasūtījumus vairāku torpēdu laivu un 8 mīnu kreiseru būvei. Šajā laikā, lai nodrošinātu pasūtījumu izpildi uzbūvēja divus elingus līdz 100 m garu kuģu būvei, kā arī uzcēla lietuvi un uzstādīja jaunas mašīnas citās darbnīcās. Langes kuģu būvētava kļuva par vadošo uzņēmumu Latvijā savā nozarē, kurā tika nodarbināti līdz 1500 strādniekiem. Līdz 1912. gadam šajā kuģu būvētavā uzbūvēja 232 dažādus peldošus līdzekļus – kuģus, zemes smēlējus, pontonus un citus.

1920.–1930.gados bijusī a/s Lange un dēls piederēja a/s Ziemeļ–Vakaru Metalurgiskas, mehānikas un kuģu būvētavas fabrikai, jeb bijušajai firmai Bekers un komp. Fabrikas teritorijā izvietojās vairāki sīki uzņēmumi: Rīgas virvju, dzensisksnu un grīdsegu fabrika, Siliņa kuģu būvētava, Andreja Pogas kuģu, laivu un pontonu remonta darbnīcas, briķešu fabrika, šautuve un citas. 1930.gadu otrajā pusē tika nojauktas vairākas a/s Lange un dēls fabrikas ēkas, kas netika izmantotas un bija sliktā tehniskā stāvoklī. 1938.gada arhīva materiālos kā teritorijas īpašnieks minēta LR Finanšu ministrija. 1940.gada nogalē īpašums tika nacionalizēts un nodots bijušās Baltijas mašīnu fabrikas īpašnieka Ed.Cepps valdījumā. Vienīgā līdz mūsdienām saglabājusies ir materiālu noliktavas un krāsotavas vajadzībām celtā ēka, kas šodien atrodas netālu no Trijādības ielas (skat. 20.attēlu, ēka Nr.2). Vēsturiskā ražošanas apbūve 20.gadsimta sākumā bija izvietota tieši gar bij. Lielo Trijādības ielu, veidojot blīvu, perimetrā rakstura apbūvi.

20.attēls. „Lange un dēli” kuģu būvētavas un mašīnfabrikas teritorijas plāns. Datu avots: grāmata „Riga un Seine Bauten” (R.1903, - s. 411)

(3) Apbūves attīstība Klīversalā 19.-20. gadsimta mijā

Nodedzināto Rīgas priekšpilsētu teritorijai Filipo Pauluči lika gatavot jaunu ielu tīkla plānojumu, un viņa uzraudzībā 1813.gadā tika izstrādāts jauns priekšpilsētu ielu tīkla plānojums tūlītējai apbūves atjaunošanai, bet 1815.gadā – perspektīvais priekšpilsētu attīstības plāns ilgākam periodam. Ar 1813.gada plānojumu bija saistīti arī jauni būvnoteikumi. Teritorijās, kurās tika atļauta būvniecība (ārpus esplanādes teritorijām), ēkām tika atļauti 1-2 stāvi, celtas koka konstrukcijās, bez pagrabiem. Mūra ēku celtniecība tika atļauta tikai ~1600 m attālumā no pilsētas nocietinājumiem. Ēkas bija jānovieto ar fasādi gar ielu, bet palīgēkas gruntsgabala dzīlumā un visam ielas frontes garumam bija jābūt nožogotam, veidojot nepārtrauktu apbūves līniju. 1815.gadā izstrādātais plānojums tika apstiprināts 1818.gadā un kļuva par 19.gs. pirmās puses priekšpilsētu tālākās attīstības pamatdokumentu.

Tikai pēc 1866.gada Rīgas būvnoteikumu izdošanas sākās mūra daudzstāvu namu būvniecība arī bijušajās priekšpilsētās. Noteikumos tika paredzēti ielas platuma, ēkas augstuma un ielas fasādes platuma ierobežojumi. Mūra jaunbūvju augstums nedrīkstēja pārsniegt 24,43 metrus vai sešus stāvus, ielas fasādes garums tika noteikts no 30 līdz 35 metriem. 1885.gadā Rīgas valde izdeva noteikumus par mūra celtņu rajona paplašināšanu, nosakot jaunu robežu mūra jaunbūvēm.

Izstrādātā Detālplānojuma ietvaros tika veikts teritorijas vēsturiskās attīstības izvērtējums, kura ietvaros tika konstatēts, ka teritorijas apbūve un izmantošana ir bijusi saistīta ar teritorijas attīstības straujo izaugsmi 19.gadsimta beigās, kā arī realizēto saimniecisko darbību 20.gadsimtā. Vēsturiskā priekšpilsētas apbūve – 19.gadsimtā veidotie priekšpilsētas rajoni, kurās ir ķieģeļu un koka mazstāvu un daudzstāvu apbūve, veido daļēju apli ap pašu vēsturisko centru. Daļa no šāds priekšpilsētas apbūves saglabājusies arī ierosinātā lokālplānojuma teritorijai piegulošajās teritorijās gar Valguma un Staraja Rusas ielu, bij. Jelgavas priekšpilsētā.

Vēsturiskās apbūves kvartāls starp Valguma ielu un bij. Lielo Trijādības ielu (Staraja Rusas ielu) bija apbūvēts ar dzīvojamām ēkām, turpinot Klīversalai raksturīgo apbūves perimetrālo izvietojumu tieši gar ielām. Arī gar Kuģu ielu un Mazo Trijādības (Trijādības) ielu bija ritmiski izvietota apbūve, ievērojot vienotu apbūves līniju – būvlaidi, tieši gar ielu. Minētais ēku izvietojums vislabāk ir attēlots 1880.-1883.gada Rīgas pilsētas plānā (skat. 21.attēlu), kas ir viens no precīzākajiem 19.gadsimta beigu Rīgas apbūves plāniem. Tai laikā Klīversalas lielākā daļa bija apbūvēta ar koka ēkām, bet tieši ierosinātā lokālplānojuma teritorijā un tās tiešā tuvumā jau tolaik bija izbūvētas arī atsevišķas mūra ēkas. Plānā arī ir attēlotas Valguma ielas un bij. Lielās Trijādības ielas trases, ar tiešu piekļuvi pie Āgenskalna līča.

21.attēls. Klīversalas ziemeļu daļas un detālplānojuma teritorijas apbūve 1880.-1883.gads (RVKM VRVM 160224/5)
Avots: Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs

Citos publiski pieejamos vēsturiskajos karšu materiālos galvenokārt ir attēlots tikai vēsturiskais ielu tīkls un/vai gruntsgabalu daļījums (skat. 22. un 23. attēlu). No tiem savukārt varam secināt, ka 1883.gadā Lokālplānojuma teritorijā vēl bija saglabājies salīdzinoši sīks gruntsgabalu iedalījums, īpaši gar Lielo Trijādības (Staraja Rusas) ielu, kas ir būtiski bija izmainījies 1908.gada plānā. Tas liecina par "Langes & Skuje" kuģu un mašīnbūves rūpnīcas straujo attīstību šajā laika posmā, jo ~25 gadi laikā rūpnīca jau bija aizņēmusi gandrīz visu apbūves kvartālu starp Kuģu, Lielo Trijādības un Mazo Trijādības ielām. 1935.gada gruntsgabalu

iedalījuma plāns būtiski neatšķiras no 1908.gada plāna, kas liecina par zināmu stabilitāti starpkaru posmā. Arī gruntsgabalu iedalījums kvartālā starp Mazo Trijādības ielu (Staraja Rusas ielu) un Grāvju ielu (Valguma ielu) būtiski neatšķiras 1908. un 1935.gadā, pie tam visā ielas garumā, līdz pat Šoneru ielai (Šodien Uzvaras bulvārim). 20.gadsimta sākumā (skat. 22.-25.attēls) Lielās Grāvju ielas (Valguma ielas) galā bija izbūvēts tilts/laipa pāri Āgenskalna līcim uz Raņķa dambi. Bet 1935.gada plānā (skat. 26.attēlu) šī tilta/laipas vairs nav, bet ir izbūvēts tilts pār Daugavas atteku Mazās Grāvju ielas (Trijādības ielas) galā, savienojot to ar Raņķa dambi (kartē - Nameja bulvāris).

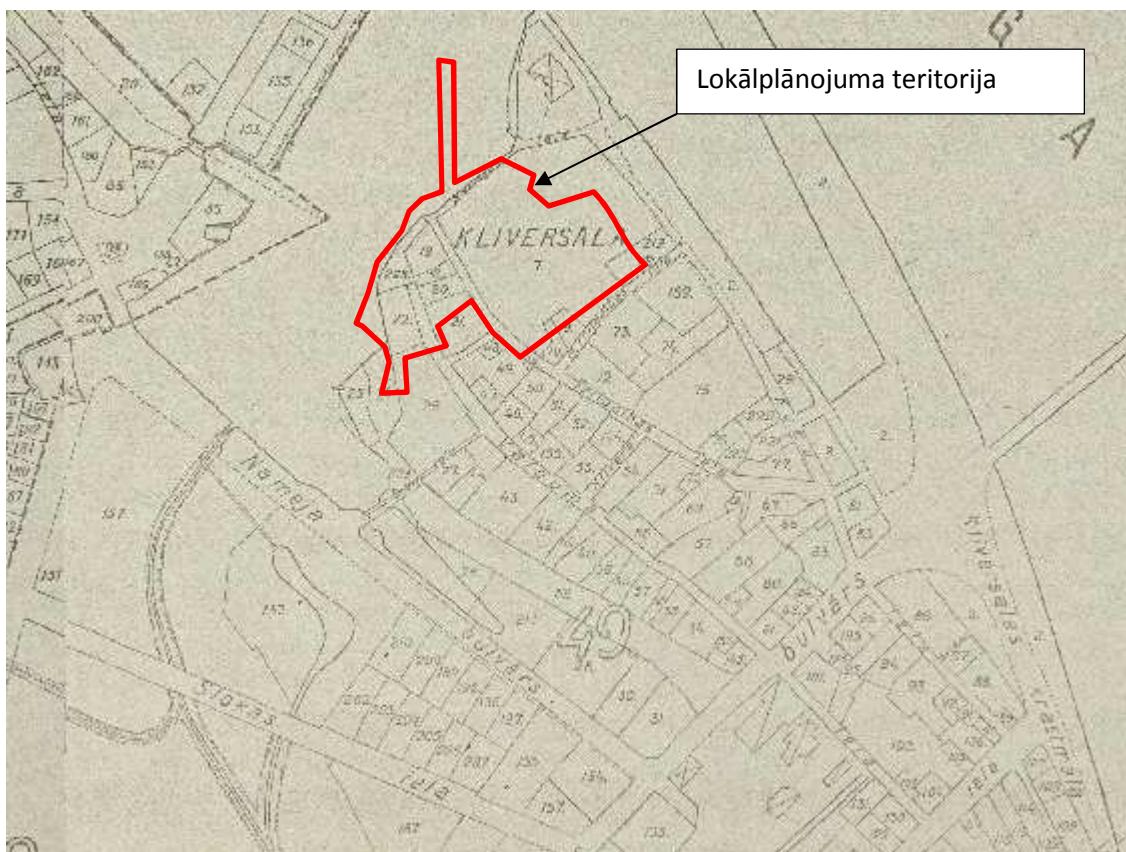
22.attēls. Rīgas 1883.gada pilsētas gruntsgabalu sadalījuma plāna fragments. Avots: Latvijas nacionālā bibliotēka www.lnb.lv

23.attēls. Rīgas 1908.gada pilsētas gruntsgabalu sadalījuma plāna fragments. Avots: Latvijas nacionālā bibliotēka www.lnb.lv

24., 25.attēls. Rīgas 1916.gada un 1926.gada pilsētas plāna fragments. Avots: <http://riga.zurbu.net/maps>

26.attēls. Rīgas 1935.gada pilsētas plāna fragments. Avots: Latvijas nacionālā bibliotēka www.lnb.lv

(4) Apbūves attīstība Klīversalā pēc II Pasaules kara un ielu tīkls

20.gadsimta 40.tajos gados Klīversala pilnībā bija apbūvēta un bija izveidojies tās ielu tīkls. 1941.gada kartē (skat. 27.attēlu) lasāmi ielu nosaukumi, no kuriem liela daļa ir atrodami arī šodien. Lokālp lānojuma teritorijas ziemeļu daļā gar Āgenskalna līča krastmalu no Kuģu ielas līdz Lielajai Trijādības ielai (tag. Starajas Rusas ielai) bija izbūvēta Karogu iela, bet starp Lielo Trijādības ielu (tag. Starajas Rusas ielu) un Valguma ielu (vēsturiski

arī Grāvju vai Lielā Grāvju iela) - bija izbūvēta Tuzova iela (arī Kārļa iela). Tuzova iela šodien ir iekļauta nekustamā īpašuma Trijādības ielā 7 zemesgabala teritorijā, un tikai vēsturiskās ēkas galveno fasāžu izvietojums liecina par vēsturiskās ielas novietni. Šodienas Trijādības iela daļēji ir izbūvēta pa Mazās Grāvju ielas trasi, bet pārsvarā tā šķērso vēsturiskos apbūves kvartālus.

Trijādības iela vēsturiski saukta arī par Gorohovecas ielu (1950), Mazo Trijādības (Trinitātes) ielu (1885), 1923.gadā par Baznīcas ielu (1867).

Staraja Rusas (arī Rūsas) ielas nosaukums piešķirts tikai 1950.gadā, vēsturiski saukta arī par Trijādības (Trinitātes, Trīsvienības) ielu (1867), 2.Spīķeru iela (1860) vai Lielo Trijādības ielu.

Valguma ielas nosaukums piešķirts 1924.gadā, vēsturiski saukta arī par Lielo Grāvju ielu (1867) un 3. Spīķeru ielu (1868/69).

Kuģu iela pirmoreiz kartēs sastopama 1867.gadā ar nosaukumu Spīķeru iela. 1885.gadā iela pārdēvēta par Kuģu ielu.

Uzvaras bulvāris – kā iela iezīmēta Rīgas kartēs 18. gadsimta vidū ar nosaukumu Skolas iela, nosaukta pēc 1773. gadā šajā ielā atklātās Klīversalas elementārskolas. Sākotnēji iela tikai posmā starp Kuģu un Valguma ielām, 1885. gadā pārdēvēta par Šoneru ielu. 1900. gadā iela pagarināta caur neapbūvētu teritoriju līdz L. Altonovas (tagadējai Ojāra Vācieša) ielai. 1936. gadā iela nosaukta par Uzvaras bulvāri.

27.- 30.attēls. Valguma iela.

31., 32. attēls. Klīveru iela.

33., 34. attēls. Trijādības iela.

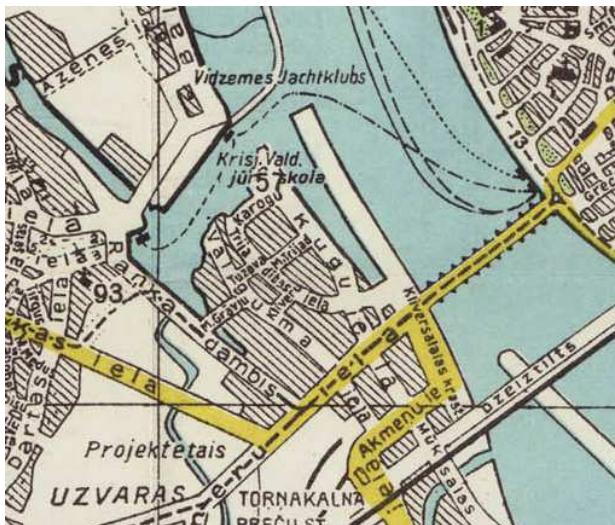

35., 36. attēls. Vēsturiskā Tuzova (arī Kārļa) iela, bij. šķērsiela starp Valguma un Staraja Rusas ielām.

37., 38. attēls. **Staraja Rusas iela.**

Otrā pasaules kara gados „Lange un dēli” kuģu būvētava un mašīnfabrika bija daļēji sagrauta. Savu darbību tā atsāka 1945.gadā, izgatavojot peldošos celtņus, tvaika katlus un čuguna lējumus. 1950.gados rūpnīca atgriezās pie kuģu un to iekārtu remontēšanas. 1970.gadā tā ieguva nosaukumu „Eksperimentālā kuģu mehāniskā rūpnīca”. Pēckara periodā no Torņakalna preču stacijas līdz kuģu būvētavai bija izbūvēts arī dzelzceļa pievedceļš, kas attēlots 1963.gada plānā (skat. 40. attēlu).

39., 40.attēls. **Rīgas 1941. gada un 1963. gada pilsētas plāna fragmenti.** Avots: <http://riga.zurbu.net/maps> un <https://vesture.dodies.lv>

1983.gada plānā (skat.41.attēlu) dzelzceļa pievedceļš vairs nav attēlots, bet Lokālpilānojuma teritorijā vēl bija saglabājušās vairākas vēsturiskās ēkas, kas savulaik bija izvietotas gar bij. Lielo Trijādības ielu (Staraja Rusas ielu). Vēsturiskais ielu tīkls tika slēgts un daļēji pat apbūvēts, liedzot publisku pieeju Āgenskalna līča krastmalai.

41.attēls. Rīgas 1983.gada pilsētas plāna fragments. Avots: Latvijas nacionālā bibliotēka www.lnb.lv

42., 43.attēls. Vēsturiskais Padomju laika ražošanas teritorijas žogs gar Āgenskalna līča krastu un gar Trijādības ielu.

4.3. Esošā sociālā infrastruktūra

Sociālā infrastruktūra ir izglītības, zinātnes, ārstniecības, veselības aprūpes, rehabilitācijas, sociālās aprūpes (tai skaitā sociālās mājas) un pārvaldes iestādes, kā arī publiskie rekreācijas, kultūras un sporta objekti un to izkārtojums kādā teritorijā.

Lokālpilānojuma teritorijā nav esošas sociālās infrastruktūras, bet Lokālpilānojuma teritorijai netālu esošās Uzvaras parka platības pilda nepieciešamo rekreatīvo funkciju, kā arī Klīversalā ir uzbūvētā Latvijas Nacionālā bibliotēka.

Tuvākā pašvaldības pirmskolas izglītības iestāde Nr.11 atrodas Raņķa dambī 3, bet tuvākā privātā pirmskolas izglītības iestāde "BeBe" atrodas Trijādības ielā 4. Tuvākās skolas (skolu mikrorajons) Rīgas 53.vidusskola (mazākumtautību), Melnsila ielā 6 un Friča Brīvzemnieka pamatskola (latviešu), Zeļļu ielā 4. Netālu atrodas arī ģimnāzijas - Āgenskalna valsts ģimnāzija, Lavīzes ielā 2A; Valsts Vācu ģimnāzija, Āgenskalna ielā 21 un Rīgas Valsts 3.ģimnāzija, Grēcinieku ielā 10.

No interešu izglītības iestādēm tuvākā atrodas Ernestīnes ielā 8A - Bērnu un jauniešu vides izglītības centrs "Rīgas Dabas zinību skola"; Uzvaras bulvārī 18 atrodas Rīgas futbola skola, bet Baložu ielā 27 atrodas Pāvula Jurjāna Mūzikas skola.

44., 45.attēls. Pirmskolas izglītības iestāde Nr.11 – Raņķa dambī 3 un privātā bērnudārza "BeBe" reklāmas plakāts, Trijādības ielā 4.

4.4. Transporta infrastruktūra

(1) Ielas

Lokālplānojuma teritorija un tās apkārtne, atbilstoši Satiksmes infrastruktūras attīstības plānam esošās un pieguļošās ielas definētas sekojošās kategorijās:

C kategorijas iela: Raņķa dambis,

D kategorijas iela : Trijādības iela un Kuģu iela no Akmens tilta līdz Trijādības ielai.

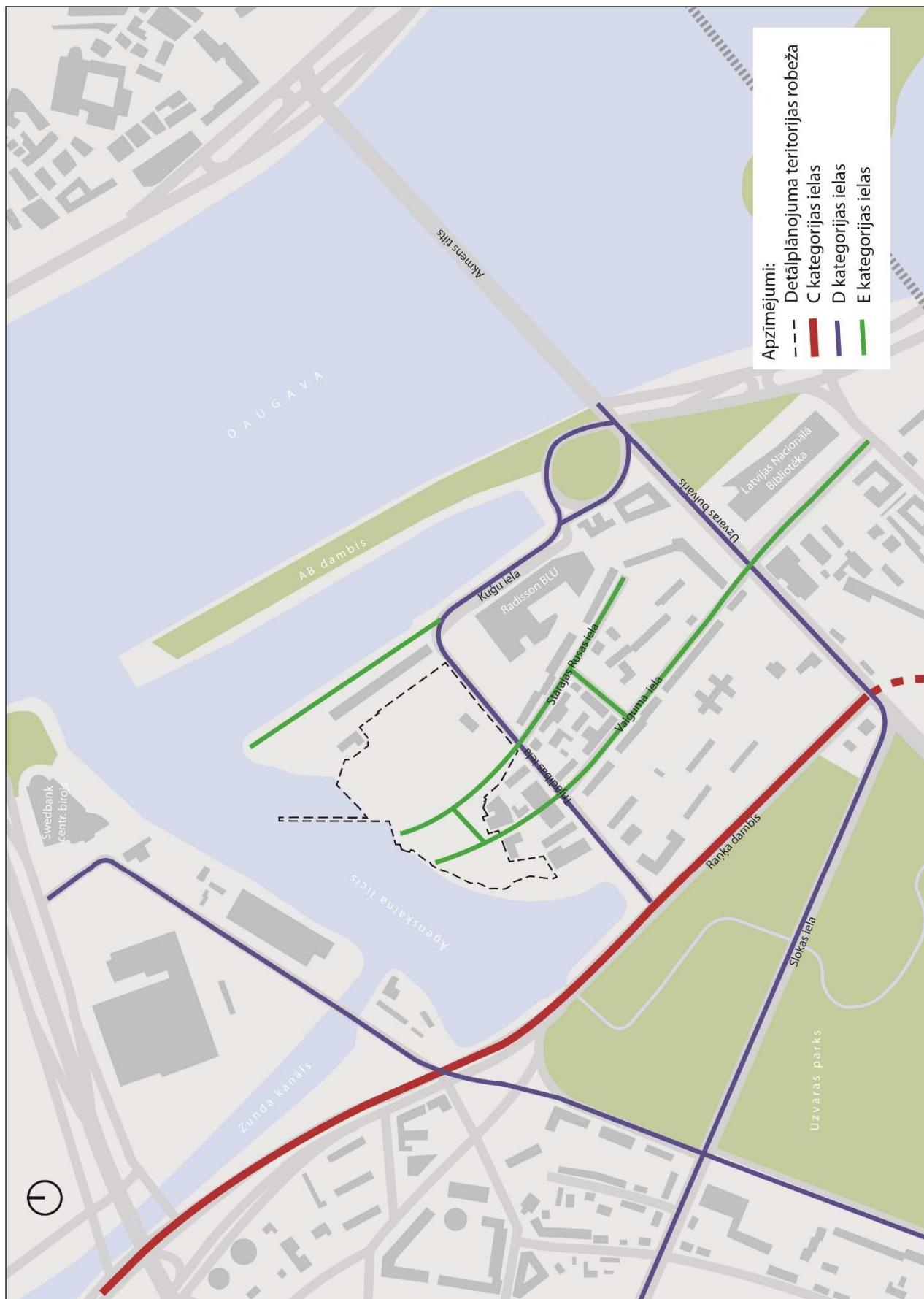
C kategorijas ielas aptver apbūvētus ceļus (ielas) vai to posmus apdzīvotās vietās, kuros darbojas savienošana, piekļūšana un uzturēšanās (arī tādus posmus, ko var apbūvēt, bet pašlaik neapbūvē). Šo ceļa posmu veidošanai noteicošās ir savienošanas funkcijas kvalitātes prasības, kuras bieži var ierobežot piegulošās apbūves veids un apjoms.

D kategorijas ielas aptver apbūvētas ielas vai to posmus (arī tādus, kurus var apbūvēt, bet pašlaik vēl neapbūvē) apdzīvotās vietās, kuras galvenokārt kalpo piekļūšanai zemes gabaliem. Noteiktās dienas stundās šie ceļi ievērojamā apjomā var pārņemt arī savienošanas funkciju.

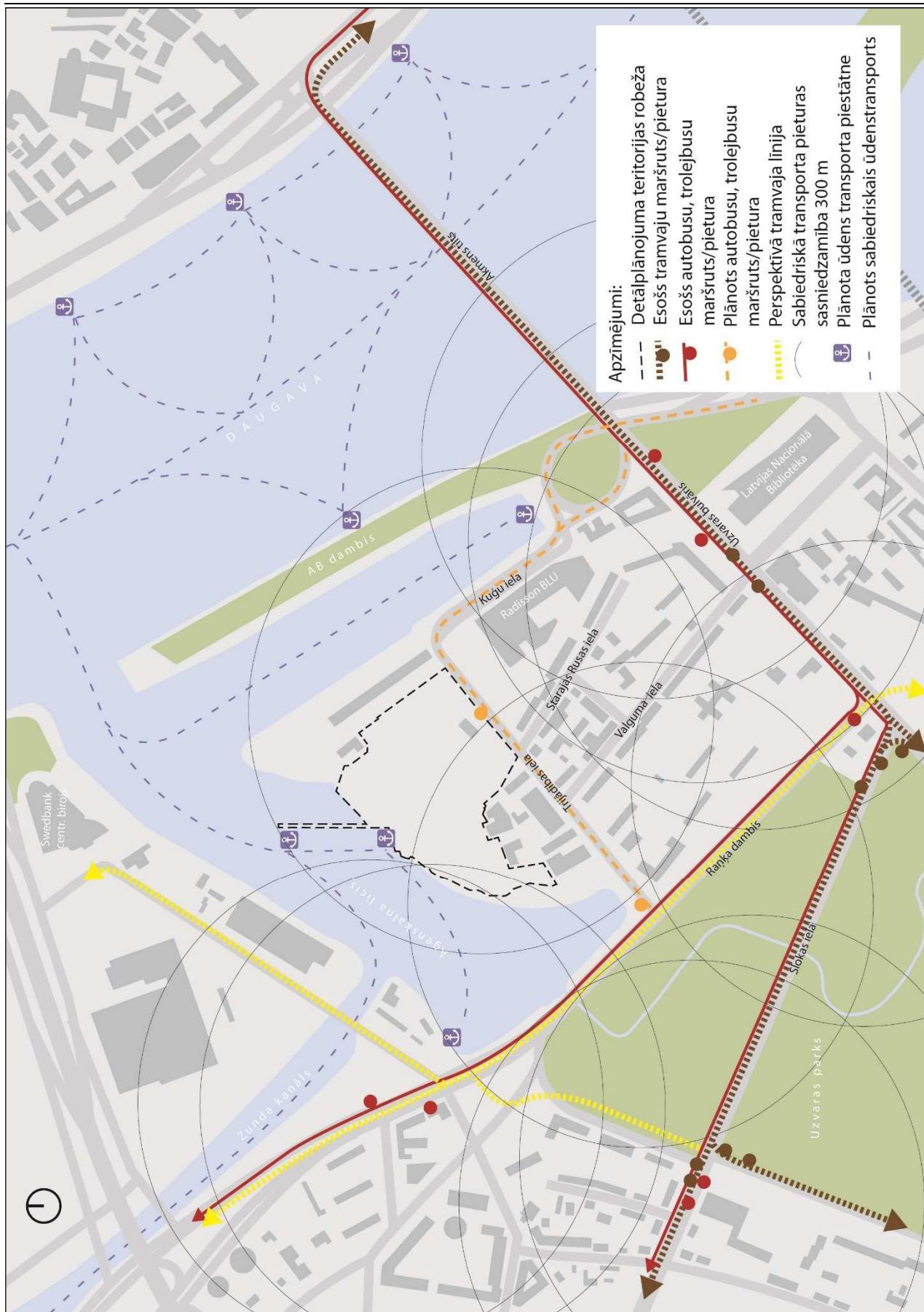
Lokālplānojuma teritorijā Valguma iela un Staraja Rusas iela paredzētas kā E kategorijas ielas vai iekškvartāla ceļi.

Atbilstoši Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Satiksmes infrastruktūras attīstības plānam un spēkā esošajam teritorijas Detālplānojumam ielu sarkanās līnijas ir noteiktas Trijādības ielai, Staraja Rusas ielai, Valguma ielai, kā arī šo ielu savienojumam. Ielu sarkanās līnijas noteiktas arī Kuģu ielai, t.sk. tās vēsturiskajai daļai posmā no Trijādības ielas līdz Āgenskalna līcim.

Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Plānotās (atļautās) izmantošanas plānā paredzēts veidot iekškvartāla gājēju ceļu no Staraja Rusas ielas gala līdz esošajam molam un piestātnei Āgenskalna līča krastā, kas ir detalizēts spēkā esošajā Detālplānojumā, pagarinot Staraja Rusas un Valguma ielas sarkanās līnijas.

46.attēls. Ielu kategorijas un satiksmes infrastruktūra

47.attēls. Sabiedriskais transports

(2) Sabiedriskā transporta pieejamība un plānotā attīstība

Esošā tuvākā sabiedriskā transporta pieturvieta ir izvietota pie Nacionālās bibliotēkas – Uzvaras bulvāri. Pa Uzvaras bulvāri un Raņķa dambi kursē liels skaits pilsētas sabiedriskā transporta – gan autobusi, gan trolejbusi, gan tramvaji, nodrošinot nepieciešamās saites gan ar pilsētas centru, gan atsevišķiem Pārdaugavas rajoniem un apkaimes centru – Āgenskalna tirgu.

Tuvākā dzelzceļa stacija ir Torņakalna dzelzceļa stacija, kuru nākotnē plānots izbūvēt kā multimodālu sabiedriskā transporta mezglu (saskaņā ar spēkā esošo Administratīvā centra Torņakalnā teritorijas detālplānojumu).

Detālplānojumā Torņakalna administratīvajam centram, Rīgā (spēkā no 2010.gada), kurš izstrādāts laika posmā no 2007-2009.gadam tika vērtēta iespēja par tramvaja līnijas izveidi, kura savienotu Ziepniekkalnu – Lucavsalu – Torņakalnu – Ķipsalu un Skanstes šķērsojumu. Šī perspektīvā tramvaja līnija atrastos 300m sasniedzamības robežas no lokālplānojuma teritorijas, līdz ar to var uzskatīt, ka tā uzlabotu lokālplānojuma teritorijas sasaisti ar apkārtējiem rajoniem, jo radītu jaunus līdz šim neesošus kustības maršrutus, gan radītu alternatīvas jau esošajiem.

Lai uzlabotu esošā sabiedriskā transporta (autobusu un trolejbusu) maršrutu sasniedzamību no teritorijas, spēkā esošā Detālplānojuma risinājumi paredz iespēju ierīkot jaunu sabiedriskā transporta pieturvietu Raņķa dambja ielā pie Trijādības ielas. Ja nākotnē tiks organizēti jauni autobusu un/vai trolejbusu maršuti pa Trijādības ielu, Detālplānojuma risinājumi paredz iespēju ierīkot sabiedriskā transporta pieturvietu arī Trijādības ielā, kvartālā starp Staraja Rusas ielu un Kuģu ielu.

Sabiedriskais ūdenstransports šobrīd Rīgā nav attīstīts, bet atbilstoši Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Satiksmes infrastruktūras attīstības plānam, Lokālplānojuma teritorijā ir plānota publiska kuģu piestātne esošā mola rajonā pie Āgenskalna līča. Nemot vērā, ka teritorijā ir izbūvēta esoša kuģu piestātne, Detālplānojuma risinājumi jau paredz iespēju attīstīt arī sabiedriskā ūdenstransporta piestātni, ja tāda nepieciešamība rodas.

(3) Gājēji un Velo satiksme

Lokālplānojuma teritorijā šobrīd nav ierīkoti gājēju vai veloceļi, jo teritorijā ir uzsākta būvniecība (vēsturisko ēku nojaukšanu un inženierkomunikāciju demontāža) un tā netiek aktīvi izmantota. Līdz ar to tajā ir ierobežota gājēju un velosipēdistu kustība.

Atbilstoši Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Satiksmes infrastruktūras attīstības plānam, detālplānojuma teritorijā un tās tiešā tuvumā ir plānoti perspektīvie savienojošie veloceliņi, bet Rīgas domes Satiksmes departamenta publiski pieejamā tīmekļa vietnē www.rdsd.lv pieejama detalizētāka informācija par izbūvētajiem, realizācijas stadijā esošajiem un perspektīvajiem veloceliņiem.

Spēkā esošā Detālplānojuma risinājumi paredz attīstīt un saglabāt nepieciešamos gājēju kustības savienojumus detālplānojuma teritorijā kā arī veidot velo maršrutu gar Āgenskalna līci, izbūvējot gājēju un veloceļu.

Plānotie gājēju kustības savienojumi nodrošinās iespēju gājējiem un velo braucējiem no Valguma un Staraja Rusas ielām ērti sasniegt Āgenskalna līča labiekārtoto krastmalu, bet savukārt detālplānojuma teritorijas iedzīvotājiem un lietotājiem – ērti pārvietoties arī iekškvartāla teritorijā, šķērsojot iekškvartāla apstādījumu teritoriju. Gājēju ietves, kas plānotas 3-3,5 metru platumā gar ielām, paredzētas gan gājēju, gan velobraucēju kopējai izmantošanai.

48.attēls. Gājēju un veloceļu maršruti

4.5. Inženiertehniskā apgāde un aizsargjoslas

4.5.1. Inženiertehniskie tīkli un objekti

Tā kā lokāplānojuma teritorijā gandrīz visa esošā apbūve ir nojaukta, tad šobrīd var uzskatīt ka teritorijā nav esošas inženierapgādes, izņemot esošo virszemes vidējā spiediena gāzes vadu, un atsevišķus lietus un saimnieciskās kanalizācijas cauruļvadus. Lietus kanalizācija lokāplānojuma teritorijā izbūvēta fragmentāri, ar noteici uz Āgenskalna līci vai Daugavu, bez lietus noteikūdeņu attīrišanas.

Detālplānojuma ietvaros tika veikta detalizēta esošās inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu analīze un izstrādāti priekšlikumi to attīstībai.

4.5.2. Aizsargjoslas un citi aprobežojumi

(1) Vides un dabas resursu aizsargjoslas.

Virszemes ūdensobjekta aizsargjosla – Daugavas aizsargjosla noteikta 10 metru plata josla Āgenskalna līča krastā, skaitot no pamatkrasta augšējās krants.

Individuāli noteikta aizsargjosla (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekli - detālplānojuma teritorija atrodas UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā iekļautā Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonā, kas atbilstoši UNESCO Konvencijai par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību iekļauts pasaules kultūras un dabas mantojuma objektu sarakstā.

(2) Ekspluatācijas aizsargjoslas.

Aizsargjoslas gar ielām, autoceliem un dzelzceļiem - detālplānojuma teritorijā noteikta Trijādības ielas, Staraja Rusas un Valguma ielas esošā sarkanā līnija, saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumu. Plānotās ielu sarkanās līnijas – saskaņā ar detālplānojuma grafisko daļu.

Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem detālplānojuma teritorijā noteiktas - gar ūdensvadiem un pašteces kanalizācijas vadiem – 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas.

Aizsargjosla gar pazemes siltumvadiem detālplānojuma teritorijā noteiktas – 2 metru attālumā katrā pusē no cauruļvada apvalka, kanāla, tuneļa vai citas būves ārmalas.

Aizsargjoslas gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām detālplānojuma teritorijā noteiktas kabeļa līnijas katrā pusē, 1 metra attālumā no kabeļu līnijas ass

Gāzes vada aizsargjosla noteikta ap virszemes gāzes vadu, 1 metra attālumā katrā pusē no gāzes vada.

(3) Tauvas josla.

Saskaņā ar Zvejniecības likumu Daugavai (t.sk. Āgenskalna līcim) noteikta arī tauvas josla - no krasta nogāzes (pamatkrasta) augšmalas - 10 metru platumā.

Esošās aizsargjoslas un citi apgrūtinājumi attēloti grafiskās daļas kartē „Teritorijas pašreizējā izmantošana”.

4.5.3. Geodēziskā tīkla punkti

Pamatojoties uz Latvijas Geotelpiskās informācijas aģentūras 05.01.2017. vēstulē Nr. 16/1.1-14.2/1164 sniegto informāciju, lokāplānojuma teritorijā neatrodas neviens valsts ģeodēziskā tīkla punkts.

Saskaņā ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 06.03.2017. vēstulē Nr. DA-17-1179-n d sniegto informāciju, lokāplānojuma teritorijā neatrodas Rīgas vietējā ģeodēziskā tīkla punkti.

4.6. Teritorijas izmantošanas un attīstības riski

(1) Degradētās un potenciāli piesārņotās teritorijas

Degradētās teritorijas ir pameistas, nelietderīgi vai nepietiekami izmantotas vai brīvas zemes vietas (teritorijas) pilsētu apdzīvotajās daļās, kuras var ietekmēt vai neietekmēt vidi un kuru atgriešanai lietderīgā izmantošanā ir nepieciešama iejaukšanās.

Degradētām teritorijām, īpaši, ja tās ir koncentrētas noteiktā pilsētas daļā, var būt negatīva kumulatīva ietekme uz apkārtni, kaitējums gan vietai (teritorijai), gan vietējai sabiedrībai. Nosakot degradētās teritorijas tiek pielietoti vairāki savstarpēji saistīti kritēriji. Vienīgais atsevišķais kritērijs, kas viennozīmīgi liecina par teritorijas degradāciju, ir teritorijas piesārņojums.

Saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru, Lokālplānojuma teritorijā vai tās tuvumā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas teritorijas.

Degradēto teritoriju noteikšanā tiek pielietoti arī papildus kritēriji, kas sniedz paplašinātu priekšstatu par attiecīgo teritoriju, tās attīstības iespējām un ierobežojumiem.

Lokālplānojuma teritorijā ir konstatēti sekojoši degradēto teritoriju veidi, tos skatot funkcionālā griezumā, vērtējot to vizuālo izskatu:

- neefektīvi izmantotas ražošanas un noliktavu apbūves teritorijas;
- pameistas vai neefektīvi izmantotas transporta infrastruktūras teritorijas;
- pagaidu ēku un būvju haotisks izvietojums, neefektīva to izmantošana.

(2) Applūstošās teritorijas

Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumā, t.sk. Lokālplānojuma teritorijā, noteiktas zonas, kurās pirms būvniecības uzsākšanas jāveic kompleksi meliorācijas un aizsardzības pret plūdiem pasākumi.

Jūras uzplūdu apdraudētā teritorija Daugavā ir līdz pat 30 km - no upes ietekas jūrā ir līdz Rīgas HES. Tā kā lokālplānojuma teritorija neatrodas tieši Daugavas upes krastā, kā arī lielākajā tās daļā zemes virsas augstuma atzīmes ir vidēji 2-3 m vjl., tieši plūdu draudi teritorijā nepastāv. Vienīgi veicot apbūvi Lokālplānojuma teritorijas rietumdaļā ieteicams veikt apbūves teritorijas kolmatēšanu (uzbēršanu) un plānotās apbūves „0.00” līmeņa atzīmi ieteicams noteikt virs 3 m vjl.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu Daugavai ir noteikta 10 m virszemes ūdensobjekta aizsargjosla, kurā atrodas arī Lokālplānojuma teritorijas daļa. Saskaņā ar 03.06.2008. Ministru kabineta noteikumiem Nr.406 "Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika" applūstošo teritoriju nosaka pēc dabā konstatējamām regulāra applūduma pazīmēm vai izmantojot inženiertehniskos aprēķinus. Tā kā Lokālplānojuma teritorijā nav konstatētas izteiktas regulāra applūduma pazīmes, tad lai noteiktu applūstošās teritorijas robežu tika izmantoti inženiertehniskie aprēķini. Atbilstoši MK noteikumu Nr.406 11.punktam, ja applūstošo teritoriju nosaka, izmantojot inženiertehniskos aprēķinus, pieņem, ka applūduma atkārtošanās biežums ir vismaz reize desmit gados (ar 10 % applūduma varbūtību).

Nemot vērā minēto, Lokālplānojuma izstrādei tika izmantoti hidroloģiskie dati no "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra" kas tika sniegti Detālplānojuma izstrādei 2104.gadā, kā arī papildus izmantota "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra" sniegtā informācija 2016.gadā (Lokālplānojumam zemes vienībā Balasta dambī 7, Āgenskalna līča krastmalā). Tuvākā novērojumu stacija no abām teritorijām ir "Daugava - Andrejosta". Saskaņā ar centra izsniegtajām izziņām 29.05.2014. Nr.4-6/1079 un 29.09.2016. Nr. 4-6/161 (skat. projekta pielikumu sadaļā) Lokālplānojuma teritorijā ir saglabāta Detālplānojumā precīzi noteiktā (ar mēroga precīzitāti 1:500) bieži iespējamo plūdu – reizi desmit gados (ar 10% applūduma varbūtību) riska teritorija, kas nav mainījusies laika posmā, kopš ir spēkā teritorijas Detālplānojums.

(3) Vides troksnis

Troksnis ir gaisa vidē nevēlams, traucējošs skaņu kopums, kas no daudziem vides dabiskajiem un antropogēnajiem faktoriem ir uzskatāma par vienu būtiskākajām ietekmēm uz cilvēka veselību (rada ne tikai diskomfortu, bet arī ietekmē dzirdi un traucē akustisko saziņu). Troksnis ir jebkura nepatīkama vai nevēlama skaņa, kas pārtrauc klausumu, traucē dzirdēt vajadzīgo informāciju vai izraisa nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēka organismu.

Atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem nevēlamas vai kaitīgas cilvēka darbības radītās āra skaņas sauc par vides troksni, kas uzskatāms par vides piesārņojumu. Eiropā 60% no visām sūdzībām par vides trokšņiem, kas tiek saņemtas, ir par pilsētvides trokšņiem.

Galvenie vides trokšņa avoti pilsētās un apdzīvotās vietās ir:

- autotransports,
- gaisa satiksme,
- dzelzceļš,
- būvniecība,
- rūpniecība,
- izklaides pasākumi,
- sadzīve (āra vidē).

Trokšņa avota radītā vides trokšņa izplatība vidē ir atkarīga no trokšņa avota veida, attāluma, atmosfēras absorbēcijas, vēja, temperatūras, barjerām, zemes absorbēcijas, atstarošanās līmena, mitruma līmena un nokrišņiem.

Aizsardzību pret vides trokšņa iedarbību reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes 25.06.2002. Direktīva 2002/49/EK par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību. Direktīvā noteikta kārtība, kādā Eiropas Savienības dalībvalstis novērtē vides (āra) troksni, izstrādā vides trokšņa stratēģiskās kartes un uz to pamata izstrādā trokšņa samazināšanas rīcības plānus aglomerācijās.

Pašlaik jautājumus, kas saistīti ar trokšņa novērtēšanu un rīcībām trokšņa samazināšanai, regulē Ministru kabineta 07.01.2014. noteikumi Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk tekstā – MK 07.01.2014. noteikumi Nr.16). Minētie noteikumi nosaka, ka trokšņu kartes un rīcības plānu trokšņu samazināšanai jāizstrādā aglomerācijai – administratīvajai teritorijai ar iedzīvotāju skaitu vairāk nekā 100 000.

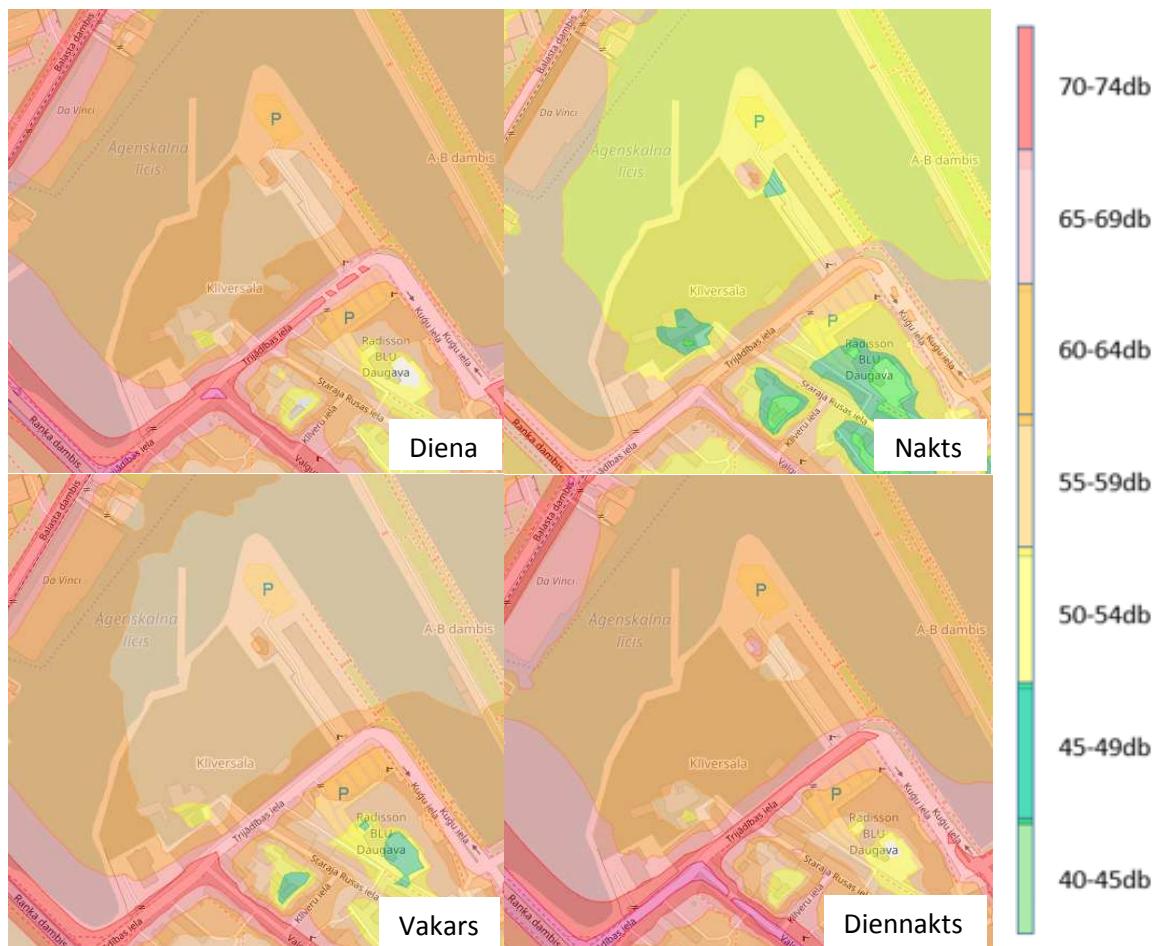
Saskaņā ar MK 07.01.2014. noteikumiem Nr.16, aizsargjoslās gar autoceļiem un tām teritorijas daļām, kas atrodas tuvāk par 30 m no stacionāriem trokšņa avotiem, minētie trokšņa robežlielumi uzskatāmi par mērķielumiem.

1.tabula. MK 07.01.2014. noteikumos Nr.16 noteiktie trokšņa robežlielumi

Nr. p.k.	Teritorijas lietošanas funkcija	Trokšņa robežlielumi (dB(A))		
		Ldiena	Lvakars	Lnakts
1.	Individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamā māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorija	55	50	45
2.	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	60	55	50
3.	Publiskās apbūves teritorija (sabiedrisko un pārvaldes objektu teritorija, tai skaitā kultūras iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu un viesnīcu teritorija) (ar dzīvojamā apbūvi)	60	55	55
4.	Jauktas apbūves teritorija, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu būvju teritorija (ar dzīvojamā apbūvi)	65	60	55
5.	Klusie rajoni apdzīvotās vietās	50	45	40

Rīgas pilsētas trokšņu stratēģiskā karte izstrādāta 2015.gadā, atbilstoši spēkā esošo MK 07.01.2014. noteikumu Nr.16 prasībām (izstrādātājs: SIA „Estonian, Latvian&Lithuanian Environment“). Trokšņu stratēģiskā kartē ir attēlota trokšņa piesārņojuma izkliede un novērtēts troksnim pakļauto cilvēku skaits. Turpmākajās rindkopās sniepts lokāplānojuma teritorijas trokšņa novērtējums, kas veikts, izmantojot Rīgas trokšņu stratēģiskās kartēšanas grafiskos materiālus, kā arī balstoties uz MK 07.01.2014. noteikumos Nr.16 noteiktajiem trokšņa robežlielumiem.

Lokāplānojuma teritorija ir pakļauta autosatiksmes troksnim un intensīvās autosatiksmes radītam troksnim no netālu esošā Raņķa dambja un Trijādības ielas. Atbilstoši Rīgas pilsētas vides trokšņa stratēģiskajai kartei Lokāplānojuma teritorijas dienas trokšņa rādītāji tiek prognozēti 55-59 dB(A) un 60-64 dB(A) robežās, vakara trokšņu rādītāji Lokāplānojuma teritorijā prognozēti 55-59 dB(A) robežās, izņemot pie Trijādības ielas, kur tie tiek prognozēti augstāki. Līdzīgi nakts trokšņu rādītāji lielākajā Lokāplānojuma teritorijas daļā tiek prognozēti 50-54 dB(A). Dienas, vakara un nakts rādītāji lielākajai teritorijas daļai atbilst MK 07.01.2014. noteikumos Nr.16 jauktas apbūves teritorijām noteiktos robežlielumus. Vakara trokšņa rādītājs L_{vakars} teritorijas daļai, kas ir tuvāk Trijādības ielai ir robežās no 60 līdz 64 dB(A) un 65 līdz 60 dB(A), kas noteiktos robežlielumu pārsniedz par 5 – 10 dB. Savukārt, nakts trokšņa rādītājs L_{nakts} teritorijas daļai, kas ir tuvāk Trijādības ielai ir robežās no 55 līdz 59 dB(A), kas noteiktos robežlielumu pārsniedz tikai par 5 dB. Vidējie trokšņa rādītāji L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts} pie Trijādības ielas attiecīgi ir 65-70 dB(A) un 60-65 dB(A), kas 10 līdz 15 dB pārsniedz Ministru kabineta pieļaujamos robežlielumus publiskās apbūves teritorijām (ar dzīvojamu apbūvi) un daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām.

49.attēls. **Cēļa satiksmes trokšņu kartes fragmenti** Avots: <http://mvd.riga.lv/parvaldes/vides-parvalde/vides-troksnis>

Ņemot vērā, ka, iespējams plānotās apbūves teritorijā pie Trijādības ielas nevarēs nodrošināt vides trokšņa līmeņa atbilstību noteiktajiem robežlielumiem, kas noteikti MK 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 2.pielikumā un 4.pielikumā, neparedzot papildus pasākumus, tāpēc projektējot dzīvojamās vai publiskās ēkas šajā detālplānojuma teritorijā, vēlams ņemt vērā vairākas rekomendācijas:

- projektējot dzīvojamās ēkas, rekomendējams izmantot informāciju par trokšņa līmeni iespējami sliktākā scenārija gadījumā; izbūvējot plānotos jauno ēku būvapjomus gar Trijādības ielu, samazināties vides troksnis iekšpagalmā;
- projektējot dzīvojamās ēkas, to iekštelpās jānodrošina trokšņa robežlielumu, kas noteikti MK 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 2.pielikumā. Lai nodrošinātu iekštelpu trokšņa līmeņa atbilstību robežlielumiem, ēkas ārsienām jānodrošina nepieciešamais trokšņa līmeņa samazinājums;
- pie Trijādības ielas ieteicams neizvietot dzīvojamās ēkas, vai vismaz atturēties no dzīvokļu guļamtelpu un atpūtas telpu izvietošanas ielas pusē; projektējot citas ēkas, kas izvietotas tuvu trokšņa avoti, iekštelpu izvietojumu rekomendējams plānot tā, lai guļamtelpu logi būtu izvietoti fasādē, kas vērsta prom no trokšņa avota;
- ēkās, kurām nepieciešamais skaņas samazinājuma līmenis pārsniedz 20 dB, pret trokšņa avotu vērstās telpas vēlams aprīkot ar iekšējās ventilācijas sistēmām, tādejādi samazinot nepieciešamību atvērt logus telpu vēdināšanas nolūkos;
- ēku pagalmos un publiskajās zonās rekomendējams pēc iespējas vairāk veidot kokaugu joslas un izvietot atsevišķi stāvošus kokus, tādejādi radot dabiskas troksni absorbējošas barjeras un mazinot trokšņa izplatību teritorijā;
- Lokālplānojuma teritorijas centrālajā daļā nav ieteicams izvietot lielas autostāvvietas un citus paaugstināta trokšņa avotus;
- veicot ēkas būvprojektēšanu, ieteicams veikt trokšņu mērišanu plānotajā apbūves vietā, lai precīzētu prognozēto trokšņu līmeni pie projektētās ēkas fasādes un iekštelpās, ņemot vērā ēkas plānoto izvietojumu zemesgabalā, apstādījumus, ēkas fasāžu apdares materiālus un arhitektoniskos elementus, u.c. faktorus, kas var ietekmēt trokšņu līmeni un to izplatību ēkā.

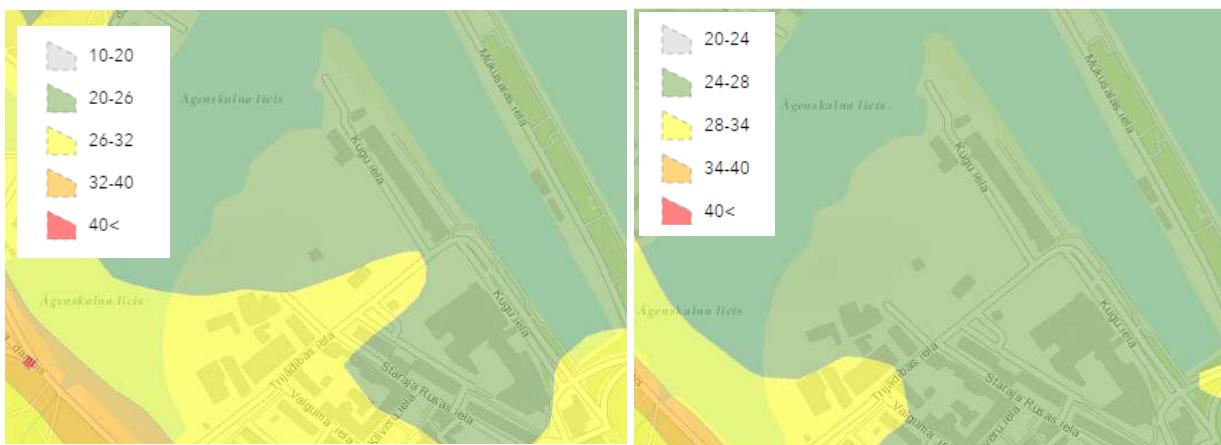
Ievērojot sniegtās rekomendācijas ēku projektēšanai un publiskās telpas plānošanai, nav iespējams samazināt vides troksni paredzētās darbības teritorijā, bet iespējams nozīmīgi samazināt tā ietekmi uz iedzīvotājiem. Ēkas ir iespējams nodrošināt trokšņa līmeņa atbilstību iekštelpām piemērojamiem trokšņa robežlielumiem.

(4) Gaisa piesārņojums

Laba gaisa kvalitāte ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem ilgtspējīgai teritorijas attīstībai un iedzīvotāju labklājībai. Lai nodrošinātu gaisa kvalitāti cilvēka veselības un ekosistēmas aizsardzībai, tiek noteikti gaisa kvalitātes normatīvi, kas paredz pieļaujamo gaisa piesārņojuma līmeni. 03.11.2009. ir pieņemti MK noteikumi Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”, kas nosaka gaisu piesārņojošo vielu pieļaujamo līmeni vidē 12 gaisu piesārņojošām vielām, kā arī noteikti pasākumi, kas veicami, ja kādā teritorijā novērojams paaugstināts gaisa piesārņojuma līmenis.

Gaisa kvalitāte Latvijā kopumā ir labā stāvoklī, taču pārsniegumi ir konstatēti slāpekļa dioksīda (NO_2), daļiņu PM_{10} un benzolam Rīgā. Autotransports ir galvenais gaisa piesārņotājs Rīgā. Kopējais piesārņojošo vielu daudzums, ko emitē autotransports, ir ievērojami lielāks nekā stacionāro piesārņotāju radītais.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmu 2016. – 2020. gadam (izstrādātājs - ELLE (SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment)), slāpekļa dioksīda (NO_2) 2014. gada vidējā koncentrācija lielākajā daļā Lokāplānojuma teritorijas bija 20-26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, taču daļā teritorijas tā bija augstāks 26-32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Līdzīgi arī daļiņu PM_{10} 2014. gada vidējā koncentrācija lielākajā daļā lokāplānojuma teritorijas bija 24-28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, taču daļā augstāka – 28-34 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Atbilstoši Rīgas domes 2015. gada 22. septembra saistošajiem noteikumiem Nr.167 „Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu un siltumapgādes veida izvēli”, Lokāplānojuma teritorija atrodas II un III zonā.

Slāpekļa dioksīda (NO_2) 2014. gada vidējā koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Daļiņu PM_{10} 2014. gada vidējā koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$

50.attēls. Gaisa piesārņojuma kartes fragmenti Avots: <http://mvd.riga.lv/parvaldes/vides-parvalde/>

Pēc Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta 23.01.2017. sniegtajiem nosacījumiem Nr DMV-17-227-dv Lokāplānojuma izstrādei, Lokāplānojuma teritorija atbilstoši slāpekļa dioksīda (NO_2) zonu kartēm atrodas II gaisa piesārņojuma teritoriālajā zonā (daļa zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 01000490007 robežojas ar I gaisa piesārņojuma teritoriālo zonu), bet atbilstoši daļiņu PM_{10} zonu kartēm teritorijas lielākā daļa atrodas II gaisa piesārņojuma teritoriālajā zonā I zonas tiešā tuvumā (aptuveni trešā daļa zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 01000490007 atrodas I zonā). II gaisa piesārņojuma teritoriālajās zonās nav ierobežojumu siltumapgādes veida izvēle un ir atļauta lokālu siltumavotu un apkures iekārtu uzstādīšana. Pārvalde vērš uzmanību uz to, ka lokāplānojuma teritorijas daļā, kas ietilpst I gaisa piesārņojuma teritoriālajā zonā, atbilstoši saistošo noteikumu 5.punktam ir aizliegts būvēt vai ierīkot jaunas stacionāras iekārtas, kas izdala piesārñojošo vielu – daļiņas PM_{10} . Tā kā lokāplānojuma teritorija atrodas I gaisa piesārņojuma zonas tiešā tuvumā kā attiecībā uz slāpekļa dioksīdu (NO_2), tā daļiņām PM_{10} , pastāv iespēja, ka lokālu siltumavotu darbības rezultātā tiks pārsniegti piesārñojošām vielām NO_2 un daļiņām PM_{10} noteiktie robežlieliumi.

Nemot vērā ka Lokāplānojuma teritorijai pieguļošajā zemes gabalā atrodas A/S “Rīgas siltums” katlu māja un teritorija atrodas A/S “Rīgas siltums” siltumapgādes zonā, Lokāplānojumā paredzēts saglabāt bez izmaiņām Detālplānojuma risinājumu, kas paredz plānoto apbūvi nodrošināt ar centralizēto siltumapgādi.

(5) Paaugstināta riska objekti un teritorijas

09.08.2011. ar MK rīkojumu Nr.369 „Par Valsts civilās aizsardzības plānu” tika apstiprināts „Valsts civilās aizsardzības plāns” (grozījumi apstiprināti ar 14.10.2014. MK rīkojumu Nr.581), kurā paredzēti preventīvie, gatavības un seku likvidācijas pasākumi praktiski visiem Latvijā iespējamiem apdraudējumu veidiem, ietverot kā dabas, tā tehnogēnās katastrofas. Saskaņā ar minēto plānu, Lokāplānojuma un tā tuvākajā apkārtnei neatrodas valsts vai reģionālas nozīmes risku radoši objekti. Tāpat, atbilstoši Rīgas pilsētas Civilās aizsardzības plānam, lokāplānojuma teritorijā neatrodas vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti.

4.7. Ainavu telpas novērtējums

Ainavu telpas novērtējums atspoguļojas Lokāplānojuma izstrādes ietvaros veiktajās analīzēs, kā arī risinājumos, kas noteikti Lokāplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Ainavu telpas novērtējuma sagatavošanā par pamatu izmantots likumā „Par Eiropas ainavu konцепciju” (2007), pētījumā „Ainavu plāna izstrāde” (izstrādātājs SIA “METRUM”, 2015), pētījumā „Rīgas pilsētas ainavu teritoriju izdalīšana, analīze un novērtēšana” (LU Geogrāfijas un Zemes Zinātņu fakultāte, 2009), pētījumā „Rīgas ainavu kvalitātes mērķu noteikšana” (Vides risinājumu institūts, 2013) un Ministru kabineta 08.03.2004. noteikumos „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi” noteiktais.

Eiropas ainavu konvencijas izpratnē – „ainava nozīmē teritoriju tādā nozīmē, kā to uztver cilvēki un kas izveidojusies dabas un/vai cilvēku darbības un mijiedarbības rezultātā”. Lokāplānojuma teritorija ir attīstījusies Daugavas tuvumā, un ir daļa no vēsturiskās Klīversalas, kas bija izveidojusies un blīvi apbūvēta jau 19.gadsimtā. Būtiskas ainavas un vides pārmaiņas teritorijas apkārtnē notika 20.gs. otrajā pusē, kad tika paplašināta Eksperimentālā Kuģu rūpniecība, slēdzot ielas un liedzot publisku piekļuvi Āgenskalna līcim, kas būtiski izmainīja Klīversalas ziemeļu daļas ainavu un telpu.

Eiropas ainavu konvencijas darbības joma attiecas gan uz ainavām, kuras var uzskatīt par izcilām, gan arī uz ikdienišķām vai degradētām ainavām, gan to, kur saglabājušās vēsturiskas vērtības - tātad uz visu Lokāplānojuma teritoriju.

Detālplānojuma izstrādes ietvaros tika veikta Detālplānojuma (šobrīd arī Lokāplānojuma) teritorijas un tās apkārtnes ainavu telpu analīze, kuras rezultātā tika secināts, ka Lokāplānojuma teritorija ietilpst bijušās ražošanas un tehniskās apbūves teritorijā, un tikai neliels tās fragments ir attiecināms uz Klīversalas vēsturiskās apbūves telpu.

Detālplānojumā tika analizēti un noteikti arī saglabājamie skatu punkti un virzieni no teritorijas uz Vecrīgu un Āgenskalna līci, kas ir ņemti vērā un saglabāti arī izstrādājot Lokāplānojumu.

51. attēls. Ainavu telpu iedalījums Klīversalā

Pašreizējā situācijā Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments veic darbu pie jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes (pamatojoties uz Rīgas domes 03.07.2012. lēmumu Nr.4936 „Par Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu”). Atbilstoši Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta izvēlētajai metodikai, Rīgas teritorijas plānojuma pamatu veido 11 tematiskie plānojumi, un to izstrādes ietvaros tiek aplūkoti dažādi ar pilsētas teritorijas attīstību saistīti jautājumi. Viens no tematiskajiem plānojumiem ir Ainavu tematiskais plānojums, un pētījuma „Ainavu plāna izstrāde” (izstrādātājs SIA “METRUM”, 2015) nolūks, līdzās citiem Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārraudzībā veiktajiem pētījumiem, ir kalpot par pamatu Ainavu tematiskā plānojuma risinājumiem. Lai izvērtētu esošās ainavu kvalitātes un plānotās (atļautās) apbūves ietekmi uz pilsētas siluetu un ainavu telpu, Lokālplānojuma izstrādes ietvaros ir izmantoti vērtēšanas kritēriji un metodes, kas tika izstrādātas pētījuma “Ainavu plāna izstrāde” ietvaros.

Pasaulē praksē daudz tiek izmantotas vadlīnijas kā nosacījumi, kas ir jāņem vērā veidojot kvalitatīvu pilsētvidi. Tie tiek uzskatīti par saprotamiem un izmantojamiem, neatkarīgi no tā juridiskā (ne)statusa, tie ir labas arhitektūras un plānošanas prakses nosacījumi, kas būtiski var uzlabot pilsētas vides kvalitāti un ietver prasības ainavas attīstībai un veidošanai. Pētījuma ietvaros ir noteikti ainavu aizsardzības un kvalitātes principi, kas skar pilsētvidi un ir izvērtēti un ņemti vērā arī šī lokālplānojuma ietvaros:

2.tabula. Ainavu aizsardzības un kvalitātes principu izvērtējums

PRINCIPS	PRINCIPA PASKAIDROJUMS	IZVĒRTĒJUMS LOKĀLPLĀNOJUMĀ	RISINĀJUMS VAI PIEZĪMES
<u>Izcila dizaina princips</u>	pilsētas telpas attīstība vērsta uz kvalitāti, pilsētas telpa tiek attīstīta kontekstā ar apkārtni, tiek izstrādātas atsevišķas vadlīnijas dažādām ainavu telpām, iekļaujot prasības pilsētas ārtelpas dizainam	Pilsētas līmenī nav izstrādātas konkrētas vadlīnijas dažādām ainavu telpām, iekļaujot prasības pilsētas ārtelpas dizainam, tāpēc atsevišķas vadlīnijas vai prasības tiks iekļautas lokālplānojuma risinājumos	leteikumi un vadlīnijas pilsētas ārtelpas dizainam iekļauti lokālplānojuma paskaidrojumu rakstā.
<u>Identitātes princips</u>	attīstība respektē Rīgas un tās apkaimju ainavas telpu identitāti, ainavu telpām raksturīgo struktūru un elementus	Lokālplānojuma teritorijā kā galvenie vēsturiskie vietas identitātes liecinieki ir vēsturiskā ielu struktūra, apbūve un Āgenskalna līcis. Bet vietas jauno identitāti veido plānotās ēkas kuru galvenais uzdevums būs telpiski iežimēt Klīversalas ziemeļu galu.	Tiek saglabāti vēsturiskie vietas identitātes liecinieki, vienlaicīgi stiprinot jauno vietas identitāti – plānojot jaunas apbūves izvietojumu.
<u>Ekoloģiski un kultūrvēsturiski vērtīgo ainavu aizsardzības princips</u>	pamatā jānodrošina īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu un kultūras pieminekļu aizsardzība, kā arī īpaši izdalīto Rīgai raksturīgo un tipisko (izcilākās) dabas ainavu aizsardzība	Lokālplānojuma teritorijā nav īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vai mikroliegumu, bet esošais kultūras mantojums – vēsturiskā apbūve tiek saglabāta.	Prasības kultūras mantojuma saglabāšanai iekļautas lokālplānojuma TIAN sadaļā
<u>Apkaimes princips</u>	jaunu elementu parādīšanās apbūvētā ainavā vai arī esošo pārveidei jānotiek, ievērojot apkārtējo ainavu, tās mērogu, kompozīciju un raksturu	Lokālplānojuma teritorijā lielākā daļa apbūves ir nojaukta, bet jaunā apbūve tiek plānota ar mērķi to harmoniski iekļaut Klīversalas vēsturiskajā apbūvē, ievērojot to mērogu, kompozīciju un raksturu.	Prasības jaunai būvniecībai iekļautas lokālplānojuma TIAN sadaļā

<u>Optimāla apbūves blīvuma princips</u>	pilsētas telpas attīstībai jārespektē vēsturiskais plānojums, funkcionālā izmantošana, kā arī ekoloģiskos un sociālekonomiskos apsvērumus, un jāatrod optimāla attiecība starp publisko ārtelpu, brīvo teritoriju un apbūves teritoriju	Vēsturiskais plānojums un funkcionālā izmantošana lokāplānojuma teritorijā un tās apkārtnē nav saglabājies. Lokāplānojumā ir izvērtēti esošie apbūves rādītāji tuvākajā apkārtnē.	Prasības jaunai būvniecībai, t.sk. atļautie apbūves parametri iekļauti lokāplānojuma TIAN sadaļā
<u>Ietekmes novērtēšanas princips</u>	Novērtēt un, ja iespējams, jānovērš paredzamā vizuālā un fiziskā ietekme apbūves iecerei uz esošo ainavu	Lokāplānojumā ir izvērtēta plānotās apbūves iespējamā vizuālā ietekme no izvēlētajiem skatu punktiem	-
<u>Publiskās ārtelpas daudzveidības, pievilcības un kvalitātes paaugstināšanas princips</u>	Teritorijas attīstības priekšlikumos jānodrošina ārtelpas daudzveidība, estētiskā un funkcionālā kvalitāte, kā arī jānodrošina dažādu teritorijas labiekārtojuma elementu kvalitāti	Lokāplānojumā ir izvērtēta esošās publiskās ārtelpas kvalitāte un sniegti priekšlikumi tās uzlabošanai.	Prasības teritorijas labiekārtošanai iekļautas lokāplānojuma TIAN sadaļā
<u>Pieejamības princips</u>	Publiskās ārtelpas ainavā jānodrošina pieejamība gājējiem, velosipēdistiem un cīlvekiem ar īpašām vajadzībām	Lokāplānojumā ir izvērtēta esošā vides pieejamība un sniegti priekšlikumi tās uzlabošanai.	Prasības vides pieejamības nodrošināšanai iekļautas lokāplānojuma TIAN sadaļā
<u>Drošības princips</u>	Publiskās ārtelpas ainavā cīlvekiem jānodrošina drošība, drošības jautājumus risinot gan labiekārtojuma projektos, piemēram, ar apgaismojumu, gan pilsētas mēroga drošības politikas līmenī	Lokāplānojumā ir izvērtēta esošās publiskās ārtelpas kvalitāte un drošība, un sniegti priekšlikumi tās uzlabošanai.	Prasības teritorijas labiekārtošanai iekļautas lokāplānojuma TIAN sadaļā
<u>Sabiedrības līdzdalības princips</u>	ainavas attīstības jautājumu risināšanā, plānošanas un realizācijas procesos, it sevišķi apkaimes līmeņa plānošanas procesos, jāpiesaista sabiedrība, izzinot viņu vajadzības un redzējumu viņu izdzīvotās ainavas veidošanā, kā arī iesaistot sabiedrību vietu sakārtošanā un labiekārtošanā	Lokāplānojuma teritorijā nav esošas dzīvojamās apbūves un iedzīvotāji. Tāpēc lokāplānojuma izstrādes uzsākšanas posmā nav īstenota papildus sabiedrības iesaiste. Lokāplānojumā tiek turpināta spēkā esošā Detālplānojuma attīstības koncepcija, kas tika publiski apspriesta 2015.gadā.	Lokāplānojuma projekta risinājumi tiks nodoti publiskai apspriešanai, nodrošinot iespēju sabiedrībai sniegt priekšlikumus un ieteikumus projekta pilnveidošanai.

Lokāplānojuma ietvaros veiktajā skatu punktu analīzē (skat. Pielikumu daļā iekļauto "Skatu punktu analīzi") ir iekļauti galvenie pilsētas nozīmes akcenti ar nozīmīgu saktu "uz" un "no" pilsētas nozīmes ainaviskajiem ceļa posmiem, teritorijām, no kurām paveras vizuāli nozīmīgs pilsētas ainavisks skats, kā arī ņemtas vērā perspektīvo akcentu izvietojuma zonas, kas būtiski ietekmē telpas uztveri dažādos līmenos.

APZĪMĒJUMI	NOSAUKUMS
-----	Detālp lānojuma teritorijas robeža
_____	Esoša zemes vienības robeža
_____	Ielas sarkanā līnija
□	Esošā apbūve
■	Ēka ar neielu kultūrvēsturisku vērtību
●	Vertikāls akcents - skurstenis
■	Odenstece
■	Zālejs
■	Krūmājs
■	Teritorija ar cieņo segumu
■	Apbūve ārpus detālp lānojuma teritorijas
■	Ielas ārpus detālp lānojuma teritorijas
■	Zaļā teritorija ārpus detālp lānojuma teritorijas
①	Ainaviski nozīmīgs skatu punkts un tā lejplāns

APZĪMĒJUMI	NOSAUKUMS
■	Teritorija, kuru var būtiski ietekmēt detālp lānojuma īstenošana
■	Esošas ielas ainavas telpa
■	Esoša gājeju promenāde un lablekārtotas krastmalas telpa
■	Esoša plostītie un mols - atklāta Odena ainavas telpa
■	Ainaviski vērtīgas koku grupas
○	Izciļus koks (pēc 2014.g.okt. vērtīgako koku Inventarizācijas)
○	Loti vērtīgs koks (pēc 2014.g.okt. vērtīgako koku Inventarizācijas)
16581	Valsts nozīmes dižkoks (Nr.16581) ar aizsardzības zonu (pēc 2014.g.okt. vērtīgako koku Inventarizācijas)
16580	Vielējas nozīmes dižkoks (Nr.16580) ar aizsardzības zonu (pēc 2014.g.okt. vērtīgako koku Inventarizācijas)
- - -	Aktīvās atpūtas Odenasmala un iekšzemes piestaīne / ar kugošanu saistīta Odenasmala (krastmala)
- - -	Labiiekārtota Odenasmala (krastmala)

52. attēls. Lokālp lānojuma teritorijas ainavu analīze. SIA "METRUM", 2015.gads

Vērtējot normatīvajos aktos un iepriekš minētajos pētījumos paustos, kā arī ņemot vērā Lokālplānojuma izstrādes laikā veiktās izpētes, kā galvenās ainaviskās vērtības Lokālplānojuma teritorijā atzīmējas:

Tuvajā mērogā:

- Vēsturiskās apbūves arhitektoniskais veidols, raksturīgais izvietojums ielu telpā;
- Teritorijas vēsturiskā identitāte (Lokālplānojuma teritorija ir daļa no vēsturiskās Klīversalas daļas, kas bija izveidojusies un apbūvēta jau 19.gs.);
- Izbūvētā un labiekārtotā krastmala, kas sniedz iespējas piekļūt pie ūdens un funkcionāli izmantot blakus esošo ūdens telpu.

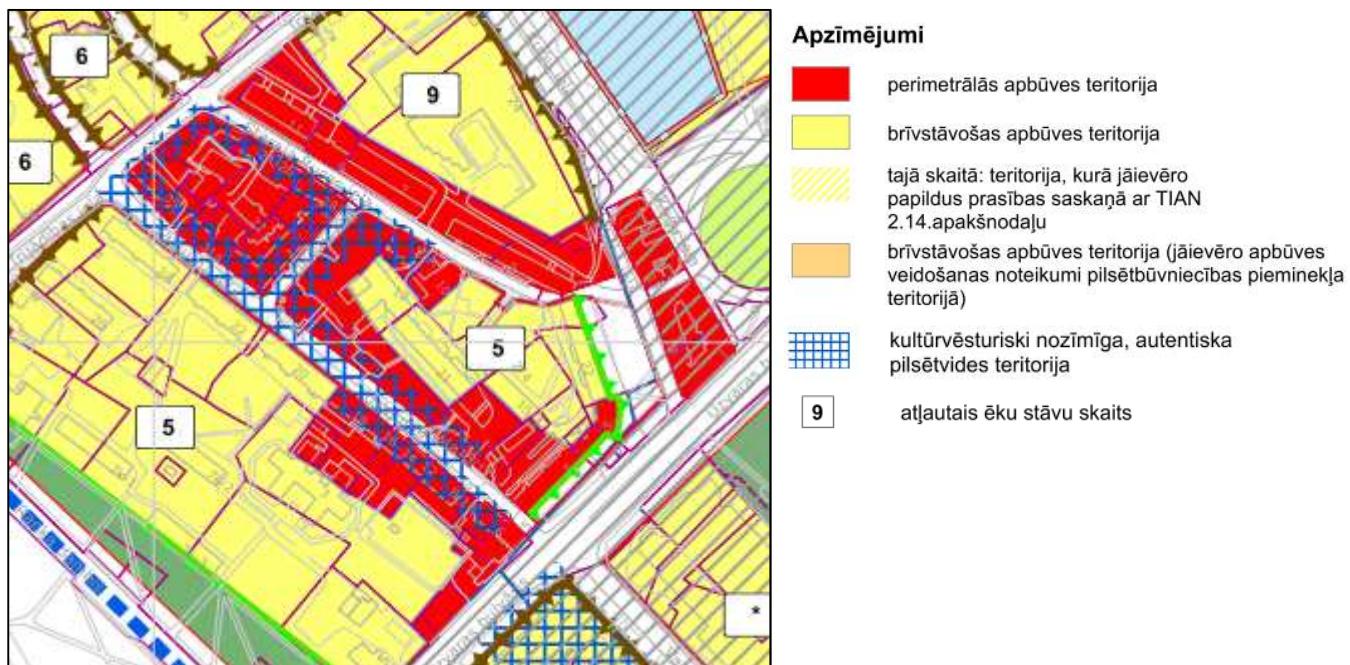
Tālākā mērogā:

- Teritoriju sasaiste ar Āgenskalna līci un Daugavas telpu kopumā;
- Tālie skati ar Ķīpsalu un Vecrīgu, t.sk. pilsētbūvnieciskajiem akcentiem;
- Pilsētbūvnieciskā struktūra, ēku izvietojuma principi – ritmiskums, pilsētas asis – ielas, tilti.

4.8. Klīversalas ziemeļu daļas vēsturiskās apbūves izvērtējums

Ņemot vērā, ka Lokālplānojuma teritorijas plānotās apbūves raksturs un izvietojums ir paredzēts kā vēsturiskās apbūves turpinājums pirmkārt Staraja Rusas ielā, bet arī Valguma ielā un Trijādības ielā, vērtējot Ainavu telpas atsevišķa uzmanība tika veltīta tieši Klīversalas vēsturiskās jauktas apbūves telpai, kas ir saglabājusies līdz mūsdienām, galvenokārt kvartālā starp Staraja Rusas, Trijādības, Klīveru un Valguma ielām.

Saskaņā ar 07.02.2006. Rīgas domes Saistošajiem noteikumiem Nr.38 un tā sastāvā esošo grafiskās daļas karti "RVC un tā aizsardzības zonas apbūves veidošanas pamatnosacījumi, Klīversalas vēsturiskās apbūves telpa ir noteikta kā kultūrvēsturiski nozīmīga, autentiska pilsētvides teritorija, kurā plānots saglabāt un attīstīt vēsturiski iedibināto perimetrālās apbūves raksturu. Bet pārējā Klīversalas apbūves daļā starp Lokālplānojuma teritoriju un Uzvaras bulvāri – dominē 20.gadsimta otrajā pusē realizētā daudzstāvu daudzdzīvokļu ēku un publiskā apbūve, kas noteikta kā brīvstāvošas apbūves teritorija.

53. attēls. Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Apbūves veidošanas (t.sk. stāvu skaita) plāna frāgments.

Kā vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis ir noteikta ēka tikai viena ēka - Valguma ielā 31A, bet kā valsts nozīmes arhitektūras piemineklis noteikta ēka Kuģu ielā 11. Pārējās ēkas acīmredzot RVC AZ plāna ietvaros

nav vērtētas. Lai iegūtu pilnīgāku un precīzāku ieskatu par Klīversalas ziemeļu daļas vēsturisko apbūvi, Lokālpļanojuma izstrādes ietvaros tika apsekota gan lokālpļanojuma izpētes teritorija, gan vēsturiskās apbūves teritorija līdz pat Uzvaras bulvārim un sniegs ēku orientējošs novērtējums, tās grupējot pēc celšanas laika, vienlaicīgi atzīmējot arī vidi degradējošos objektus. Tālāk tekstā ir apkopota publiski pieejamā informācija par teritorijā esošajām vēsturiskajām ēkām, kuras celtas 19.gadsimta otrajā pusē vai 20.gadsimta sākumā. Atsevišķi nav analizētas ēkas, kas būvētas 20.gadsimta vidū vai vēlāk.

(1) Klīversalas ziemeļu daļas vēsturiskā apbūve

54., 55. attēls. Kuģu iela 11, <http://www.redzet.lv/code/R-Kugu11>;

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 6669). Daudzdzīvoķu mūra īres nams ar veikaliem celts 1911. gadā, arhitekts Eižens Laube, Augusts Malvess, bijusī pedagoģiskās skolas ēka.

56., 57. attēls. Kuģu iela 15 un Kuģu iela 13 .

58., 59. attēls. Rāņķa dambis 1. Skolas ēka celta 1911.gadā, arh. R.G.Šmēlings.

60., 61. attēls. Valguma iela 6, Valguma iela 17 un Staraja Rusas iela 4

62., 63. attēls. Valguma iela 15

64., 65. attēls. Valguma iela 10/12 un Valguma iela 12/14/16

66., 67. attēls. Valguma iela 14, Valguma iela 16 un Valguma iela 18

68., 69. attēls. Valguma iela 31A

Vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 8115). Dzīvojamā ēka, celta 1900.gadā, arh. Jūliuss Pfeifers.

70., 71. attēls. Klīveru iela 1

72., 73. attēls Staraja Rusas iela 12

74., 75. attēls Staraja Rusas iela 12A

76., 77. attēls **Staraja Rusas iela 18/20 un Staraja Rusas iela 9**

78., 79. attēls **Staraja Rusas iela 26 un Staraja Rusas iela 22A – sētas mājas, skats no Trijādības ielas**

80., 81. attēls **Staraja Rusas iela 24**

82., 83. attēls **Trijādības iela 3**

Vēsturiskā krāsotavas ēka 2017. un 2014.gadā, celta 1888.gadā pēc arhitekta Bregges projekta

84., 85. attēls **Trijādības iela 7**. Skats no Staraja Rusas ielas un no Trijādības ielas

86., 87. attēls **Trijādības iela 9 un Trijādības iela 7 - apbūve 2017.gadā un 2014.gadā.**

(2) Vidi degradējoši objekti (grausti) - fotofiksācija88., 89. attēls **Trijādības iela 11, vēsturiskā Valguma iela un ēka Trijādības ielā 7**90., 91. attēls **Ražošanas ēkas un grausti Trijādības ielā 5A**

(3) Padomju laika apbūve, 20.gadsimta otrā puse - fotofiksācija

92., 93. attēls Valguma iela 20 (celta 1956.gadā) un Valguma iela 22

94., 95. attēls Daudzdzīvokļu māju iekšpagalms kvartālā starp Valguma ielu un Raņķa dambi.

96., 97. attēls Privātais bērnudārzs "BeBe" Trijādības ielā 4, un renovētā daudzdzīvokļu ēka Trijādības un Raņķa dambja stūrī.

98., 99. attēls **Staraja Rusas ielas sākums un apbūves kvartāla iekšpagalma garāžas**

100., 101. attēls **Ēka Uzvaras bulvāri 3A ielas un pagalma puses fasādes**

102., 103. attēls **Dzīvojamā ēka Kuģu ielā 26 un esošā A/S "Rīgas siltums" katlu māja.**

(4) 20.gadsimta beigu un 21.gadsimta sākuma apbūve.

104., 105.attēls Staraja Rusas iela 28 un Latvijas jūras akadēmijas administrācijas ēka

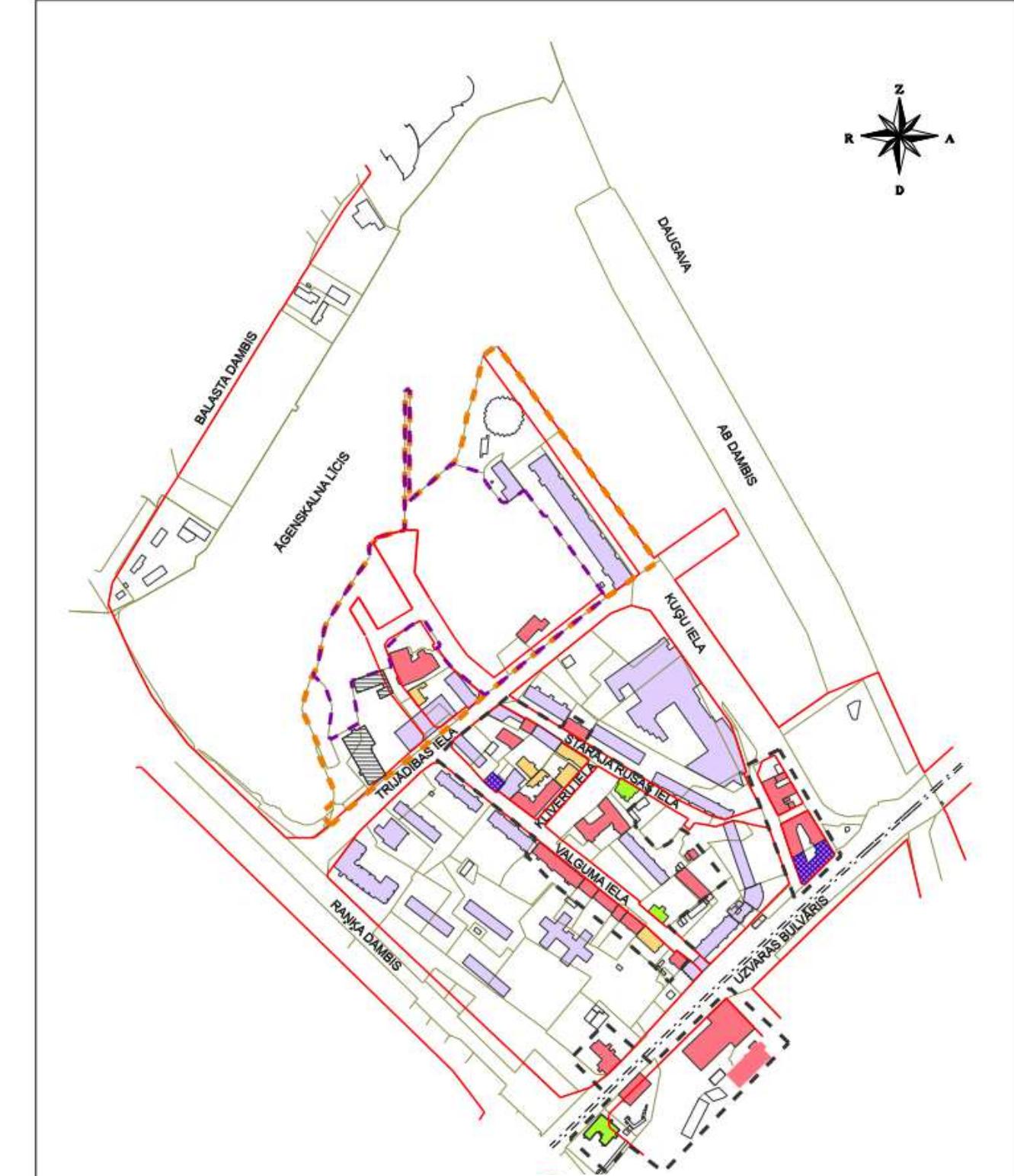
106., 107.attēls. Viesnīca "Radisson Blu Daugava Hotel, Riga" un Kuģu iela

Apkopojot iegūto informāciju par vēsturisko apbūvi Klīversalā gan no publiski pieejamiem informatīvajiem materiāliem, gan vadoties no 2017.gada aprīļi veiktā apsekojuma dabā, tika konstatēta nepieciešamība precizēt RVC AZ teritorijas plānojumā noteiktās autentiskās apbūves zonas un ēku vēsturisko vērtību (skat.108.attēlu). Lokālplānojuma ietveros veiktā apbūves apsekojuma rezultāti ir apkopoti 109.attēlā "Vēsturiskās apbūves izvērtējums Klīversalas ziemeļu daļā".

108., 109.attēls. Informācijas apkopojums no Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma un vēsturiskās apbūves izvērtējums Klīversalas ziemeļu daļā.

APZĪMĒJUMI

- — — Lokālplānojuma robeža
- — — Izpētes teritorijas robeža
- — — Zemes vērtības robeža
- — — Esoša ielas sarkanā līnija
- — — Plānotā ielas sarkanā līnija
- — — Tramvaja sliedes
- — — Esošas drupas
- — — Kultūrvēsturiski nozīmīga, autentiska pilsetvides teritorija
- Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis
- Vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis
- Kultūrvēsturiski vērtīga ēka
- Eka ar nelielu kultūrvēsturisku vērtību
- Eka bez kultūrvēsturiskas vērtības
- Individuāl noteikta (aizsardzības zonas) teritorija ap kultūras pieminekli, kas atbilstoši UNESCO konvencijai par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību iekļauts pasaules kultūras un dabas mantojuma objektu sarakstā

APZĪMĒJUMI

- — — Lokālplānojuma robeža
- — — Izpētes teritorijas robeža
- — — Zemes vērtības robeža
- — — Esoša ielas sarkanā līnija
- — — Tramvaja sliedes
- — — Esošas drupas
- Kultūras piemineklis
- — — Autentiskas apbūves zonas robeža
- Vēsturiska mūra ēka ar augstu autentiskuma pakāpi
- Vēsturiska mūra ēka ar zemu autentiskuma pakāpi
- Vēsturiska koka ēka ar zemu autentiskuma pakāpi
- Pēc 1960.gada celta ēka
- Citas ēkas

(4) Zudusī apbūve

18.gadsimtā, kad 1714.gadā ierīkoja Plostu jeb Pontonu tiltu uz Klīversalu, izveidojās iela, ko sauca par Galveno vai Lielo ielu, bet tās tagadējais vārds radies 19.gadsimtā, kad ielu kā pirmo Klīversalā nobruģēja ar akmeniem. 19.gadsimta beigās Klīversala jau bija blīvi apbūvēta pilsētas teritorija, kurā apbūve bija izvietota pēc vienotiem perimetrālās vai pārtrauktas perimetrālās apbūves principiem – galveno ēku ar fasādi izvietojot pie ielas, ievērojot vienotu būvlaidi ielas telpā. Ja 19.gadsimta beigās teritorijā dominēja koka apbūve, tad 20.gadsimta sākumā Klīversalā jau tika būvētas galvenokārt tikai mūra ēkas, ievērojot Rīgas pilsētā noteiktos apbūves principus. 1880.-1883.gada pilsētas kartē (skat.110., 111.attēlu) attēlotā apbūve līdz mūsu dienām ir saglabājusies ļoti maz, taču iedibinātie apbūves principi tika turpināti arī vēlāk, līdz pat 20.gadsimta vidum.

110.attēls. Klīversalas apbūves kopskats 1880.-1883.gada pilsētas kartē (RVKM VRVM 160224/5)
Avots: Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs

111.attēls. Klīversalas apbūves fragments no 1880.-1883.gada pilsētas kartes savietots ar 2016.gada apbūves plānu.

112.attēls. Skats uz Āgenskalna līci un Klīversalas vēsturisko apbūvi ziemā <http://www.zudusilatvija.lv/lv/objects/>

Pie Āgenskalna līča atradās kuģu būvētavas ražošanas ēkas un korpusi vidēji 3-4 stāvu augstumā, veidojot blīvas apbūves iespaidu skatā no Āgenskalna līča (Lokālplānojuma teritorija, skat. 112.attēlu).

Pie ieejas Āgenskalna līcī atradās Jūrnieku nams (arhit. H. Šēls). Nams uzcelts 1884.g. kā patvēruma vieta darbaspējas zaudējušiem jūrniekiem (skat. 113., 114.attēlus). Šajā ēkā kopš tās atklāšanas darbojās arī Rīgas Biržas komitejas finansētā jūrskola. Jumta tornī atradās meteoroloģiskā stacija. Nams sagrauts 2. pasaules kara laikā. (Šodien - zemes gabals Kuģu ielā 28, kur 2016.gadā uzsākta jaunas ēkas būvniecība).

113., 114.attēls. Jūrnieku nams, <http://www.zudusilatvija.lv/lv/objects/>

Arī Uzvaras bulvāra (Šonera ielas), Akmeņu ielas daļas un Kuģu ielas apbūve un ielas apbūves mērogs pēdējo 100.gadu laikā ir būtiski izmainīts – gan realizējot daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo apbūvi, gan uzbūvējot Latvijas Nacionālo bibliotēku.

115.attēls. **Uzvaras bulvāra un Kuģu ielas krustojuma vēsturiskā apbūve,** <http://www.zudusilatvija.lv/lv/objects/>

116.attēls. **Klīversalas tipiskā vēsturiskā apbūve - Akmeņu ielas apbūve.**

5. LOKĀLPLĀNOJUMA RISINĀJUMI UN PAMATOJUMS

5.1. Priekšlikumi funkcionālā zonējuma grozījumiem

Nemot vērā Lokālplānojuma teritorijas ģeogrāfisko novietojumu, tā attīstības plānošanas vēsturi un vērtējot blakus esošo zemesgabalu attīstības tendencies, var uzskatīt, ka Lokālplānojuma teritorijas un tā apkārtnes turpmākā izmantošana saistāma ar tās plānoto izmantošanu vismaz kopš 1995.gada. Kā piemērotākie šī nekustamā īpašuma teritorijas funkcionālie zonējumi ir noteikti - „Jauktas centra apbūves teritorija (JC)”, „Dabas un apstādījumu teritorija”(DA), „Ūdeņu teritorija”(Ū) un „Transporta infrastruktūras teritorija”(TR).

Izstrādātais Lokālplānojuma projekts groza detālplānojumā noteiktās Valguma ielas un Staraja Rusas ielas sarkanās līnijas, vienlaicīgi būtiski nemainot plānoto (atļauto) izmantošanu projekta teritorijā. Visām funkcionālajā zonām ir piemēroti atbilstošie funkcionālo zonu nosaukumi saskaņā ar Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām.

5.2. Pamatojums funkcionālā zonējuma grozījumiem un turpmākā plānošana

Rīgas teritorijas plānojumā noteiktā funkcionālā zonējuma grozīšana nodrošinās gan ilglaicīgu teritorijas izmantošanu, gan pilnvērtīgas īpašuma izmantošanas iespējas uzņēmējdarbības attīstībai, vienlaicīgi nodrošinot arī Klīversalā esošo kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu un apbūves tradīciju turpināšanu.

„Jauktas centra apbūves teritorijā(JC)” ir izdalītas trīs atsevišķas apakšzonas (indeksētās teritorijas) – JC 46, JC 47 un JC48, kas pēc būtības saglabā RVC AZ teritorijas plānojumā noteiktās un Detālplānojumā precizētās (šobrīd spēkā esošās) funkcionālās zonas un to apbūves noteikumus – “Centru apbūves teritorijā (C)” (Detālplānojumā C-1; C-2; C-3 un C-4). „Jauktas centra apbūves teritorija” ar indeksu JC46 ir noteikta aizstājot šobrīd spēkā esošo “Centru apbūves teritoriju (C-1; C-2 un daļu no C-3)” – nosakot tajā Klīveraslā raksturīgos perimetrālās apbūves noteikumus. „Jauktas centra apbūves teritorija” ar indeksu JC47 ir noteikta aizstājot šobrīd spēkā esošās “Centru apbūves teritorijas (C-3)” daļu uz rietumiem no Valguma ielas, ar mērķi noteikt brīvstāvošas apbūves tehniskos parametrus. „Jauktas centra apbūves teritorija (JC48)” ir noteikta ar mērķi precizēt Detālplānojuma nosacījumus plānotās perimetrālās apbūves iekškvartāla zonā, aizstājot šobrīd spēkā esošo “Centru apbūves teritoriju (C-4)”.

“Dabas un apstādījumu teritorija”(DA29) ir noteikta ~10 m platā joslā gar Daugavas Āgenskalna līča krastmalu, ietverot arī šobrīd spēkā esošajā RVC AZ teritorijas plānojumā un Detālplānojumā noteikto “Apstādījumu teritorijas (A-1)”, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās tauvas joslas platumu un, nemot vērā spēkā esošā Detālplānojuma risinājumus.

RVC AZ teritorijas plānojuma vadlīnijas (paskaidrojumu raksta nodaļa 7.1.1.) paredz, ka “Daugavas krastmalas veidojamas publiski pieejamas, nodrošinot nepārtrauktas gājēju kustības iespēju vismaz 10 metru platā joslā, un apzaļumojamas. Ķipsalas un Klīversalas krastmalas savienojamas ar gājēju tiltiņiem pāri Āgenskalna līcim.”, kas ir nemts vērā izstrādājot perspektīvos gājēju kustības virzienus arī ārpus Lokālplānojuma teritorijas.

“Ūdeņu teritorija” (Ū5) ir noteikta vēsturiskā mola – kuģīšu piestātnes teritorijā, ar mērķi saglabāt RVC AZ teritorijas plānojuma un Detālplānojuma nosacījumus šajā funkcionālajā zonā.

Funkcionālā zonējuma grozīšanu pamato šādi priekšnoteikumi:

- Lokālplānojuma rezultātā ir radīti priekšnoteikumi uzņēmējdarbības sekmēšanai teritorijā atbilstoši nekustamo īpašumu īpašnieku attīstības iecerēm un iekļaujas apkārtnes kontekstā, kas jau vēsturiski tiek plānota kā jauktas izmantošanas teritorija Rīgā;

- Lokāplānojuma teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājamās augu sugas vai biotopi, tādējādi funkcionālā zonējuma grozīšana un teritorijas attīstība neradīs ietekmi uz dabas vidi bioloģiskās daudzveidības ziņā;
- Lokāplānojuma teritorija ir inženiertehniski sagatavota – tā ir nodrošināta ar centralizētajiem ūdensapgādes, sadzīves un lietus noteikūdeņu kanalizācijas tīkliem;
- Lokāplānojuma teritorijas attīstības iecere atbilst Rīgas pilsētas attīstības stratēģiskajām pamatnostādnēm.

Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikums - mainīt Lokāplānojuma teritorijas funkcionālo zonējumu ir pamatota un atbilst Rīgas domes 07.02.2006. saistošajos noteikumiem Nr.38 (Rīgas domes 18.06.2013. saistošo noteikumu Nr.220 redakcijā) 9.pielikumā noteiktajiem kritērijiem:

- 1) Plānojuma grozījumu priekšlikums un lokāplānojuma izstrāde nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem;
- 2) Plānojuma grozījumu priekšlikums un lokāplānojuma izstrāde nav pretrunā ar teritorijas attīstības plānošanas principiem;
- 3) Lokāplānojuma risinājumi atbilst Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam (skatīt Paskaidrojumu raksta 6.nodaļu) un RVC AZ teritorijas plānojuma vadlīnijām;
- 4) Plānojuma grozījumu priekšlikums un Lokāplānojuma izstrāde nav pretrunā ar apkaimē iedibināto izmantošanas vai apbūves raksturu;
- 5) Nepasliktina un neietekmē blakus esošo teritoriju vides kvalitāti un pakalpojumu pieejamību - Plānojuma grozījumi veicinās teritorijas sakārtošanu, savukārt dabas un apstādījumu teritorija Āgenskalna līča krastmalā nodrošinās plānotā publiski pieejamā gājēju ceļa izbūves iespējas;
- 6) Veicinās kultūrvēsturisko objektu un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu – Lokāplānojuma teritorijā ir plānots saglabāt esošo vēsturisko apbūvi, atjaunot vēsturiskā ielu trases un apbūves principus;
- 7) Lokāplānojuma teritorijā esošās ēkas un būves neatrodas valsts vai pašvaldības īpašumā, tāpēc Plānojuma priekšlikums un lokāplānojuma izstrāde nav saistīti ar valsts pārvaldes vai pašvaldības autonomo funkciju realizācijas nepieciešamību;
- 8) Ar Plānojuma grozījumu priekšlikumu radītos priekšnosacījumus teritorijas turpmākajai attīstībai nav iespējams risināt ar detālplānojumu, jo to nepieļauj normatīvo aktu prasības;
- 9) Plānojuma grozījumu priekšlikums un lokāplānojuma izstrāde neradīs būtisku papildus noslodzi uz publisko infrastruktūru, kā rezultātā būtu nepieciešama papildus publiskās infrastruktūras izbūve vai pārkārtošana, ietekmējot pašvaldības budžetu – lokāplānojuma teritorijā plānotajai apbūvei ir nodrošināta piekļuve no publiski pieejamas D kategorijas ielas – Trijādības ielas, teritorijai ir pieejami nepieciešamie inženiertehnisko tīklu pieslēgumi un nodrošināta sociālās infrastruktūras pieejamība;
- 10) Plānotā apbūve papildinās vēsturiskās Klīversalas apbūvi, pussalas Ziemeļu daļā, un nodrošinās publisko piekļuvi Āgenskalna līča krastmalai, kas ilgstoši ir bijusi slēgta;
- 11) Plānotā apbūve atbilst pašvaldības izstrādātajiem plānošanas dokumentiem - RVC AZ teritorijas plānojumam un Daugavas kreisā krasta silueta koncepcijai.

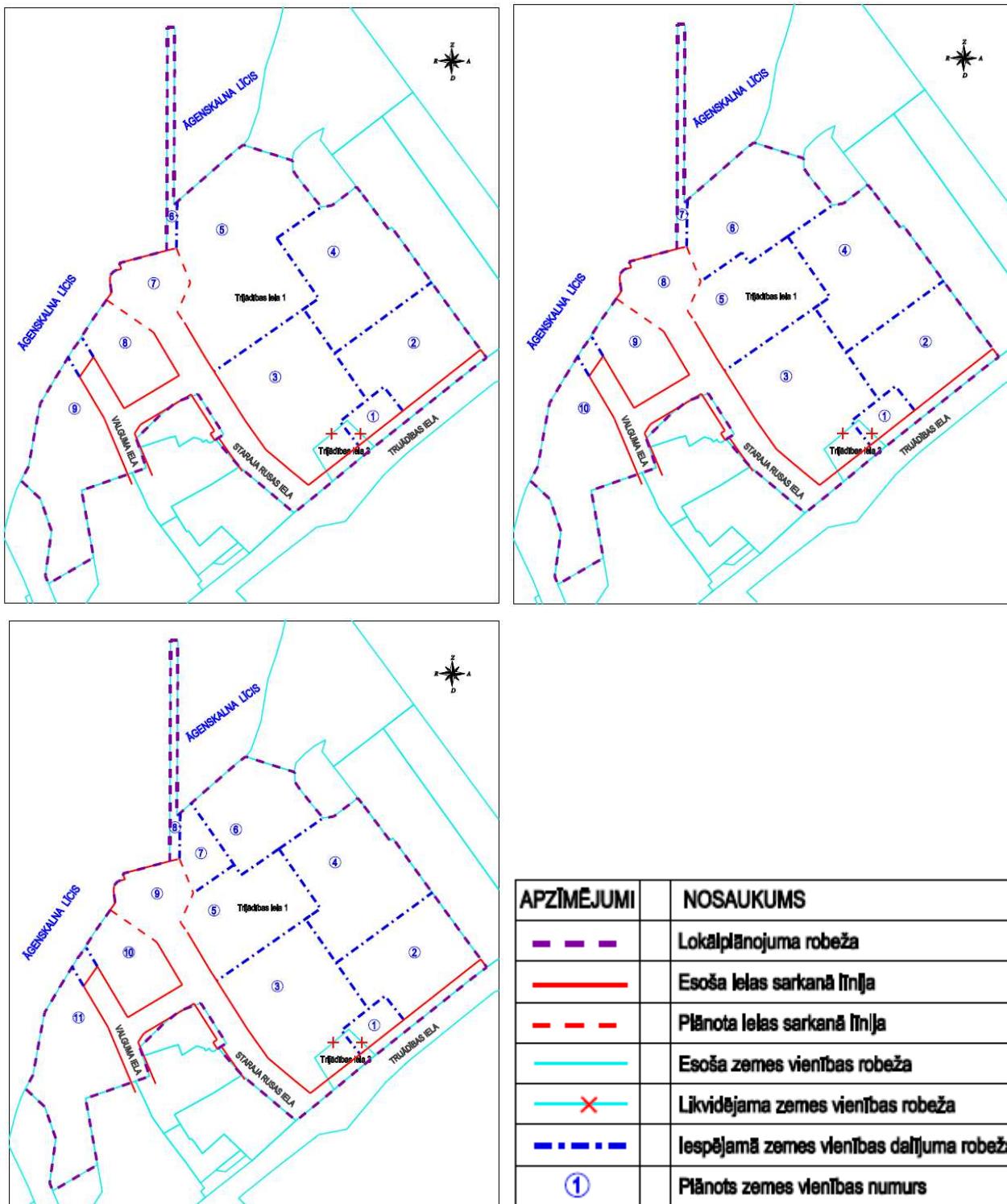
Ņemot vērā, ka teritorijai jau 2014./2015.gadā tika izstrādāts Detālplānojums, kura atsevišķas sadaļas pēc būtības netiek grozītas, kā arī Lokāplānojums tiek izstrādāts detālplānojuma atbilstošā detalizācijas pakāpē, ir izstrādāts priekšlikums Lokāplānojuma risinājumus realizēt bez jauna detālplānojuma izstrādes, atstājot spēkā esošo detālplānojumu, ciktāl tas nav pretrunā ar šo Lokāplānojumu..

Zemes vienību sadale un/vai robežu pārkārtošana veicama izstrādājot zemes ierīcības projektu, ņemot vērā detālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumu sadaļā noteiktās plānoto zemes gabalu minimālās platības un zemes vienību veidošanas nosacījumus, kā arī plānotās/esošās ielu sarkanās līnijas.

Zemes ierīcību un jaunu zemes vienību veidošanu lokālp lānojuma teritorijā paredzēts realizēt pa kārtām. Ielu sarkano līniju robežas esošo zemes vienību daļas plānots izdalīt kā atsevišķas zemes vienības.

Lokālp lānojuma ietvaros ir izstrādāti trīs varianti iespējamam lokālp lānojuma teritorijas sadalījumam pa atsevišķām zemes vienībām, kuru realizācija un precīzēšana veicama vienlaicīgi ar būvprojektēšanu. Zemes vienību sadale, tāpat lokālp lānojuma teritorijas lielākajā kvartālā, ir saistīta ar konkrētu ēku un būvju izvietojumu, nēmot vērā lokālp lānojumā noteiktos perimetrlās apbūves principus un nosacījumus.

117.attēls. Priekšlikumi zemes vienību sadalei, atkarībā no izvēlētā apbūves tipa

Plānoto apbūvi un teritorijas labiekārtojumu risina konkrētu būvprojektu ietvaros, ņemot vērā izstrādātā lokālplānojuma risinājumus, attīstības nosacījumus un saistošos teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

5.3. Teritorijas perspektīvās apbūves attīstības koncepcija, funkcionālā izmantošana un publiskā ārtelpa

(1) Teritorijas perspektīvās apbūves attīstības koncepcija

Vienlaicīgi ar Detālplānojuma izstrādi 2014.gadā, pēc detālplānojuma teritorijas īpašnieku pasūtījuma, arh. V.Didrihsons izstrādāja teritorijas apbūves vīziju un telpisko kompozīciju, kas tika izmantota kā pamatojums Detālplānojuma risinājumiem un iekļauta Detālplānojuma paskaidrojumu rakstā. Pēc Detālplānojuma risinājumu apstiprināšanas un spēkā stāšanās 2016.gadā, tika izstrādāts būvprojekts un uzsākta ēkas Kuģu ielā 28 būvniecība, kā arī turpināts darbs pie pārējās attīstības (Lokālplānojuma) teritorijas apbūves vīzijas izstrādes, negrozot Detālplānojumā noteiktos apbūves attīstības galvenos principus.

Lokālplānojuma teritorijā ir saglabājusies tikai viena vēsturiska ražošanas ēka, kas sākotnēji tikusi būvēta un izmantota kā krāsotava. Lokālplānojuma risinājumi paredz iespēju šo ēku pārbūvēt, bet ja gadījumā, ēkas tehniskais stāvoklis un citi apstākļi, kas ietekmē ēkas saglabāšanas iespējas, pierāda, ka ēkas atjaunošana nav lietderīga, pieļaujama šīs ēkas nojaukšana, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību.

118.attēls. Teritorijas attīstības arhitektoniski telpiskā vīzija – skats uz Lokālplānojuma teritoriju no Trijādības un Staraja Rusas ielām. Autors: arh. V.Didrihsons, 2016./2017.gads.

3D MODEL - TOP VIEW

119., 120.attēls. Teritorijas attīstības arhitektoniski telpiskā vīzija – ūdensmalas un publiskā laukuma attīstība. Autors: arh. V.Didrihsons, 2016./2017.gads.

(2) Plānotie apbūves parametri un galvenie izbūves principi

Plānotās apbūves parametri

Plānotās apbūves parametri ir noteikti analīzējot gan Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus”, kā arī izvērtējot Lokāplānojuma un tā izpētes teritorijā veiktās vēsturiskās apbūves izvietojuma analīzes priekšlikumu rezultātus.

Nemot vērā Lokāplānojumā veiktās izpētes un analīzes, Lokāplānojuma risinājumos tiek piedāvāts saglabāt bez grozījumiem Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos un spēkā esošajā Detālplānojuma noteiktos apbūves parametrus, izņemot „Jauktas centra apbūves teritorija” ar indeksu JC46, kur Lokāplānojuma risinājumi paredz realizēt jaunu apbūvi atbilstoši perimetrālās apbūves izvietojuma un apbūves parametru principiem. Lokāplānojuma ietvaros ir izstrādāts priekšlikums perimetrālās apbūves zonu noteikšanai ne tikai Lokāplānojuma teritorijai, bet arī visai Klīversalas ziemeļu daļai, attiecībā uz iespējamiem grozījumiem RVC AZ teritorijas plānojumā nākotnē (skat. 120.attēlu).

Ielu sarkanas līnijas un būvlaides

Nemot vērā plānotos ielu sarkano līniju grozījumus un Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības, detālplānojuma risinājumi noteica obligāto būvlaidi (kas sakrīt ar ielas sarkano līniju) gan Trijādības ielā, gan Staraja Rusas ielā, gan arī Valguma ielā un plānotajā šķērsielā. Obligātā būvlaide jāievēro arī gar plānotā publiskā laukuma divām malām, lai jaunā apbūve veidotu noslēgtu laukuma telpu, akcentējot tālo skatu perspektīvu uz Āgenskalna līci, molu un Ķīpsalas augstbūvēm. Lokāplānojuma risinājumi saglabā bez grozījumiem Detālplānojumā noteiktās būvlaides, kas tika pamatotas ar būvlaižu izvietojuma analīzi un shēmu (skat. 14.attēlu).

Ievērojot RVC AZ TIAN 136.punktu, lokāplānojumā ir atļautas pārkares (ēkas ielas fasādes izvirzījumu) līnija Staraja Rusas ielā, Valguma ielā un to savienojošās šķērsielas posmā, lai rastu iespēju ar arhitektoniskiem ēku risinājumiem vizuāli sašaurināt ielas telpu sākot ar otrā stāva līmeni.

Zemesgabalu struktūra

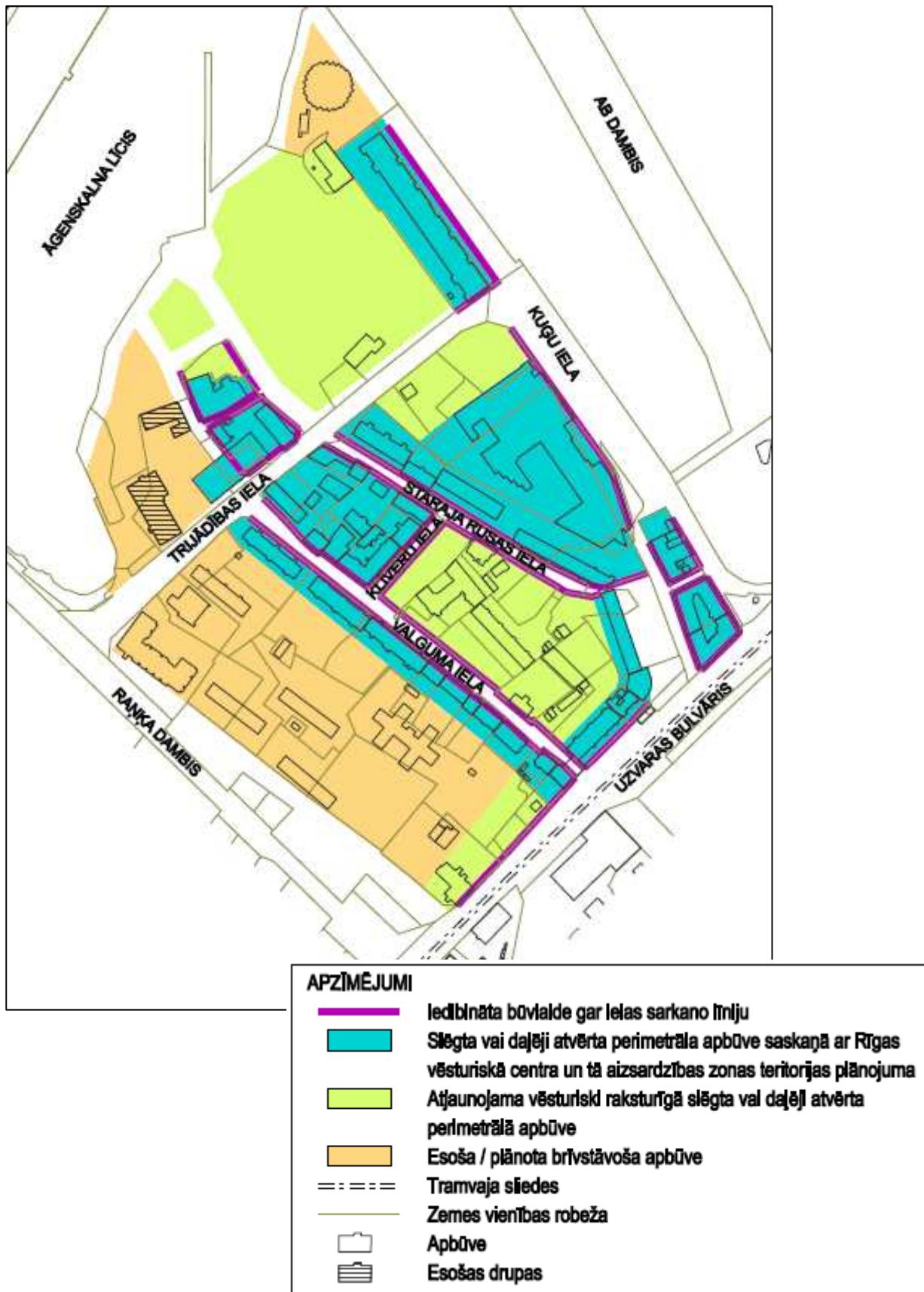
Lokāplānojuma teritorijā ietverto zemesgabalu struktūru ir izveidojusies Rīgas pilsētā realizētās Zemes reformas un privatizācijas procesa laikā, neņemot vērā vēsturisko zemesgabalu struktūru un robežas. Līdz ar to arī lokāplānojums neparedz saglabāt esošās zemesgabalu juridiskās robežas, bet gan pieļauj tās pārkātot atbilstoši plānotajai apbūves, ielu un publisko laukumu, kā arī atļautās plānotās izmantošanas nosacījumiem, veidojot apbūvei piemērotu arhitektoniski telpisko vidi.

Atsevišķu ielu un laukumu apbūves silueti

Lokāplānojuma teritorijā jāsaglabā raksturīgais Klīversalas ielu apbūves siluets un mērogs gan Staraja Rusas ielā, gan plānotajā laukumā, kas lokāplānojumā paredzēts kā Staraja Rusas ielas noslēgums pie Āgenskalna līča. Pie plānotā publiskā laukuma Staraja Rusas ielas galā pie Āgenskalna līča, atļauts projektēt un izbūvēt vietējas nozīmes pilsētbūvniecisku akcentu, kura apbūves augstums nepārsniedz 29 metrus. Tā kā lokāplānojuma risinājumi pamatā paredz attīstīt apbūvi līdz sešu stāvu augstumam, jaunā apbūve neietekmēs Pārdaugavas apbūves kopējo siluetu. Lokāplānojuma teritorijas apbūve dalēji iezīmēs Rīgas vēsturiskās centra aizsardzības zonas robežu, kur vienlaicīgi satiekas gan vēsturiskā, gan jaunā arhitektūra.

Skatu perspektīvas.

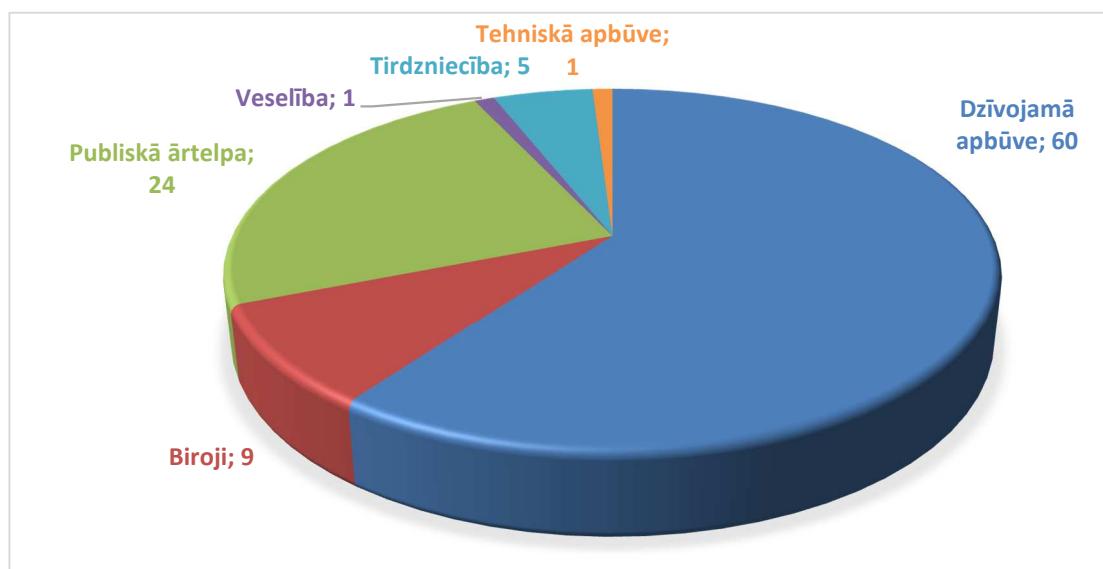
Lokāplānojuma risinājumi paredz saglabāt esošās skatu perspektīvas uz Ķīpsalu, Vanšu tiltu un Āgenskalna līci no Staraja Rusas ielas un plānotā laukuma, kā arī no plānotā gājēju ceļa gar Āgenskalna līci. Nemot vērā gan esošo, gan plānoto apbūvi gar Kuģu ielu Daugavas krastā, no lokāplānojuma teritorijas nav raksturīgu skatu uz Daugavu, kā arī nākotnē tādus faktiski never izveidot. Esoša skatu perspektīva uz Daugavu un Vecrīgu šobrīd ir no Trijādības ielas, bet nākotnē šo skatu perspektīvu aizsegs plānotā akustiskās koncertzāles būve.

121.attēls. Perimetrālās apbūves analīzes un plānotā izvietojuma shēma

(3) Funkcionālā izmantošana

Lai ievērotu prasības, kas noteiktas MK 30.04.2013. noteikumiem Nr.240, lokālplānojumā ir pielietoti noteikumos noteiktie funkcionālo zonu nosaukumi un apzīmējumi, kas ir attiecināmi uz Lokālplānojuma teritoriju, kā arī piemēroti noteikumu 3.pielikumā „Teritorijas izmantošanas veidu klasifikators” noteiktie Teritorijas izmantošanas veidi un to kodi.

122.attēls. Plānoto funkciju procentuālais sadalījums

Nodrošinot nepieciešamā pēctecības principa ievērošanu, šobrīd noteiktā funkcionālā zonējuma „Centru apbūves teritorija” (C) vietā, Lokālplānojumā ir noteikts – „Jaukta centra apbūves teritorija (JC)” ar indeksiem JC46; JC47 un JC48. Šobrīd noteiktā funkcionālā zonējuma “Apstādījumu un dabas teritorija (A)” vietā Lokālplānojumā ir noteikta – „Dabas un apstādījumu teritorija (DA29)”, „Tehniskās apbūves teritorija (T)” vietā – „Transporta būvju apbūves teritorija (TR22)”.

Saskaņā ar MK 30.04.2013. noteikumiem Nr.240, lokālplānojuma teritorijā kā galvenie izmantošanas veidi ir noteikti:

- Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana;
- Dzīvojamā apbūve;
- Labiekārtota publiskā ārtelpa.

Minēto funkciju savstarpējais procentuālais sadalījums var mainīties un tikt precizēts projekta turpmākajā teritorijas attīstības plānošanas posmā (būvprojekta izstrādes ietvaros), bet, lai veiktu nepieciešamos aprēķinus, lokālplānojuma izstrādes ietvaros ir noteikts sadalījums starp teritorijas plānotajām funkcijām (skatīt 122.attēlu).

(4) Publiskās ārtelpas veidošana un ūdensmalas attīstība

Publiskās ārtelpas tīkla galvenie elementi ir ielas, laukumi un apstādījumu teritorijas, kas veido pilsētas pamatstruktūru un kurā attīstās un darbojas dažātie funkcionālie objekti un tos savienojošās saiknes.

Āgenskalna apkaimē atrodas viena no lielākajām un nozīmīgākajām visas Rīgas pilsētas publiskās ārtelpas teritorijām – Uzvaras parks, kas nodrošina te tikai Āgenskalna apkaimes iedzīvotāju rekreācijas iespējas, bet visas pilsētas iedzīvotāju rekreācijas iespējas. Lokālplānojuma teritorijas un blakus kvartālu iedzīvotājiem Uzvaras parks atrodas kājāmgājēju attālumā. Saskaņā ar Rīgas pilsētas datiem Āgenskalna apkaimē ir salīdzinoši augsts apstādījumu teritoriju rādītājs uz vienu iedzīvotāju.

Lokālplānojuma teritorijā nav saglabājusies vēsturiskā publiskā ārtelpa, izņemot Āgenskalna līča krastmalu, kas arī, vismaz 20.gs. otrajā pusē nebija publiski pieejama, jo lokālplānojuma teritorijā atradās slēgtā ražošanas teritorija. Līdz ar to, lielākā daļa no plānotās publiskās ārtelpas lokālplānojuma teritorijā ir jārada no jauna.

Lai panāktu kvalitatīvu pilsētvidi ir nepieciešams pārdomāts plānojums, funkcionalitāte kā dažādu funkciju nodrošinājums, bet viens no nozīmīgākajiem ir aktīvi lietojama, un interesanta publiskā ārtelpa, t.sk. ielu telpu. Galvenā un nozīmīgākā plānotās publiskās ārtelpas daļa lokālplānojuma teritorijā ir Staraja Rusas iela ar plānoto publisko laukumu un Āgenskalna līča krastmala.

Galvenā publiskā saite starp Āgenskalna līča krastmalu un esošo Klīversalas apbūvi akcentēta ar plānoto Staraja Rusas ielas turpinājumu detālplānojuma teritorijā, kurai paralēli ir plānotas gājēju ietves un plata zaļā zona. Plānotā Valguma iela tuvākajā nākotnē nevar tikt pilnvērtīgi izmantota kā publiska saite, jo ārpus lokālplānojuma teritorijas, pie Trijādības ielas, plānotās Valguma ielas trasi aizšķērso esoša ēka.

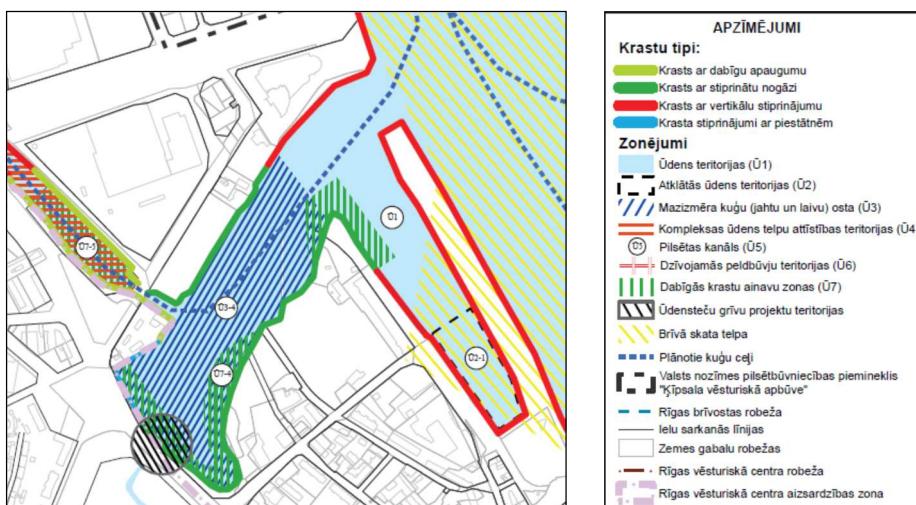
Saskaņā ar lokālplānojuma risinājumiem publiskās ārtelpas attīstībai paredzēti ~45% no lokālplānojuma teritorijas kopplatības, kur ietilpst plānotās ielas to sarkano līniju robežas un plānotās apstādījumu teritorijas.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ir noteikts, ka ūdensmalas jāparedz brīva piekļuve ūdenim, jāveic dažāda tipa un līmeņa krastmalu labiekārtošana un jāveicina ūdens teritoriju izmantošanas dažādošana gan vasaras, gan ziemas sezonās.

Āgenskalna līcis ir vēsturiski nozīmīga ūdensteces daļa, kam ir pievērsta liela uzmanība lokālplānojuma risinājumos. Kopējā attīstības koncepcijā paredzēts maksimāli saglabāt esošos kokus gar ūdensmalu, labiekārtojot krastmalu un izbūvējot jaunu gājēju ceļu. Lokālplānojuma risinājumi paredz saglabāt un atjaunot esošo kuģu piestātni un molu, tādējādi nodrošinot iespēju nākotnē atjaunot paplašināt kuģošanas un laivošanas iespējas Āgenskalna līča teritorijā, vienlaicīgi nodrošinot šo teritoriju publisko pieejamību, kas vairāk kā pugadamsimtu bija liegta.

Nemot vērā, ka piegulošā ūdens teritorija atrodas ārpus Lokālplānojuma teritorijas, Lokālplānojuma risinājumi nesniedz priekšlikumus ūdens teritoriju turpmākai izmantošanai.

Pēc Rīgas domes pasūtījuma 2010.gadā tika izstrādāts projekts "Priekšlikumi un rekomendācijas Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumiem ūdens teritoriju un krastmalu izmantošanai" (SIA "EgG", 2010). Izstrādātie priekšlikumi un rekomendācijas noteikumu grozījumiem ūdens teritoriju un krastmalu izmantošanai vēlāk tika integrēti Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma 2013.gada grozījumos.

123.attēls. Ūdeņu teritoriju funkcionālā zonējuma un krastmalu labiekārtojuma priekšlikums.

Datu avots: Priekšlikumi un rekomendācijas Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumiem ūdens teritoriju un krastmalu izmantošanai (SIA "EgG", 2010.)

Saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumu lokāplānojuma teritorijā gar ūdensmalu plānots saglabāt un attīstīt Apstādījumu teritoriju, un ir atļauts pārbūvēt vertikāli stiprināto krastmalas posmu (pie vēsturiskās kuģu piestātnes), kā arī ierīkot slīpi stiprinātu krastmalu ar cieto segumu. Krasta dabiskās ainavas zonā plānots saglabāt pārskatāmu ainavisku nogāzi, saglabājot vērtīgāko apaugumu vēsturiskajā krastmalā ar dabīgo akmeņu stiprinājumu.

Spēkā esošā Detālplānojuma risinājumi paredz ierīkot vai pārbūvēt divu veidu krastmalu labiekārtojumu, visā ūdensmalas garumā, paredzot labiekārtota gājēju ceļa ierīkošanu. Lokāplānojumā šie risinājumi netiek grozīti, saglabājot detālplānojumā izstrādātos priekšlikumus un galvenos krastmalas labiekārtojuma principus:

1.grupa – LABIEKĀRTOTA ŪDENSMALA / krastmala

- Saglabā vai pilnveido slīpu nogāzi, stiprinot to ar laukakmeņiem;
- Saglabā vai pilnveido dabisko nogāzes slīpumu. Ja nepieciešama stiprināšana, to veic izmantojot dabiskus materiālus - akmeņus, koka pinumus. Nogāzes slīpās daļas stiprina ar ģeotekstila materiāliem;
- saglabā dabiskos un veido dabiska rakstura stādījumus (zālājs, smilgas, meldri, niedres, krūmi, koki u.tml.), kā arī ir atļauts veidot jaunus, koptus stādījumus vai to grupas;
- veido labiekārtotas noejas pie ūdens;
- ūdensmala jāizbūvē vismaz viena laivu ielaišanas vieta ūdenī un jānodrošina tauvošanās vieta pie stacionārām kāpnēm, vai citā vietā, nodrošinot kuģotāju un laivotāju iespējas pietauvoties un izkāpt krastā.

2.grupa – AKTĪVĀS ATPŪTAS ŪDENSMALA un IEKŠZEMES PIESTĀTNE / ar kuģošanu saistīta ūdensmala (krastmala)

- rekonstruē esošo vertikāli stiprināto krastmalu un molu;
- krasta stiprinājumu vertikālo daļu aprīko ar stacionārām kāpnēm;
- Mazizmēra kuģošanas līdzekļu (laivu un/vai jahtu), kā arī peldbūvju piestātnes atļauts ierīkot pie esošā mola pie vertikāli stiprinātās krastmalas, nodrošinot nepieciešamo ūdens akvatorija dzīlumu, atkarībā no kuģošanas līdzekļu parametriem un ūdensobjekta esošā dzīluma;
- pie piestātnēm izbūvējamas noejas pie ūdens, nodrošinot cilvēku izklūšanu no ūdens nelaimes gadījumā, vai veicot kuģošanas līdzekļu apkopi.

5.4. Transporta infrastruktūras attīstība

(1) Sabiedriskais transports

Lokāplānojuma risinājumi negoza spēkā esošā Detālplānojuma ietvaros izstrādātos priekšlikumus un ieteikumus sabiedriskā transporta maršrutu un pieturvietu izvietojuma attīstībai, jo arī esošais nodrošinājums ar sabiedrisko transportu ir uzskatāms par pietiekamu. Sabiedriskā transporta shēmu skat. 47.attēlā.

(2) Gājēju un veloceļu trases

Nemot vērā minēto informāciju, kā arī noteikto lokāplānojuma teritoriju, lokāplānojuma risinājumi paredz attīstīt un saglabāt nepieciešamos gājēju kustības savienojumus teritorijā kā arī veidot velo maršruti gar Āgenskalna līci, izbūvējot gājēju un velo celiņu, kā tas jau ir paredzēts spēkā esošajā detālplānojumā.

Plānotie gājēju kustības savienojumi nodrošinās iespēju gājējiem un velo braucējiem no Valguma un Staraja Rusas ielām ērti sasniegt Āgenskalna līča labiekārtoto krastmalu, bet savukārt detālplānojuma teritorijas iedzīvotājiem un lietotājiem – ērti pārvietoties arī iekškvartāla teritorijā, šķērsojot iekškvartāla apstādījumu

teritoriju. Gājēju ietves, kas plānotas 3-3,5 metru platumā gar ielām, paredzētas gan gājēju, gan velobraucēju kopējai izmantošanai.

RVC AZ teritorijas plānojuma vadlīnijas (paskaidrojumu raksta nodaļa 10.1.. “RVC publisko ārtelpu tīkla un tā elementu attīstība – RVC aizsardzības zona”) nosaka, ka “*Plānota gājēju iela: Balasta dambja un Āgenskalna līča savienojums starp “Swedbank” ēkas un bijušās jahtkluba ēkas (Lokālplānojuma teritorijas) zemes gabaliem.*” Plānotās gājēju ielas posmam nav noteiktas ielas sarkanās līnijas un ar šo Lokālplānojumu šis jautājums arī netiek risināts, jo plānotā gājēju iela atrodas ārpus Lokālplānojuma teritorijas. Plānotās gājēju ielas (t.sk. veloceliņa) izbūve un attīstība ir saistīta ar plānotā gājēju tilta izbūvi pāri Āgenskalna līcim uz Klīversalu, kura iespējamie realizācijas risinājumi un termiņi šobrīd nav zināmi.

(3) Auto un velo novietnes

Auto novietnes pie plānotajiem publiskajiem objektiem un daudzfunkcionālajām ēkām jāprojektē atbilstoši RVC AZ TIAN, kā arī Latvijas valsts standartu prasībām. Nemot vērā, ka teritorijā galvenokārt plānots attīstīt daudzfunkcionālu ēku, ar salīdzinoši lielu apbūves blīvumu un intensitāti, auto stāvvietas teritorijā paredzētajām ēkām pārsvarā risināmas privātpašuma robežās, primāri izmantojot pazemes telpu.

Vadoties no detālplānojuma un lokālplānojuma aprēķinos pieņemtā funkciju savstarpējā procentuālā sadalījuma ir detālplānojuma ietvaros tika aprēķināts teorētiski nepieciešamais auto novietņu skaits projekta teritorijā saskaņā ar Saistošajos noteikumos Nr.38 noteiktajiem normatīviem, un tas var sasniegt ~1040 auto. Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.38 83.punktu, Lokālplānojuma teritorijā jāievēro papildus autonovietņu nodrošinājuma noteikumi, kas nosaka, ka veicot apbūvi nodrošina ne mazāk kā 30%, vienlaikus nepārsniedzot normatīvi noteikto autonovietņu skaitu, bet noteikumu 612. 2.4.2. apakšpunktā nosaka, ka virszemē atklātās autonovietnēs atļauts izvietot ne vairāk par 10% no kopējā objektiem atļautā autostāvvietu skaita. Tas nozīmē, ka Lokālplānojuma teritorijā ir atļauts izvietot no ~312 (30% no ~1040) līdz ~1040 autonovietnēm. Detālplānojuma risinājumi kopumā paredzēja auto stāvvietas izvietot zem ēkām un iekšpagalmiņiem, bet ~250-300 auto stāvvietas iespējams izvietot daudzstāvu auto novietnē, kas var tikt apvienota ar daudzfunkcionālu ēku.

Autostāvvietu izvietojumam jāatbilst LR Valsts standarta LVS 190-7:2002 prasībām, kas detalizēti jānosaka konkrētas ēkas būvprojektā.

Nepieciešamo velo novietņu skaits lokālplānojuma teritorijā noteikts saskaņā ar Saistošajos noteikumos Nr.38 noteiktajiem normatīviem, un tas maksimāli var sasniegt ~105 vietas. Rīgas teritorijas plānojumā noteikts, ka viena velosipēda novietošanai virszemes transportlīdzekļu novietnē jāparedz vismaz 2,25 kv.m. (0,6 m x 3,75 m). Attālums starp perpendikulāri izvietotiem velostatiņiem tiek rekomendēts ne mazāks par 60 cm; perpendikulāri izvietotām velostāvvietām jāparedz vismaz 2 m garums vienam velosipēdam, vai 1,4 m garums, ja velostāvvietas izvietotas 45 grādu leņķī. Vienvirziena piebraucamā veloceļa platums nedrīkst būt mazāks par 1 m, vai tam jābūt 1,75 m, ja kustība velo novietnē paredzēta divos virzienos.

Lokālplānojuma teritorijā tiek rekomendēts pieņemt mazākus normatīvos attālumus, projektējot velo stāvvietu izvietošanu slīpā leņķī, kas samazina nepieciešamās stāvvietas rādītājus līdz 1 kv.m. uz velosipēdu. Izvietojot velosipēdus slīpā leņķī un veidojot dubultrindas, šo rādītāju iespējams samazināt līdz 0,75 kv.m. (minimālie velostāvvietu normatīvi noteikti saskaņā ar Dānijas rokasgrāmatas ieteikumiem velostāvvietu izveidošanā).

(4) Transporta organizācijas risinājumi

Galvenā piekļūšana teritorijai plānota no Trijādības un Staraja Rusas ielām, arī no Valguma ielas – pēc tās pievienošanas Trijādības ielai saskaņā ar noteiktajām ielas sarkanajām līnijām. Papildus piekļūšanas iespējas nodrošina esošais servitūta ceļš, kas atrodas detālplānojuma teritorijas austrumu pusē.

Lokālplānojuma teritorijas robežas atrodas tikai vienas esošas ielas daļa, t.i. Staraja Rusas ielas daļa (bij. Lielā Trijādības iela). Vēsturiski Staraja Rusas iela ir vedusi līdz pat Āgenskalna līcim. Tāpat arī ir zudusi Valguma ielas daļa, kas vēl 20.gs.sākumā turpinājās no Trijādības ielas līdz pat Āgenskalna līcim. Ielas savā starpā savienoja neliela šķērsiela, tagadējā nekustamā ūpašuma Trijādības iela 7 teritorijā. Jau Detālplānojuma risinājumi paredzēja atjaunot Staraja Rusas ielas savienojumu ar Āgenskalna līča krastmalu, bet Valguma ielas trasi atjaunot tikai daļēji, paredzot tikai gājējiem iespēju nokļūt Āgenskalna līča krastmalā. Lai saglabātu ainaviski vērtīgo skatu punktu no Staraja Rusas ielas uz Āgenskalna līci un piestātni, detālplānojuma risinājumi paredzēja izveidot jaunu publisku laukumu. Lokālplānojuma risinājumi jaunu ielu izbūvi teritorijā neparedz, tikai precīzē plānotā publiskā laukuma telpisko izvietojumu un noteiktās ielas sarkanās līnijas, atbilstoši 2016.gadā izstrādātajai/papildinātajai apbūves vīzijai.

Detālplānojuma projekta izstrādes laikā 2015.gadā tika veikta "Transporta plūsmu izpēte Trijādības ielā 5", ko veica transporta speciālisti no SIA "VIA Design Group". Detālplānojuma un Lokālplānojuma projekta risinājumos ir ņemtas vērā transporta plūsmu izpētes projektā izteiktās rekomendācijas transporta plūsmu organizēšanai un ielu projektēšanai. Ar pilnu izstrādāto "Transporta plūsmu izpēte Trijādības ielā 5" projektu var iepazīties lokālplānojuma pielikumu sadaļā.

Veicot mikromodelēšanu "Transporta plūsmu izpētes Trijādības ielā 5" ietvaros, tika apskatīts scenārijs, kas paredz pilnu detālplānojuma teritorijas apbūvi. Pie šāda scenārija realizācijas rodas nepieciešamība pēc luksoforobjekta izbūves Staraja Rusas un Trijādības ielu krustojumā tādā veidā nodrošinot optimālu un ērtu piekļuvi Klīversalas detālplānojuma teritorijai. Ņemot vērā izpētes projekta rezultātā izteiktos secinājumus un rekomendācijas, detālplānojuma projekts paredz gājēju pārejas izbūvi Trijādības ielā pie Staraja Rusas ielas, kā arī luksoforobjekta izveidi Staraja Rusas un Trijādības ielu krustojumā.

Ņemot vērā teritorijas pakāpenisko apbūvi un transporta plūsmu mainīgumu, nākotnē nepieciešams veikt atkārtotas izpētes lai noteiktu ieteikto uzlabojumu ieviešanas laiku vai arī rastu citu risinājumus atbilstoši pastāvošai situācijai.

5.5. Inženiertehniskās infrastruktūras attīstība

Visas esošās inženierkomunikācijas Lokālplānojuma teritorijā plānots demontēt un izbūvēt no jauna, ņemot vērā spēkā esošā detālplānojuma risinājumus, tā sastāvā izstrādāto plānu "Savietotais inženiertīku plāns un vertikālais plānojums", kā arī plānotās apbūves izvietojumu un attīstības secību, kas tiks precīzēta objekta būvprojektēšanas posmā.

Spēkā esošā detālplānojuma materiāli pieejami lokālplānojuma Pielikumu sadaļā.

Veicot ēku projektēšanu un būvniecību un būvējot jaunas inženierkomunikācijas, jāievēro noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 008-14 „Inženiertīku izvietojums”, kā arī citi spēkā esošie Latvijas būvnormatīvi.

Elektroapgāde

Lokālplānojuma risinājumi paredz saglabāt bez izmaiņām spēkā esošā detālplānojuma risinājumus

Plānotās kabeļu izvietojuma zonas un ielu apgaismojuma līniju izvietojums noteikts spēkā esošā detālplānojuma grafiskās daļas plānā "Savietoto inženiertīku plāns un vertikālais plānojums" un „lelu un ceļu šķērsprofili”.

Kopējā lokālplānojuma teritorijas vienlaicīgā maksimālā plānotā slodze orientējoši var sasniegt – 2000 kW.

Lokālplānojuma teritorijas ceļu zonā ir paredzētas vietas 0.4 kV un 20kV kabeļu līnijām. Plānotās apbūves elektroapgādei paredzēta vieta 20/0,42 kV transformatoru apakšstacijai slodžu centrā, rezervējot zemesgabala daļu Staraja Rusas ielas sarkanu līniju robežas, tādējādi nodrošinot brīvu pieeju apakšstacijai A/S „Sadales tīkls” elektrotīku operatīvajam personālam, jebkurā diennakts laikā. Jaunizbūvējamā apakšstacija faktiski aizvietos demontēto apakšstaciju TP622, kura atradās bijušās ražošanas teritorijā.

Nepieciešamības gadījumā papildus pieslēgumus detālplānojuma teritorijas austrumu daļai iespējams izveidot arī no esošās 20/0,42 kV transformatoru apakšstacijas, kas atrodas zemes gabalā Kuģu ielā 26, nemot vērā pieejamās jaudas.

Konkrēts sadales skapju (sadales punktu) izvietojums un citi elektroapgādes objekti, kā arī 0,4 kV elektroapgādes tīkls jāparedz ēku un būvju būvprojekta stadijā.

Lokālplānojuma teritorijas ielu zonās un gar gājēju celiņu apstādījumu teritorijā ir paredzēta vieta apgaismojuma kabeļu līnijām. Teritorijas apgaismojumu paredzēts izvietot zem plānoto ielu un ceļu zaļumu joslām

Lietus kanalizācija

Lokālplānojuma risinājumi paredz saglabāt bez izmaiņām spēkā esošā detālplānojuma risinājumus un dalītās sistēmas izbūvi – sadzīves noteķudeņu tīkls atdalīts no lietus ūdens tīkla. Detālplānojuma risinājums paredz teritorijas lietus ūdeņus savākt Staraja Rusas ielā izbūvējamā lietus kanalizācijā un ievadīt Āgenskalna līcī. Pirms to ievadišanas Āgenskalna līcī jāuzstāda atbilstošas attīrišanas ierīces, lai nodrošinātu lietus ūdeņu attīrišanu. Daļa no teritorijas lietus noteķudeņiem var tikt ievadīti arī esošajā lietus noteķudeņu kanalizācijā Trijādības ielā.

5.7. Sociālās infrastruktūras attīstība

Saskaņā ar RVC AZ teritorijas plānojuma nosacījumiem un spēkā esošā detālplānojuma risinājumiem, lokālplānojuma teritorijā ~80% no kopējā apbūves apjoma aizņems dzīvojamā funkcija. Līdz ar to plānotais mājsaimniecību skaits teritorijā var sasniegt ~550 (ar aprēķina platību – 80 kv.m. uz vienu mājsaimniecību). Saskaņā ar Centrālās statistikas datu bāzes informāciju 2016.gadā Rīgā vidēji ir reģistrēti 2,29 iedzīvotāji uz vienu mājsaimniecību (<http://data.csb.gov.lv/>, resurss apskatīts 24.05.2017.). Līdz ar to aprēķinos izmantotais prognozētais iedzīvotāju skaits lokālplānojuma teritorijā ir ~1230-1250 iedzīvotāji.

Saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 49.punktu, teritorijā, kur tiek veidota jauna dzīvojamā apbūve, nodrošina nepieciešamās vietas bērniem izglītības iestādē, pamatojoties uz šādiem aprēķiniem:

“49.1. uz katriem 15 iedzīvotājiem nodrošina vietu vienam bērnam pirmsskolas izglītības iestādē, kas atrodas plānotās attīstības teritorijas tiešā tuvumā vai tās pašas apkaimes teritorijā;

49.2. uz katriem 10 iedzīvotājiem nodrošina vietu vienam bērnam vispārējās izglītības iestādē (pamatskolā), kas atrodas plānotās attīstības teritorijas tiešā tuvumā vai tās pašas apkaimes teritorijā.

50. Nodrošināt ar nepieciešamajām pirmsskolas izglītības iestādēm Noteikumos noteiktajā apjomā var, veicot attiecīgo pirmsskolas izglītības iestāžu būvniecību vai arī veicot pašvaldības nodevas par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā samaksu RD 2008.gada 9.decembra saistošajos noteikumos Nr.146 „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā” noteiktajā kārtībā un apmērā.”

3.tabula. Sociālās infrastruktūras aprēķins.

Sociālās infrastruktūras objektu aprēķina vienības:	Nepieciešamais skaits(gab.)/platība (m ²) lokālplānojuma teritorijā	Nodrošinājums
1. Minimālais apzajumojums 5000m ² uz 1000 iedzīvotājiem	11 500 m ²	Platība pietiekama, kā arī Klīversalas apkaimē ir nodrošināta ar plašām parka un apstādījumu teritorijām, kas atrodas 5-10 min gājiena attālumā (Uzvaras parks)

2. Bērnu rotaļu laukumi 350-700m ² uz 1000 iedzīvotājiem	~800 m ²	Platība pietiekama, plānoti iekšpagalmu teritorijās
3. Sporta objekti - sporta laukumi 1000m ² uz 1000 iedzīvotājiem	1250 m ²	Platība pietiekama, ir iespēja realizēt nepieciešamajā apjomā. Publiski ieejamu sporta laukumu Klīversalā nav
4. Pirmskolas izglītības iestāde - 1 vieta uz 15 iedzīvotājiem; pirmsskolas izglītības iestādes teritorija nav mazāka par 20 m ² uz vienu bērnu	82 vietas (min. 1640 m ²)	Lokāplānojuma risinājumi paredz iespēju ierīkot jaunu pirmskolas izglītības iestādi vai alternatīvu bērnu aprūpes pakalpojumu iestādi. Klīversalā ir esošas pirmskolas izglītības iestādes.
5. Vispārējās izglītības iestāde (pamatskola) - 1 vieta uz 10 iedzīvotājiem	123 vietas	Lokāplānojuma teritorija atrodas divu esošo vispārējās izglītības iestāžu mikrorajonu teritorijā.
6. Kultūras un rekreācijas objekti un teritorijas	-	Klīversalas iedzīvotāji ir nodrošināti ar pilsētas nozīmes kultūras un rekreācijas objektiem, kas atrodas 10-25 min gājiens attālumā. Klīversalā atrodas Nacionālā bibliotēka un Dzelceļa muzejs.
7. Ārstniecības un veselības aprūpes iestādes	~200 m ²	Detālāplānojuma risinājumi paredz iespēju izvietot privātas ārstniecības un/vai veselības aprūpes iestādes lokāplānojuma teritorijā. Klīversalā ir divas aptiekas, bet nav doktorāta.
8. Tirdzniecība un pakalpojumi 100 - 120 m ² uz 1000 iedzīvotājiem	Tirdzniecības platība ~150 m ²	Lokāplānojuma risinājumi paredz iespēju izvietot tirdzniecības un pakalpojumu objektu pie Trijādības ielas vai Staraja Rusas ielas. Platība pietiekama, izvietojums precizējams būvprojektā. Klīversalā ir tikai viens tirdzniecības centrs un daži nelieli veikali, kas nodrošina ikdienas preču un apkalpes pieejamību.
9. Sabiedriskā transporta pieturvieta – 300 - 500 m attālumā	2	Esošās sabiedriskā transporta pieturvietas nodrošina nepieciešamo lokāplānojuma teritorijas apkalpi.

6. Lokāplānojuma uzdevumu un risinājumu atbilstība Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam

Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikumam jeb lokāplānojuma risinājumam ir jāatbilst ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam „Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030.gadam” (apstiprināta ar Rīgas domes 22.10.2013. lēmumu Nr.302), kur noteikti Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķiem, rīcības virzieniem un stratēģiskajām nostādnēm pilsētvides attīstībai. Izstrādātais lokāplānojuma priekšlikumi atbilst sekojošām stratēģijām vadlīnijām un mērķiem:

- Viens no Stratēģijas ilgtermiņa attīstības mērķiem, kas ir tieši saistīts ar ekonomiku ir **IM2 – inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika**, kā arī jāatzīmē mērķis „**IM3 – Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide**”, kura sasniegšanu veicinās arī lokāplānojuma teritorijas attīstība.

(30) „Uzņēmējdarbība un darbs ir iedzīvotāju labklājības pamats. Atbilstošu darbavietu un uzņēmības trūkums ir novēdis pie tā, ka daudzi bijušie rīdzinieki ir atraduši darbu ārvalstīs un emigrējuši. Iedzīvotāju piesaistei un dzīves kvalitātes uzlabošanai pilsētā nepieciešams palielināt darbavietu skaitu ar konkurētspējīgu atalgojumu...”

- Rīgas pilsētas ilgtermiņa mērķu sasniegšanai pašvaldības plašās kompetences ietvaros noteikti 19 rīcības virzieni, tai skaitā: „**Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte**”, kas ļemot vērā valsts un ES attīstības prioritātes un Rīgas pilsētas iedzīvotāju viedokli par aktuālām problēmām pilsētā ir noteikts kā viens no trijiem pilsētas attīstības prioritāriem rīcības virzieniem.
- Starp Stratēģijā noteiktajām stratēģiskajām nostādnēm pilsētvides attīstībai kontekstā ar sagatavoto Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikumu, var minēt sekojošas stratēģiskās nostādnes:

■ SN2 Kvalitatīva dzīves vide un mājoklis –

(249) Nodrošinot pilsētā līdzsvaru darbavietu, mājokļu un pakalpojumu jomās, mājokļu funkcija jāintensificē pilsētas centra izmantošanā.

■ SN3 Iedzīvotājiem draudzīga transporta infrastruktūra –

(251) Galvenā prioritāte jāatvēl gājējiem, velosipēdistiem un sabiedriskajam transportam, ieviešot ne tikai motivējošus, bet arī ierobežojošus pasākumus privātā autotransporta izmantošanai pilsētas centrā, un nodrošinot kravu transporta plūsmu novirzīšanu no kodola.

(254) Jānodrošina, ka, projektējot transporta infrastruktūru, vienlaikus ar transporta objektu tiek projektēta arī pieejama un daudzveidīga ūdensmala, kā arī vietās, kur tas iespējams, – virszemes lietus ūdens savākšanas sistēma.

■ SN4 Teritorijas izmantošana –

(257) Pirms attīstīt jaunas, neapbūvētas teritorijas, priekšroka jādod degradēto un citu jau urbanizēto teritoriju revitalizācijai un attīstīšanai. Izvēloties jaunās attīstības teritorijas, jārespektē kompaktas pilsētas attīstības modelis.

■ SN5 Kultūrvēsturiskās un ainavas vērtības –

(259) Pilsētas ainavā pieļaujamas arī samērīgas transformācijas, kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu pakārtojot vispārīgiem ētikas principiem, centrā liekot cilvēka dzīves kvalitāti, pieļaujot un veicinot attīstību, katru jaunu kvalitatīvu objektu uzskatot par potenciālu mantojumu nākotnes sabiedrībai.

(260) Jānodrošina ūdensmalu attīstība un pieejamība, tajās veidojot augstvērtīgu darījumu un dzīves vidi, kā arī kvalitatīvu publisko ārtelpu.

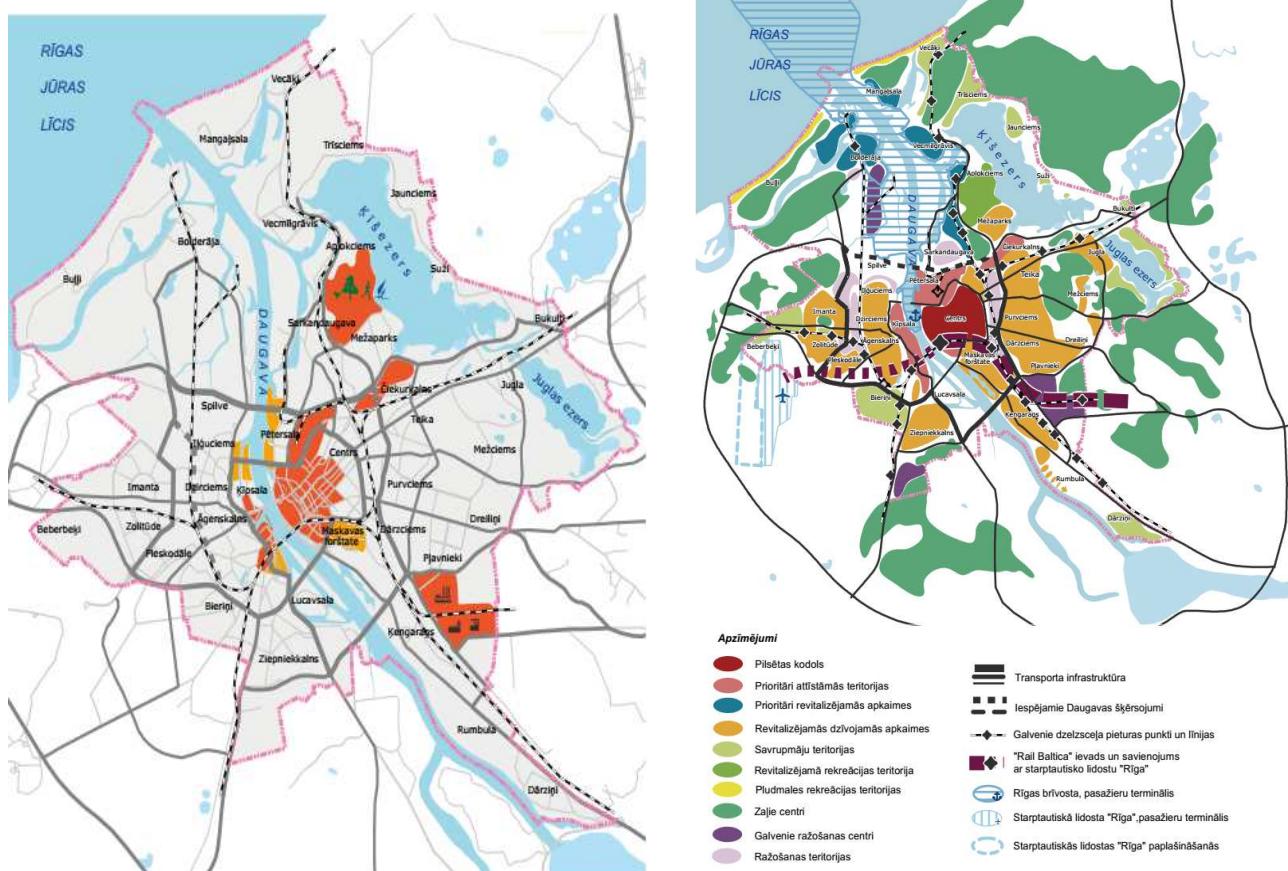
Primāri Rīgas pilsētas telpiskā attīstība tiek plānota pēc kompaktas pilsētas attīstības modeļa, pēc iespējas efektīvāk izmantojot esošos jau apbūvēto un/vai pilsētas centram piegulošo teritoriju resursus. Tai pašā laikā īpaša uzmanība tiek pievērsta apkaimēm un to funkcionālajiem centriem. Atbilstoši „Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam” telpiskās attīstības perspektīvas apdzīvojuma struktūrai, **Klīversala atrodas pilsētas kodolā**, kurā dominē kompakts apdzīvojuma tips un atbilstoši vadlīnijām ir plānots attīstīt blīvu daudzstāvu centra apbūvi.

(86) Dzīvošana kodolā ir vislabāk piemērota pilsētnieciskā dzīvesveida piekrītejiem. Pilsētvides kompaktais raksturs un publiskās telpas lietošanas intensitāte ir svarīgākās īpašības, kas veicina kodola kā dzīvesvietas pievilcību. Kompaktais raksturs nodrošina ērtu sasniedzamību gājējiem.

(92) Retināta daudzstāvu apbūve – raksturīga Pārdaugavai, kur paredzēts saglabāt un attīstīt esošās dzīvojamās vides humāno kvalitāti — tās cilvēcīgo mērogu un ar apstādījumiem bagāto kultūrvēsturisko vidi, kā arī mūsdienīgu Daugavas kreisā krasta silueta teritoriju.

- Primāri Rīgas pilsētas telpiskā attīstība Stratēģijā tiek plānota pēc kompaktas pilsētas attīstības modeļa, pēc iespējas efektīvāk izmantojot esošos jau apbūvēto un/vai pilsētas centram piegulošo teritoriju resursus.

Attīstības teritorijas ir noteiktas dažādiem laika posmiem, lai iezīmētu nākotnes izaugsmes iespējas (2030.g.), vienlaicīgi fokusējoties uz sasniedzamo rezultātu vidējā termiņā (līdz 2020.g.). Kā viena no Prioritārās attīstības teritorijām ir noteikta arī Klīversala, ko plānots attīstīt līdz 2020.gadam, kā kompaktu un mūsdienīgu pilsētvieta blakus plānotajam pašvaldības administratīvā centra kompleksam un multimodālajam transporta mezglam Torņakalnā.

124., 125.attēls. Shēmas - Prioritāti attīstāmās teritorijas Rīgā un Rīgas pilsētas